

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

Πτυχιακή εργασία της
Βακερλή Ηλιάνας(Α.Μ.137/02)

Επιβλέπον Καθηγητής: Κυρμίζογλου Παντελής

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Εισαγωγή	5
Κεφάλαιο1: Δάνεια	7
1.1 Ορισμός Δανείου.....	7
1.2 Ευθύνη του οφειλέτη και του δανειστή.....	7
1.3 Τραπεζικά Δάνεια.....	7
1.4 Είδη Δανείων.....	8
1.4.1 Ενυπόθηκο Δάνειο.....	8
1.5 Τα δάνεια στην Ελλάδα.....	9
Κεφάλαιο 2: Καθυστερήσεις Δανείων	10
2.1 Πότε μια απαίτηση θεωρείται καθυστερημένη.....	10
2.2 Λόγοι που οδηγούν σε καθυστερήσεις δανείων.....	11
2.3 Παράγοντες που επηρεάζουν τα επιτόκια.....	11
2.4 Γενικά για την Τειρεσία Α.Ε.....	13
2.4.1 Σκοπός και δραστηριότητα της Τειρεσίας Α.Ε.....	13
2.5 Ποιους επηρεάζουν οι αυξήσεις επιτοκίων.....	15
2.6 Ρυθμός Δανείων σε καθυστέρηση.....	15
2.7 Πορεία επιτοκίων.....	17
Κεφάλαιο 3: Προσωρινή-Οριστική Καθυστέρηση Δανείων	19
3.1 Χρονικό Διάστημα προσωρινής Καθυστέρησης.....	19
3.2 Διαδικασίες που ακολουθεί μια τράπεζα κατά την Προσωρινή Καθυστέρηση.....	19
3.3 Οριστική Καθυστέρηση.....	20
Κεφάλαιο 4: Αποτελεσματική διαχείριση ληξιπρόθεσμου χαρτοφυλακίου	20
4.1 Στοχοθεσία διαχείρισης.....	20
4.2 Μηχανισμός πίεσης.....	20
4.2.1 Προετοιμασία.....	20
4.2.2 Ετοιμότητα.....	20
4.2.3 Αποτελέσματα.....	20
Κεφάλαιο 5: Βασικά στάδια από όπου περνάει η απαίτηση ώσπου να εκκαθαριστεί	21
Κεφάλαιο 6: Πρώτες ενέργειες μετά τη μεταφορά των απαιτήσεων σε Οριστική Καθυστέρηση	22
Κεφάλαιο 7: Συμβιβασμός-εξώδικη ρύθμιση απαίτησης	25
7.1 Γενικά.....	25
7.2 Στοιχεία συμβιβασμού.....	25
7.3 Βασικά στοιχεία διακανονισμού ληξιπρόθεσμης οφειλής.....	25
Κεφάλαιο 8: Προετοιμασία διαπραγματεύσεων	26
Κεφάλαιο 9: Υποθήκη	26
9.1 Γενικά.....	26

9.2 Εγγραφή μετά την κατάσχεση	26
9.3 Αποτελέσματα εγγραφής	27
9.4 Αδιαίρετο υποθήκης.....	27
Κεφάλαιο 10: Προσημείωση.....	28
10.1 Γενικά	28
10.2 Η προσημείωση ως ασφαλιστικό μέτρο	28
10.3 Τροπή προσημείωσης σε υποθήκη.....	28
Κεφάλαιο 11: Ενέχυρο.....	29
11.1 Ορισμός.....	29
11.2 Σύσταση ενέχυρου	29
11.3 Αδιαίρετο ενέχυρου	29
11.4 Διακρίσεις ενέχυρου.....	30
Κεφάλαιο 12: Διαταγή Πληρωμής.....	31
12.1 Γενικά	31
12.2 Προϋποθέσεις έκδοσης	32
12.3 Διαδικασία έκδοσης της Διαταγής Πληρωμής	32
12.4 Αποτελέσματα τελεσιδικίας της Διαταγής Πληρωμής	33
12.5 Εγγραφή υποθήκης ή τροπή προσημείωσης σε υποθήκη με Διαταγή Πληρωμής ...	34
12.6 Παραγραφή αξίωσης που επιδικάστηκε με Διαταγή Πληρωμής.....	34
12.7 Διακοπή ή αναστολή της παραγραφής	35
Κεφάλαιο 13: Απαιτούμενα δικαιολογητικά για την επιδίκαση απαίτησης από σύμβαση δανείου	35
Κεφάλαιο 14: Αναγκαστική Εκτέλεση	37
14.1 Γενικά	37
14.2 Αναγκαστική Εκτέλεση κατά του Δημοσίου.....	39
14.3 Τίτλος Εκτελεστός.....	39
14.4 Προϋποθέσεις της αναγκαστικής εκτέλεσης.....	40
14.5 Έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης- Επίδοση της επιταγής.....	40
14.6 Μέσα της αναγκαστικής εκτέλεσης.....	42
14.6.1 Εκτέλεση για ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης.....	42
14.7 Ανατροπή κατάσχεσης	45
Κεφάλαιο 15: Αναγκαστική Διαχείριση.....	45
15.1 Γενικά	45
15.2 Καθήκοντα και ενέργειες του διαχειριστή	46
15.3 Παύση αναγκαστικής διαχείρισης.....	46
15.4 Βεβαιωτικός ή φανερωτικός όρκος.....	47
15.5 Αναγκαστική εκτέλεση ενυπόθηκου ακίνητου	47
Κεφάλαιο 16: Πλειστηριασμός	47

16.1 Πλειστηριασμός ακινήτων πότε και που γίνεται	47
16.2 Έκδοση προγράμματος πλειστηριασμού ακινήτου κοινοποίηση και δημοσίευση	48
16.3 Διόρθωση του προγράμματος πλειστηριασμού	48
16.4 Αναστολή πλειστηριασμού	48
16.5 Πλειοδοσία-Κατακύρωση	49
16.6 Ματαίωση Πλειστηριασμού.....	49
16.7 Ανεπλειστηριασμός.....	50
16.8 Ακύρωση πλειστηριασμού ή ανεπλειστηριασμού	50
Κεφάλαιο 17: Ενέργειες μετά την πραγματοποίηση του πλειστηριασμού και την κατακύρωση των ακινήτων στην τράπεζα.....	51
Κεφάλαιο 18: Πτώχευση	56
18.1 Συνοπτική παράθεση της πτώχευσης	56
18.2 Αποτελέσματα της πτώχευσης	56
18.3 Ύποπτη περίοδο της πτώχευσης.....	57
18.4 Αναγκαστική εκτέλεση –πλειστηριασμός κατά τη διάρκεια της πτώχευσης	58
Κεφάλαιο 19: Επισφαλείς απαιτήσεις.....	59
19.1 Κατάταξη απαιτήσεων τραπεζών ανάλογα με τη πιθανότητα ρευστοποίησης τους ..	59
19.2 Αντιμετώπιση των επισφαλών απαιτήσεων με βάση την υπάρχουσα νομοθεσία	59
Κεφάλαιο 20: ΈΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ	62
20.1 Έρευνα σχετικά με τις καθυστερήσεις	62
Συμπεράσματα	64
Λεξιλόγιο	66
Παράρτημα.....	68
Βιβλιογραφία.....	79

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως όλοι γνωρίζουμε η τράπεζα είναι ένας οργανισμός χρηματικών συναλλαγών που ως απώτερο σκοπό της έχει το κέρδος. Αυτό το πετυχαίνει όταν καταφέρει να μειώσει αισθητά τους κινδύνους της. Ένας τέτοιος κίνδυνος είναι και ο πιστωτικός, δηλαδή η αδυναμία των δανειοληπτών να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις τους, να εξυπηρετήσει κατά κύριο λόγο το δάνειό τους.

Οι τράπεζες προκειμένου να ρευστοποιήσουν τις απαιτήσεις της που προέρχονται από τις καθυστερήσεις των δανείων (προβληματικά δάνεια) προβαίνουν σε μια σειρά ενεργειών.

Αρχικά για την αντιμετώπιση ενός τέτοιου προβλήματος επιδιώκεται απ' την τράπεζα εξωδικαστική ρύθμιση, αλλά σε περίπτωση αποτυχίας, η τράπεζα καταφεύγει σε δικαστικές ενέργειες ακολουθώντας τους κανόνες δικαίου ώστε να διασφαλιστεί η νομιμότητα των ενεργειών της τράπεζας και να επιτευχθεί η είσπραξη της οφειλής στο συντομότερο χρονικό διάστημα.

Στην εργασία που ακολουθεί, πρώτα από όλα γίνεται μια αναφορά σχετικά με τα δάνεια και κυρίως τα τραπεζικά. Για τις ευθύνες του δανειστή και του οφειλέτη και τους ρυθμούς αύξησης των δανείων στην Ελλάδα. Στη συνέχεια αναλύεται η έννοια της καθυστέρησης των δανείων, αν είναι προσωρινή ή οριστική και οι λόγοι που οδηγούν τους οφειλέτες σ' αυτή τη συμπεριφορά, καθώς και την έκταση που καταλαμβάνει αυτό το φαινόμενο στην Ελλάδα.

Επίσης στην εργασία αυτή παρουσιάζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τα επιτόκια με αποτέλεσμα, ένα μεγάλο μέρος δανειοληπτών να απειλείται με περαιτέρω αυξήσεις των μηνιαίων οφειλών τους και κατ' επέκταση την αύξηση των καθυστερημένων δόσεων τους και την καταγραφή τους στις μαύρες λίστες των τραπεζών(Τειρεσίας Α.Ε).

Παρακάτω αναπτύσσονται αναλυτικά όλα τα στάδια που περνάει η απαίτηση ώσπου να εκκαθαριστεί. Συγκεκριμένα αναλύονται οι πρώτες ενέργειες στις οποίες προβαίνουν οι τράπεζες όταν μεταφέρονται οι απαιτήσεις σε οριστική καθυστέρηση (ληξιπρόθεσμες και απαιτητές), ο συμβιβασμός που μπορεί να συνάπτεται μεταξύ του οφειλέτη και των τραπεζών, προκειμένου να ρευστοποιηθούν οι απαιτήσεις εξωδίκως, καθώς και η διαταγή πληρωμής, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες έκδοσής της, που έχουν σκοπό να υποχρεώσουν τους πιστούχους να προχωρήσουν στην εξόφληση των χρεών τους. Ακόμη τονίζονται τα αποτελέσματα τελεσιδικίας της διαταγής πληρωμής και η εγγραφή υποθήκης ή τροπή προσημείωσης σε υποθήκη με διαταγή πληρωμής.

Στην συνέχεια της εργασίας γίνεται λόγος για τις υποθήκες, τις προσημειώσεις και τα ενέχυρα, τα μέτρα δηλαδή που παίρνουν οι τράπεζες ώστε να διασφαλιστούν οι απαιτήσεις τους.

Επιπλέον, ένα έσχατο μέτρο που παρουσιάζεται και το χρησιμοποιούν οι τράπεζες για να εισπράξουν τα χρήματα τους είναι η αναγκαστική εκτέλεση. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά για τις κατασχέσεις και τους πλειστηριασμούς.

Εν κατακλείδι στην εργασία αυτή αναφέρονται συνοπτικά και άλλα θέματα όπως οι επισφαλείς απαιτήσεις, καθώς και οι ενέργειες που πραγματοποιούνται από τις τράπεζες μετά τον πλειστηριασμό και τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν οι τράπεζες τυχόν πτωχεύσεις των οφειλετών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΑΝΕΙΑ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

«Δάνειο είναι η σύμβαση με την οποία ο ένας συμβαλλόμενος (δανειστής) μεταβιβάζει κατά κυριότητα στον άλλο συμβαλλόμενο (οφειλέτη) χρήματα ή άλλα αντικαταστατά πράγματα, αυτός δε υποχρεούται να επιστρέψει πράγματα της αυτής ποσότητας και ποιότητας με τη λήξη της σύμβασης (806ΑΚ).» (Δέσποινα Κλαβανίδου, 1997, σελ144)

«Το δάνειο αποτελεί την κατεξοχήν πιστωτική σύμβαση, αφού από οικονομική άποψη κατευθύνεται στη χρονικά περιορισμένη παραχώρηση ενός κεφαλαίου, κατά κανόνα ενός χρηματικού ποσού, για οικονομική χρησιμοποίηση του από το λήπτη. Το χρηματικό δάνειο ειδικότερα αποτελεί τη σημαντικότερη μορφή άμεσης πίστωσης, γιατί η προσωρινή ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης του λήπτη πραγματοποιείται με την απευθείας παραχώρηση της από τον πιστοδότη, σε αντίθεση με τις έμμεσες πιστώσεις όπου η ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης του λήπτη επιτυγχάνεται με την ανάληψη χρηματικής υποχρέωσης εκ μέρους του πιστοδότη έναντι του λήπτη ή τρίτου.»(Δέσποινα Κλαβανίδου, 1997, σελ144)

Με την σύμβαση του δανείου δημιουργείται μια καθαρή προσωπική ενοχική σχέση μεταξύ του δανειστή και του οφειλέτη. Επίσης από αυτή γεννάται δικαίωμα για τον δανειστή να στραφεί μόνο κατά του οφειλέτη.

1.2 ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

Ο Αγγελάκης(1991) υποστηρίζει ότι με βάση τον παραπάνω ορισμό, η σύμβαση του δανείου γεννά βασικά παροχές προς την πλευρά μόνο του οφειλέτη για απόδοση αυτών που δανείστηκε. Είναι όμως δυνατών να ευθύνεται και ο δανειστής για νομικά ή πραγματικά ελαττώματα αυτών που δάνεισε.

1.3 ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Ως δανειολήπτης συμβάλλεται πάντοτε ένας καταναλωτής, δηλαδή ένα φυσικό πρόσωπο. Από την άλλη πλευρά δανειοδότης είναι κάποιος πιστωτικός φορέας, που χορηγεί την πίστωση στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας. Τέτοιος πιστωτικός φορέας μπορεί να είναι με βάση το άρθρο 4ν. 2076/1992 μόνο τα πιστωτικά ιδρύματα, δηλαδή οι τράπεζες. Η δανειακή σύμβαση χάνει το στοιχείο της ατομικότητας και εντάσσεται στο πεδίο των μαζικών και τυποποιημένων συναλλαγών. Ο καταναλωτής δεν έχει τη δυνατότητα διαπραγμάτευσης των συμβατικών όρων που, στο μεγαλύτερό τους μέρος, είναι προδιατυπωμένοι από την τράπεζα.

Εξάλλου τα τραπεζικά δάνεια υπόκεινται σε ιδιαίτερο καθεστώς σε σχέση με τον καθορισμό των επιτοκίων και την δυνατότητα ανατοκισμού. Ο καταναλωτής είναι ο ασθενέστερος συμβαλλόμενος σε σχέση με την τράπεζα.

1.4 ΕΙΔΗ ΔΑΝΕΙΩΝ

Σήμερα οι πιο συνηθισμένες παραλλαγές έντοκου δανείου είναι: το τοκοχρεολυτικό δάνειο το οποίο αποπληρώνεται με ίσες δόσεις και σε κάθε δόση εξοφλούνται τόσο το κεφάλαιο όσο και οι τόκοι , το ομολογιακό δάνειο, το ναυτικό δάνειο, το ενυπόθηκο δάνειο, τα δάνειο με ενέγγυο πίστωση, το δάνειο με ανοικτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό. Υπάρχουν και άλλα ιδιαίτερα είδη δανείων που ρυθμίζονται με ειδικές διατάξεις όπως τα δάνεια με ενέχυρο καπνό, τα γεωργικά δάνεια με (γεωργικό) ενέχυρο, κ.τ.λ

1.4.1 ΕΝΥΠΟΘΗΚΟ ΔΑΝΕΙΟ

Όταν ένα δάνειο απλό, χρεωλυτικό ή με ανοικτό λογαριασμό ασφαρίζεται με υποθήκη, η τράπεζα η οποία είναι η δανείστρια έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον πιστούχο την κατάρτιση της δανειακής σύμβασης με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Το έγγραφο αυτό του ενυπόθηκου δανείου περιέχει τους όρους και την παραχώρηση της υποθήκης χωρίς την άμεση καταβολή των χρημάτων. Μετά την εγγραφή της υποθήκης, η τράπεζα μπορεί να καταβάλει τα χρήματα. Είναι όμως δυνατόν η υποθήκη να παραχωρηθεί και μετά την κατάρτιση της δανειακής σύμβασης και την καταβολή των χρημάτων από την τράπεζα.

Σε περίπτωση που η τράπεζα κρίνει ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί αναγκαστική είσπραξη της απαίτησης της η οποία βρίσκεται στην οριστική καθυστέρηση, τότε η απόκτηση της υποθήκης με συμβολαιογραφικό έγγραφο έχει ως συνέπεια την ύπαρξη τίτλου εκτελεστού με αποτέλεσμα την ταχύτερη πλειστηρίαση του υπεγγύου ακινήτου

Έτσι η αναγκαστική εκτέλεση στο ενυπόθηκο ακίνητο γίνεται χωρίς τελεσίδικη απόφαση ή απόφαση που να έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή , αυτό εξασφαλίζεται εξαιτίας ότι το υποθηκικό συμβόλαιο είναι τίτλος εκτελεστός. Επίσης δεν χρειάζεται να επιβληθεί αναγκαστική κατάσχεση, αλλά να επιδοθεί επιταγή για πληρωμή η οποία θα περιέχει περίληψη του παραπάνω συμβολαιογραφικού εγγράφου και να γράφει στο βιβλίο κατασχέσεων του υποθηκοφυλακείου της περιφέρειάς όπου βρίσκεται το ακίνητο. Η εγγραφή της επιταγής στο βιβλίο κατασχέσεων ισχύει ως αναγκαστική κατάσχεση.

1.5 ΤΑ ΔΑΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με τα στοιχεία που εξέδωσε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας κ. Γκαργκάνας στην ετήσια έκθεση του (2006) τα δάνεια προς νοικοκυριά αντιπροσωπεύουν περίπου το ½ των δανείων πιστωτικών ιδρυμάτων προς τον ιδιωτικό τομέα και μάλιστα παρατηρείται ότι αυξάνονται με ταχύτερο ρυθμό απ' ότι τα δάνεια προς τις επιχειρήσεις.

Ο συνολικός δανεισμός των νοικοκυριών ανήλθε το 2006 στο 44% του ΑΕΠ έναντι 38% το 2005 και 30,7% το 2004, 26,2% το 2003, 22,3% το 2002, 18,2% το 2001.

Το χρέος των νοικοκυριών (στεγαστικά και καταναλωτικά) αυξήθηκε τον πρώτο μήνα του 2007 κατά 25,1% και διαμορφώθηκε στα 86,9 δισεκατομμύρια ευρώ ή 44,6% του ΑΕΠ

Επίσης ο κ. Γκαργκάνας (2006) αναφέρει ότι τα στεγαστικά δάνεια ως ποσοστό του ΑΕΠ αυξήθηκαν σε 29,3% το 2006 έναντι 25,1% το 2005. Ενώ τα καταναλωτικά και τα υπόλοιπα δάνεια προς τα νοικοκυριά ανήλθαν σε 14,7% έναντι 19,9% το 2005. Η αύξηση του δανεισμού των νοικοκυριών σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από ανοδική τάση των επιτοκίων (από τις αρχές Δεκεμβρίου 2005 μέχρι τον Ιούνιο του 2007 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αύξησε το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης κατά 200 μονάδες βάσης, από 2,00% σε 4,00%) έχει αυξήσει την επιβάρυνση των νοικοκυριών για την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων τους, δεδομένου ότι μεγάλο μέρος των δανείων που έχουν συνάψει αφορά δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

2.1 ΠΟΤΕ ΜΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗ

Σύμφωνα με τις απόψεις του Αγγελάκη (2005) η οποιαδήποτε απαίτηση της τράπεζας της οποίας έχει λήξει η συμφωνημένη προθεσμία θεωρείται καθυστερημένη. Το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλη απαίτηση, από οποιαδήποτε αιτία και αν προέρχεται, χωρίς συμφωνημένη λήξη, εφόσον όμως ο οφειλέτης (φυσικό ή νομικό πρόσωπο έγινε υπερήμερος μετά από όχληση της τράπεζας.

«Επίσης το Π.Δ.348/1992 (ΦΕΚ Α' 21031/12/92) που αναφέρεται στο Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των Τραπεζών, ορίζει, στο κεφάλαιο των Χορηγήσεων, ότι καθυστερημένη χαρακτηρίζεται κάθε ληξιπρόθεσμη απαίτηση, εφόσον η μη εμπρόθεσμη εξόφληση της δεν οφείλεται σε προσωπική ολιγοήμερη ταμιακή δυσχέρεια του πελάτη και η τράπεζα έχει καταγγείλει τη μεταξύ αυτής και του πιστούχου σύμβαση.»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης,2005 σελ.10)

Η υπερημερία του οφειλέτη αποτελεί βασικά το κριτήριο μεταφοράς μιας απαίτησης από λογαριασμό χορηγήσεων (ενήμερο λογαριασμό) σε λογαριασμό ληξιπρόθεσμο (λογαριασμό προσωρινής ή οριστικής καθυστέρησης) και την ένδειξη ότι υπάρχει πιθανότητα η απαίτηση αυτή να μην εισπραχθεί ποτέ.

Επιπρόσθετα για να μπορέσουν να ρευστοποιηθούν οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις θα χρειαστεί να κάνει η τράπεζα κάποιες διαδικασίες που βρίσκονται σε άμεση συνάρτηση με το είδος των υπαρχόντων εξασφαλίσεων (ενοχικών, εμπράγματων) οι διαδικασίες αυτές μπορούν να είναι είτε εξώδικες, είτε δικαστικές

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι ενέργειες της τράπεζας δεν επαρκούν για την εξόφληση της ληξιπρόθεσμης απαίτησης της στο σύνολο της, μια και τα ρευστοποιήσιμα στοιχεία δεν επαρκούν για την κάλυψη του χρεωστικού υπολοίπου της, δημιουργείται το πρόβλημα των επισφαλών απαιτήσεων.

Σύμφωνα με την άποψη του Αγγελάκη(2005) η αναποτελεσματικότητα των εξώδικων ή δικαστικών ενεργειών της τράπεζας, που συνδέεται με την ανυπαρξία εμπράγματων ασφαλειών, έχει ως συνέπεια την αδυναμία ρευστοποίησης των απαιτήσεων (μερική ή ολική) και την κατάταξη τους στις ανεπίδεκτες εισπράξεις .

2.2 ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Μία χορήγηση οδηγείται σε καθυστέρηση όταν ο δανειοδοτούμενος κάνει λανθασμένους υπολογισμούς (μαθηματικούς , οικονομικούς , λογιστικούς ή όχι) ή όταν εξωτερικοί παράγοντες επηρεάζουν την δανειοδότηση (πόλεμος , οικονομικό κραχ , απαγόρευση ενός προϊόντος , αστάθμητοι παράγοντες , καιρικά φαινόμενα , τρομοκρατία, κλπ) ή για λόγους και σχέσεις που έχουν να κάνουν με το ίδιο το προϊόν που παράγει η υποψήφια για δανειοδότηση επιχείρηση.(πηγή: www.asxetos.gr/article.aspx?i=123)

Επίσης ένας άλλος πολύ σημαντικός λόγος είναι οι αυξήσεις των επιτοκίων. Τα επιτόκια επηρεάζονται από τις αντίστοιχες αυξήσεις των ευρωεπιτοκίων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται κυρίως τα νοικοκυριά που έχουν λάβει δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο. Αφού οι τράπεζες υποχρεώνονται να προχωρούν σε αναπροσαρμογή των κυμαινόμενων επιτοκίων της καταναλωτικής και στεγαστικής τους πίστης. Ουσιαστικά θα επιβαρύνεται ακόμα περισσότερο ο οικογενειακός προϋπολογισμός. Αλλά και άλλοι λόγοι όπως η ανεργία καθώς και το χαμηλό εισόδημα επιδρούν αρνητικά.

2.3 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Η Ελλάδα ως μέλος της ζώνης του ευρώ απολαμβάνει την απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος και το περιβάλλον νομισματικής σταθερότητας, το οποίο έχει οδηγήσει σε σημαντική μείωση των τραπεζικών επιτοκίων από τα σχετικώς υψηλά επίπεδα στα οποία διαμορφώνονταν στα μέσα περίπου της προηγούμενης δεκαετίας. Ωστόσο, αυτά εξακολουθούν γενικά να είναι υψηλότερα από το μέσο όρο στη ζώνη του ευρώ, ενώ σε μερικές κατηγορίες τραπεζικών προϊόντων η απόκλιση είναι σημαντική.

Ένας σημαντικός παράγοντας ο οποίος επηρεάζει τα επιτόκια είναι οι συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν στην τραπεζική αγορά, καθώς τυχόν αυξημένη ισχύς των τραπεζών στην αγορά θα τους επιτρέψει να αποκομίζουν αυξημένες προσόδους, εμφανίζοντας υψηλότερα περιθώρια επιτοκίου. Επίσης η ένταση της απειλής εισόδου νέων συμμετεχόντων, αλλά και η διαθεσιμότητα εναλλακτικών μη τραπεζικών πηγών χρηματοδότησης και αποταμιευτικών επιλογών (π.χ αγορά κεφαλαίων) είναι μερικοί άλλοι παράμετροι.

Ένας άλλος παράγοντας που αναφέρει ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδα κ. Γκαργκάνας στην ετήσια έκθεση του (2006) είναι το λειτουργικό κόστος, το ύψος του οποίου αναμένεται ότι επηρεάζει θετικά το περιθώριο επιτοκίου.

Σημειώνεται ακόμα ότι η πορεία των επιτοκίων επηρεάζονται και από τον πιστωτικό κίνδυνο, δηλαδή ορισμένοι δανειολήπτες να αθετήσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι των δανειστών τους. Ως αποζημίωση για την ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου, οι τράπεζες

επιβαρύνουν το επιτόκιο δανεισμού με ένα ασφάλιστρο κινδύνου, το μέγεθος του οποίου αυξάνεται όσο υψηλότερος θεωρείται ότι είναι ο κίνδυνος αυτός. Ο πιστωτικός κίνδυνος στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, μετρούμενος με το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, είναι σημαντικά υψηλότερος από ότι στη ζώνη του ευρώ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Ελλάδα αποτελούσαν το 6% των συνολικών δανείων το Σεπτέμβριο του 2006 (αν και το ποσοστό αυτό διαφέρει από τράπεζα σε τράπεζα). Το αντίστοιχο ποσοστό για τις μεσαίου μεγέθους τράπεζες της ΕΕ ήταν, το Δεκέμβριο του 2005 2,9%.

«Μια επιπλέον παράμετρος που συνδέεται με την επίδραση του πιστωτικού κινδύνου στα τραπεζικά επιτόκια είναι το ποσοστό της απαίτησης που θα είναι σε θέση να εισπράξει τελικά η τράπεζα, σε περίπτωση που ο πιστούχος της δεν αποπληρώσει το δάνειο. Το ποσοστό αυτό συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την προστασία των δικαιωμάτων των πιστωτών σε κάθε χώρα, αλλά και με την αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος ως προς τη διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών. Σύμφωνα με το σχετικό δείκτη που δημοσιεύει η Παγκόσμια Τράπεζα, η Ελλάδα και η Ιταλία είναι, μεταξύ των χωρών της ζώνης του ευρώ, οι χώρες όπου το νομικό σύστημα παρέχει τη λιγότερη προστασία των δικαιωμάτων των πιστωτών. Παράλληλα, ούτε και το δικαστικό σύστημα στην Ελλάδα εμφανίζεται ιδιαίτερα αποτελεσματικό στην προστασία των πιστωτών, καθώς η διαδικασία ενεργοποίησης των ασφαλειών σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του δανειολήπτη είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα και κατά κανόνα υπερβαίνει τα δύο έτη, ενώ στις άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ απαιτείται μικρότερο χρονικό διάστημα (με εξαίρεση την Ιταλία που απαιτούνται πέντε έτη).»(ΝΙΚΟΛΑΟΥ Χ. ΓΚΑΡΓΚΑΝΑ, ετήσια έκθεση,2007, σελ.221)

Επίδραση στο επίπεδο των τραπεζικών επιτοκίων είναι δυνατόν να ασκεί και το μακροοικονομικό περιβάλλον. Τα τραπεζικά επιτόκια επηρεάζονται από το ρυθμό του πληθωρισμού. Η ύπαρξη υψηλού πληθωρισμού προκαλεί αβεβαιότητα, η οποία επιτείνει τις ασυμμετρίες πληροφόρησης που υφίστανται μεταξύ των δανειστών και δανειζομένων αυξάνοντας έτσι το περιθώριο επιτοκίου. Ακόμα επηρεάζονται και από τεχνικούς παράγοντες, όπως η στατιστική κατηγοριοποίηση των διαφόρων τραπεζικών προϊόντων, αλλά και από διαφορές ως προς τις καθιερωμένες τραπεζικές πρακτικές. Τέλος τα επιτόκια δανεισμού και καταθέσεων δεν ενσωματώνουν απαραίτητα το συνολικό κόστος.

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας κ. Γκαργγκάνας (2006) προσθέτει ότι ένας ακόμα παράγοντας είναι το ζήτημα της πληροφόρησης για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των υποψήφιων δανειοληπτών από τα πιστωτικά ιδρύματα. Η πρόσβαση σε πλησιέστερη πληροφόρηση επιτρέπει στις τράπεζες την ακριβέστερη εκτίμηση του

πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνουν και την ορθότερη τιμολόγηση του κατά περίπτωση. Στην Ελλάδα η Τειρεσίας ΑΕ ασχολείται με την πληροφόρηση δανειοληπτών.

2.4 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΙΡΕΣΙΑ Α.Ε.

Κάθε επιχείρηση για να μπορέσει να επιβιώσει θα πρέπει από το περιθώριο του ακαθάριστου κέρδους της να μπορεί να καλύψει, εκτός των άλλων, και τις ζημιές που επωμίζεται από πελάτες της, οι οποίοι δεν εξοφλούν τις υποχρεώσεις τους προς αυτήν, το κόστος για την εξώδικη και δικαστική επιδίωξη της είσπραξης των οφειλομένων και τελικά το κόστος της τυχόν μη είσπραξής τους ολικά ή μερικά. Κατ' ακολουθία, όσο μικρότερες τέτοιες ζημιές και κόστη επωμίζεται η επιχείρηση, τόσο μεγαλύτερα περιθώρια διαμόρφωσης χαμηλότερων τιμών διαθέτει, ιδιαίτερα σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, προς όφελος των πελατών της, και τόσο μεγαλύτερες δυνατότητες αύξησης του μεριδίου της αγοράς της έχει, προς όφελος της ίδιας και των επενδυτών της. Σε κάθε περίπτωση, ο πλέον πρόσφορος προληπτικός τρόπος περιορισμού του κινδύνου αυτού και κατ' επέκταση του αναλαμβανόμενου κόστους, είναι η ανάλυση και ο προσδιορισμός της φερεγγυότητας και της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων.

Οι τράπεζες, από το ξεκίνημά τους άρχισαν να αναζητούν πληροφορίες για τον προσδιορισμό της φερεγγυότητας και της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών τους και στη συνέχεια να καταχωρούν αυτές σε αρχεία τόσο για μελλοντική χρήση, όσο και για τη δημιουργία στατιστικών μοντέλων αξιολόγησης της πελατείας τους.

Οι ελληνικές τράπεζες ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 δημιούργησαν ένα κοινό για όλες τις τράπεζες αρχείο πληροφοριών οικονομικής συμπεριφοράς φυσικών και νομικών προσώπων, το οποίο από την δεκαετία του '90 διαχειρίζεται η εταιρία «Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΑΕ», που είναι περισσότερο γνωστή με τον διακριτικό της τίτλο «Τειρεσίας». (πηγή:<http://www.economics.gr/articleData/MX/2006/Mourgelas.htm>)

2.4.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε

Η Τειρεσίας ΑΕ (Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών) τηρεί αρχείο δεδομένων συγκέντρωσης κινδύνων που αποσκοπεί στην πληροφόρηση των τραπεζών για την εκτίμηση της φερεγγυότητας και της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών της. Σε αυτό καταχωρούνται πληροφορίες που αφορούν σε ενήμερες και σε καθυστέρηση οφειλές δανείων καταναλωτικής πίστης (προσωπικών, καταναλωτικών, ανοιχτών και λιανικής πρακτόρευσης) και πιστωτικών καρτών, που οι τράπεζες έχουν χορηγήσει σε πελάτες τους και για τα οποία έχει εξασφαλιστεί η συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων για επεξεργασία από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.(πηγή: <http://www.tiresias.gr/faq/faq.html>)

Τα στοιχεία που αφορούν ιδιώτες, τα οποία περιλαμβάνονται στα αρχεία που έχει αναπτύξει η Τειρεσίας Α.Ε στο πλαίσιο υλοποίησης του σκοπού της είναι προσωπικού χαρακτήρα, η διαχείριση τους διέπεται από τις αρχές της διαφάνειας, της προστασίας του αδιάβλητου των αρχείων και του σεβασμού των δικαιωμάτων του πολίτη, τις οποίες έχει θεσπίσει η εταιρία σύμφωνα με τις διατάξεις για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αποδέκτες των δεδομένων που περιλαμβάνονται στα αρχεία της εταιρίας είναι αποκλειστικά τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, που έχουν ως σκοπό να αξιολογήσουν τις πληροφορίες που τους παρέχονται και να εξάγουν ανάλογα συμπεράσματα για τη φερεγγυότητα και την πιστοληπτική ικανότητα των υποψήφιων πελατών τους. Ειδικότερα, η χρήση των δεδομένων που περιλαμβάνονται στα αρχεία της εταιρίας δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι η απόφαση που θα λάβει ο αποδέκτης των πληροφοριών θα βασίζεται σε αυτές.

Πιο αναλυτικά, η Τειρεσίας Α.Ε έχει αναπτύξει δύο βασικά πληροφοριακά συστήματα:

«Το Σύστημα Οικονομικής Συμπεριφοράς (ΣΟΣ). Το σύστημα αυτό είναι το πρώτο γραφικά. Περιέχει πληροφορίες σχετικά με ενδείξεις αφερέγγυας συμπεριφοράς κατά το παρελθόν. Ειδικότερα, περιλαμβάνει πληροφορίες που αφορούν ακάλυπτες (σφραγισμένες) επιταγές, απλήρωτες (κατά τη λήξη τους) συναλλαγματικές, αιτήσεις πτωχεύσεων, κηρυχθείσες πτωχεύσεις, διαταγές πληρωμής, βάση του Ν.Δ. 17.7/13.8/1923, υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών, μετατροπές προσημειώσεων σε υποθήκες, καταγγελίες συμβάσεων καρτών και προσωπικών ή καταναλωτικών δανείων και διοικητικές κυρώσεις κατά παραβατών φορολογικών νόμων. Οι πηγές άντλησης των πληροφοριών αυτών είναι οι τράπεζες, τα πρωτοδικεία, τα ειρηνοδικεία, τα υποθηκοφυλακεία και το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Οι πληροφορίες παραμένουν στο αρχείο του Συστήματος Οικονομικής Συμπεριφοράς για καθορισμένο διάστημα μετά την εξόφληση ή τακτοποίηση της αντίστοιχης οφειλής.» (ΝΙΚΟΛΑΟΣ Χ. ΓΚΑΡΓΚΑΝΑΣ, 2005, σελ.228)

«Σύστημα Συγκέντρωσης Κινδύνων (ΣΣΚ): το εν λόγω σύστημα λειτουργεί από το 2003 και περιέχει πληροφορίες για τις οφειλές ιδιωτών από δάνεια καταναλωτικής πίστης (προσωπικά, καταναλωτικά, ανοικτά και λιανικής πρακτόρευσης) και πιστωτικές κάρτες. Οι πληροφορίες που περιέχει το αρχείο αφορούν τόσο τις ενήμερες οφειλές όσο και αυτές σε καθυστέρηση και η ενημέρωση του γίνεται σε μηνιαία βάση από τις τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενώ με την εξόφληση της οφειλής η σχετική πληροφορία παύει να εμφανίζεται στο αρχείο. Δεδομένου ότι για την καταχώρηση των εν λόγω δεδομένων στο Σύστημα Συγκέντρωσης Κινδύνων απαιτείται η συγκατάθεση του πελάτη του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, δεν περιλαμβάνονται στοιχεία για καταναλωτικά

δάνεια και πιστωτικές κάρτες που χορηγήθηκαν πριν από το 2003. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται τον περιορισμό της πληρότητας του αρχείου όσον αφορά κυρίως τις μακροπρόθεσμες (π.χ στεγαστικά δάνεια) και τις αορίστου χρόνου (π.χ πιστωτικές κάρτες) χορηγήσεις. Ωστόσο, η πληρότητα του Συστήματος Συγκέντρωσης Κινδύνων σταδιακά αυξάνεται.» (ΝΙΚΟΛΑΟΣ Χ. ΓΚΑΡΓΚΑΝΑΣ, 2005, σελ.228))

Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η προστασία της εμπορικής πίστης, η μείωση των επισφαλών απαιτήσεων, η καταπολέμηση της υπερχρέωσης των πολιτών και η μείωση του λειτουργικού κόστους των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που αποτελεί προϋπόθεση για τη μείωση των επιτοκίων. (πηγή: http://www.eap.gr/programmes /tra/tra50/ docs/gr_bank.doc)

Οι τράπεζες μπορούν άμεσα να έχουν ένδειξη για την οικονομική συμπεριφορά του ενδιαφερομένου. Τα «δυσμενή στοιχεία» αποτελούν μια βαριά προίκα για τους συναλλασσόμενους με τις τράπεζες, αφού μπορούν να απορρίψουν οποιαδήποτε αίτησή τους. Αφού από τα δυσμενή στοιχεία οι τράπεζες κρίνουν αν ο ενδιαφερόμενος μπορεί ή όχι να ανταποκριθεί στις μελλοντικές δανειακές υποχρεώσεις του.

Από τη στιγμή που κάποιος θα μπει στις λίστες του Τειρεσία είναι σχεδόν αδύνατο να βγει. Υπάρχει ένας ογκώδης αναλυτικός κανονισμός που περιγράφει τη διαδικασία για κάθε ξεχωριστή περίπτωση. Για να βγει κάποιο όνομα από τη «μαύρη λίστα» απαιτείται «ειδική αίτηση που να συνοδεύεται από δικαστική απόφαση που να απαλλάσσει τον επιχειρηματία από την υποχρέωση πληρωμής.

(πηγή:http://67.18.47.148/com/index/otsm/tx_keimena/A1-4-12-00TEIRESIAS.asp)

2.5 ΠΟΙΟΥΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΟΙ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Η αύξηση των επιτοκίων πλήττει κυρίως τα δάνεια «μεγάλης διάρκειας» και κυμαινόμενου επιτοκίου . Όσο αυξάνονται τα επιτόκια (τα οποία επηρεάζονται από τα ευρωεπιτόκια)τόσο περισσότερο αυξάνεται η δόση των μεγάλης διάρκειας δανείων έναντι των μικρότερης διάρκειας .Ο λόγος είναι ότι τα πρώτα χρόνια αποπληρώνονται κυρίως οι τόκοι και ελάχιστο μέρος του κεφαλαίου και με την πάροδο των ετών επέρχεται σταδιακή ισορροπία και τελικά τα τελευταία χρόνια πληρώνεται κυρίως κεφάλαιο και καθόλου τόκοι (οι οποίοι έχουν πληρωθεί τα πρώτα χρόνια). Η μηνιαία δόση αποτελείται από δύο σκέλη: το μηνιαίο τοκοχρεολύσιο, δηλαδή τον τόκο, και το μέρος.(πηγή:http://portal.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_tile1_15_13/06/2007_193696)

2.6 ΡΥΘΜΟΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΤΟΣ						
ΕΤΗ	2003 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ	2004 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ	2005 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ	2006 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ	2006 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ	2007 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	7%	7%	6,3%	6%	5,4%	5,3%
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	4,8%	4,6%	3,6%	3,5%	3,4%	3,4%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	7,4%	7,8%	7,1%	6,6%	6%	5,8%
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	8%	7,2%	7,8%	8%	6,9%	6,6%

(πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας, <http://www.bankofgreece.gr/publications/report.asp>)

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γκαργκάνας στις ετήσιες εκθέσεις (2003-2006) του αναφέρει ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2003, η ποιότητα του χαρτοφυλακίου των εμπορικών τραπεζών βελτιώθηκε καθώς ο δείκτης των καθυστερήσεων σε σχέση με το σύνολο των δανείων μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά 6% και διαμορφώθηκε σε 7%. Αλλά και το έτος 2004 το ποσοστό των καθυστερήσεων επί των υπολοίπων δανείων διαμορφώθηκε στο 7%, παραμένοντας αμετάβλητο σε σχέση με το 2003. Παρατηρούνται λοιπόν μικρές αυξομειώσεις σε όλες τις κατηγορίες των δανείων.

Το 2005 όμως παρατηρείται αύξηση των καθυστερούμενων δανείων αλλά λόγω των σημαντικών διαγραφών και των αυξημένων ρυθμίσεων δανείων μειώθηκε το απόλυτο ύψος των καθυστερούμενων δανείων και διαμορφώθηκε στο 6,3% ο δείκτης. Ωστόσο ο δείκτης των καθυστερούμενων δανείων στην Ελλάδα είναι διπλάσιος από το μέσο όρο στην ζώνη του Ευρώ (2005:2,9%). Συνεπώς παρατηρείται και το 2005 μια σχετική μείωση των καθυστερήσεων, με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια όπου φαίνεται να αυξάνεται ο δείκτης καθυστέρησης.

Αντίθετα κατά το έτος 2006 παρατηρείται σημαντική μείωση των δανείων σε καθυστέρηση προς το σύνολο των δανείων των ελληνικών εμπορικών τραπεζών, εξαιτίας του ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος. Ο λόγος αυτός όμως, πάρα τη βελτίωση του, παραμένει σε επίπεδο σημαντικά υψηλότερο από το Μέσο Όρο για τις μεσαίου μεγέθους τράπεζες στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2005:2,9).

2.7 ΠΟΡΕΙΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ				
ΕΤΗ	2003	2004	2005	2006
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ				
Καταναλωτικά δάνεια με επιτόκιο κυμαινόμενο ή σταθερό έως ένα έτος	9,6%	Παρατηρείται μείωση 8,58%	Παρατηρείται μείωση 7,78%	Παρατηρείται αύξηση 8,19%
Καταναλωτικά δάνεια με επιτόκιο σταθερό για περίοδο άνω του ενός και έως πέντε έτη	Παρατηρείται μείωση κατά 15 μονάδες 10,03%	Παρατηρείται μείωση 9,45%	Παρατηρείται μείωση κατά 101 μονάδες 8,44%	Παρατηρείται αύξηση 9,04%
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ				
Στεγαστικά δάνεια με επιτόκιο κυμαινόμενο ή σταθερό ένα έτος	Παρατηρείται μείωση κατά 11 μονάδες 4,31%	Παρατηρείται μείωση κατά 10 μονάδες 4,21%	Παρατηρείται μείωση κατά 35 μονάδες 3,86%	Παρατηρείται αύξηση 4,5%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ				
Επιχειρηματικά δάνεια με επιτόκιο σταθερό έως ένα έτος ή κυμαινόμενου άνω 1.000.0000 €	Παρατηρείται μείωση κατά 72 μονάδες 3,78%	Παραμένουν σχεδόν αμετάβλητο 3,77%	Παρατηρείται αύξηση κατά 16 μονάδες 3,93%	Παρατηρείται αύξηση 4,94%
Επιχειρηματικά δάνεια με επιτόκιο σταθερό έως ένα έτος ή κυμαινόμενου μέχρι και 1.000.000€	Παρατηρείται μείωση κατά 63 μονάδες 5,13%	Παρατηρείται μείωση κατά 9 μονάδες 5,04%	Παρατηρείται αύξηση κατά 37 μονάδες 5,41%	Παρατηρείται αύξηση 6,15%

(πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας, <http://www.bankofgreece.gr/publications/report.asp>)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας το 2003 όλα τα επιτόκια στην ενιαία αγορά χρήματος ακολούθησαν την πτωτική πορεία που άρχισε στα μέσα Μαΐου του 2002, καθώς ακολούθησαν την μείωση των βασικών επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Το έτος 2004 τα επιτόκια στην ενιαία αγορά χρήματος της ζώνης του Ευρώ παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, αντανakλώντας τη σταθερότητα των βασικών επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στο διάστημα αυτό.

Ενώ το έτος 2005 τα επιτόκια στην ενιαία αγορά χρήματος της ζώνης του Ευρώ αρχικά παραμένουν σταθερά σε χαμηλά επίπεδα το πρώτο εξάμηνο έτους, επηρεασμένα από την Οκτώβριος 2007

σταθερότητα των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στην συνέχεια ακολούθησαν ανοδική τάση, ελαφρά στην αρχή και εντονότερη το τελευταίο τρίμηνο του έτους (μετά την αύξηση του επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κατά 25 μονάδες). Αυτό είναι πιο έντονο κυρίως για τα επιτόκια των επιχειρηματικών δανείων.

Τέλος το έτος 2006 μετά από την σημαντική μείωση τους, παρατηρείται να αυξάνονται εξαιτίας της ανόδου των βασικών επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η μεγαλύτερη άνοδος παρατηρείται στα επιτόκια των επιχειρηματικών δανείων απ' ότι των νοικοκυριών.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΤΗΣ ΕΚΤ	
Ημερομηνίες μεταβολής επιτοκίων	Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης
Μάρτιο του 2003	2,50
Ιούνιο του 2003	2,00
Δεκέμβριο του 2005	2,25
Μάρτιο του 2006	2,50
Ιούνιο του 2006	2,75
Αύγουστο του 2006	3,00
Οκτώβριο του 2006	3,25
Δεκέμβριο του 2006	3,50
Μάρτιο του 2007	3,75
Ιούνιο του 2007	4,00

(πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας, <http://www.bankofgreece.gr/publications/currency.asp>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ - ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

3.1 ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

Προσωρινή καθυστέρηση θεωρείται το πρώτο στάδιο καθυστέρησης των οφειλών του δανειολήπτη. Για κάθε είδος δανείου το διάστημα της προσωρινής καθυστέρησης μεταβάλλεται. Συγκεκριμένα στα στεγαστικά δάνεια το διάστημα αυτό στην προσωρινή καθυστέρηση είναι δεκαοκτώ μηνών, στα προσωπικά δάνεια είναι διάρκειας τριών μηνών, στα καταναλωτικά δάνεια είναι τριών μηνών και στα ανοικτά επιχειρηματικά δάνεια είναι τριών μηνών. Βέβαια στα επαγγελματικά δάνεια υπάρχει μια ιδιαιτερότητα, μπορεί αν δεν πληρωθεί μια δόση να περάσουν κατευθείαν σε οριστική καθυστέρηση.

3.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

Όταν ο οφειλέτης καθυστερήσει να πληρώσει την οφειλή του τότε η τράπεζα ακολουθεί τα εξής βήματα:

1. Αρχικά ξεκινάει με τηλεφωνήματα προς τον πιστούχο και αν αυτός δεν ανταποκρίνεται στα τηλεφωνικά μηνύματα από το τραπεζικό κατάστημα που είχε χορηγηθεί το δάνειο θα υπάρξουν και τηλεφωνήματα στους τυχόν εγγυητές του δανείου.

2. Στέλνουν επιστολές προειδοποίησης προς τον πιστούχο ή ακόμα και προς τους τυχόν εγγυητές.

3. Ένα παρά τα τηλεφωνήματα και τις επιστολές, δεν ανταποκριθούν και προβούν στην ομαλή αποπληρωμή του δανείου τους, τότε θα εισηγηθούν στους αρμόδιους προϊσταμένους τους ή υπηρεσία της τράπεζας την καταγγελία της σύμβασης του δανείου.

4. Εάν πάλι δεν υπάρξει εισπρακτικό αποτέλεσμα για την τράπεζα, θα κινήσει τις διαδικασίες για καταγγελία της σύμβασης. «Καταγγελία της σύμβασης σημαίνει ότι η τράπεζα με εξώδικο, δηλαδή με δικαστικό επιμελητή γνωστοποιεί στον οφειλέτη και τον καλεί εντός ολίγων ημερών, συνήθως δυο έως τρεις ημερών, να εξοφλήσει όλο το ποσό του δανείου που οφείλει ακόμα στην τράπεζα και εννοείται ότι όλο το υπόλοιπο του δανείου του, θα τοκίζεται πλέον και με τους τόκους υπερημερίας, συν τα έξοδα, τα υπέρογκα έξοδα που τον χρεώνει η τράπεζα.»(πηγή www.asxetos.gr/article.aspx?l=123uv)

3.3 ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

Οριστική καθυστέρηση χαρακτηρίζεται εκείνη της οποίας η οφειλή περάσει την διάρκεια την προσωρινής καθυστέρησης και πλέον η οφειλή χαρακτηρίζεται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

4.1 Στοχοθεσία διαχείρισης

Στοχοθεσία διαχείρισης είναι η προσπάθεια που κάνει η τράπεζα προκειμένου να μειώσει δραστικά τις οριστικές καθυστερήσεις, αυξάνοντας παράλληλα το δείκτη ανάκτησης (ρευστοποίησης) των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων στο συντομότερο δυνατό διάστημα. Η τράπεζα επομένως δρομολογεί στρατηγική των ενεργειών της για την επίτευξη αυτού του αποτελέσματος.

4.2 Μηχανισμός πίεσης

Οι προγραμματισμένες ενέργειες που κάνει η τράπεζα συνθέτει το μηχανισμό πίεσης προκειμένου να επιτευχθεί η αποστολή των διαχειριστών του ληξιπρόθεσμου χαρτοφυλακίου που είναι να μεγιστοποιήσουν το αποτέλεσμα (ανάκτηση κεφαλαίων) και να ελαχιστοποιήσουν το χρόνο για την εκπλήρωση της.

4.2.1 Προετοιμασία

Αρχίζει με τα σημεία συναγερμού και τελειώνει με τη μεταφορά των απαιτήσεων σε οριστική καθυστέρηση.

4.2.2 Ετοιμότητα

Είναι οι ενέργειες που προειδοποιούν τον οφειλέτη για την επερχόμενη αναγκαστική είσπραξη της απαίτησης (εγγραφή βαρών, επιδίκαση)

4.2.3 Αποτέλεσμα

Συνδέεται με την εκούσια ή όχι συμμόρφωση των οφειλετών (αναγκαστική είσπραξη – ρύθμισης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΕΡΝΑΕΙ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΩΣΠΟΥ ΝΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΙ

«Από τη στιγμή που μια οφειλή βρίσκεται σε καθυστέρηση, δηλαδή έχει παρέλθει η συμβατική προθεσμία εξόφλησης της, η απαίτηση μεταφέρεται σε λογαριασμό καθυστέρησης και ταυτόχρονα πρέπει να κινηθούν οι διαδικασίες (εξώδικες ή δικαστικές) που βρίσκονται σε άμεση συνάντηση με το είδος των υφιστάμενων εξασφαλίσεων (ενοχικών ή εμπράγματων), με σκοπό τη ρευστοποίηση της απαίτησης. Η αποτελεσματική διαχείριση του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων σε καθυστέρηση απαιτεί την αθροιστική συνδρομή μιας σειράς ενεργειών που στοχεύουν στην αποφυγή ενδεχόμενων παραγραφών δικαιωμάτων του Οργανισμού, στην πρόληψη καταδολιευτικών πράξεων εκ μέρους του Οφειλέτη ή ενέργειες εκ μέρους τρίτων δανειστών ώστε να διευθετούνται (εκκαθαρίζονται) οι υποθέσεις όσο το δυνατόν συντομότερα και με λιγότερα προβλήματα.»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης,2005, σελ.12)

Τα στάδια, από τα οποία περνάει συνήθως μια απαίτηση μέχρι να εκκαθαριστεί είναι τα εξής:

Α ΣΤΑΔΙΟ ΑΝΑΧΑΙΤΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Δηλαδή η άμεση διασφάλιση της απαίτησης, ώστε να μην επέρχονται απώλειες διασφαλιστικών περιθωρίων από τα περιουσιακά στοιχεία των ενεχόμενων (λόγω χάρη μεταβιβάσεις, δεσμεύσεις κ.τ.λ).Άμεσος έλεγχος των στοιχείων του φακέλου και επιλογή των απαραίτητων διαδικασιών για τη διασφάλιση, επιδίκαση και ρευστοποίηση της απαίτησης (εξώδικως ή με αναγκαστικά μέτρα) .

Β ΣΤΑΔΙΟ ΕΠΙΔΙΚΑΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

Επιδιώκεται η (τελεσίδικη) επιδίκαση της απαίτησης με τον προσφορότερο τρόπο(έκδοση διαταγής πληρωμής έστω και προσωρινά εκτελεστή, κ.λ.π.) ώστε να υπάρξει όσο το δυνατό πιο γρήγορα τίτλος εκτελεστός για έναρξη αναγκαστικής εκτέλεσης και συλλογή στοιχείων για αντιμετώπιση τυχόν άσκησης, ένδικων μέσων (π.χ ανακοπή, έφεση κ.τ.λ από τρίτους).

Γ ΣΤΑΔΙΟ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

Το στάδιο της αναγκαστικής είσπραξης της απαίτησης περιλαμβάνει την αναγκαστική εκτέλεση – πλειστηριασμός περιουσιακών στοιχείων των ενεχόμενων (οφειλέτη, εγγυητών) .

Δ ΣΤΑΔΙΟ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΠΙΣΦΑΛΟΥΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

Το τέταρτο στάδιο είναι της κατάταξη της απαίτησης στις ανεπίδεκτες ή επισφαλείς απαιτήσεις και μεταφορά της απαίτησης σε επισφαλείς λογαριασμούς. Τέλος οριστική διαγραφή της απαίτησης, αν υπάρχει βεβαιότητα ότι δε θα εισπραχθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΩΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

Οι ενέργειες που γίνονται από την τράπεζα στα πρώτα στάδια παρακολούθησης κάθε απαίτησης, για την αποφυγή απώλειας δικαιωμάτων της είναι οι εξής:

- κατά την παραλαβή της απαίτησης ελέγχεται αν υπάρχουν στο φάκελο μεταφοράς όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο δελτίο μεταφοράς.
- ελέγχεται αν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα το ύψος της απαίτησης (ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στον έλεγχο της ορθότητας του επιτοκίου με το οποίο εκτοκίζεται η απαίτηση).
- καταρτίζεται κατάσταση (πίνακα) βαρών και ελέγχεται το ύψος των εξασφαλίσεων και ακόμη αν αυτές είναι ισχυρές ή όχι. Σε περίπτωση που παρουσιάζονται ελλείψεις τα στοιχεία που συνθέτουν τις εξασφαλίσεις, επιδιώκεται η συμπλήρωση τους, όπου είναι εφικτό, ώστε να ισχυροποιηθούν αυτές.

Ιδιαίτερη προσοχή θα επιδεικνύεται κατά τον έλεγχο της Εγγύησης του Δημοσίου. Ειδικότερα θα υπολογίζεται ακριβώς το ύψος της εγγύησης, εάν τηρήθηκαν οι όροι των εγκριτικών πράξεων και σε αρνητική περίπτωση ρύθμισης απαίτησης ή αποδέσμευσης ακινήτου ή ακόμη αναστολής των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης της απαίτησης, θα πρέπει να ενημερώνεται το Δημόσιο και να ζητείται η συναίνεση του.

- ελέγχεται αν τα πυρασφαλιστήρια καλύπτουν την αξία των υπέγγυων πραγμάτων ειδικά τα ενέχυρα εμπορεύματα θα ασφαρίζονται πέραν των κινδύνων πυρός και κατά κινδύνων κλοπής.

Ο Αγγελάκης (2005) αναφέρει ότι από τον παραπάνω κανόνα εξαιρούνται ειδικές περιπτώσεις, όπως π.χ. οφειλή μικρού ύψους που ασφαρίζεται με βάρη σε ακίνητο μεγάλης αξίας, οι οποίες και θα εξετάζονται κατά περίπτωση, όλα τα πυρασφαλιστήρια καταχωρούνται στο σχετικό ληξιάριο και παρακολουθείται από εδώ και πέρα η ανάγκη αναπροσαρμογής του ασφαλιζόμενου ποσού καθώς και η έγκαιρη ανανέωση τους.

Επιπρόσθετα αναφέρει ότι με την παραλαβή της απαίτησης η τράπεζα ενημερώνει το ληξιάριο με τις ημερομηνίες παραγραφής της απαίτησης της από κάθε αιτία, καθώς και

οποιοδήποτε άλλου δικαιώματος της και στη συνέχεια παρακολουθεί και ενημερώνει με τις τυχόν νέες ημερομηνίες που παρουσιάζονται.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

«Σε κάθε περίπτωση, εκτός ορισμένων εξαιρέσεων π.χ όταν η απαίτηση είναι πλήρως διασφαλισμένη και προβλέπεται σύντομη ρευστοποίηση της, πραγματοποιούνται έρευνες ακίνητης περιουσίας όλων των ενεχόμενων στους τόπους καταγωγής, διαμονής κύριας ή εξοχικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας. Έρευνες επίσης θα πραγματοποιούνται και κατά τακτά χρονικά διαστήματα, προκειμένου ν' αντιμετωπίζονται, κατά περίπτωση, οι μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών.»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης σελ.12)

Ο Αγγελάκης(2005) υποστηρίζει ότι αν από τις έρευνες ακίνητης περιουσίας προκύψουν ακίνητα ή υπάρχουν ενυπόθηκα ακίνητα που παρέχουν διασφαλιστικά περιθώρια, τότε γίνεται εγγραφή έπ' αυτών βαρών, συνεκτιμώντας όμως κατά τον προσδιορισμό του ύψους των βαρών και την υπεραξία των ακινήτων που θα προκύψει στο μέλλον, δεν νοείται εν προκειμένω να υπάρχουν ακίνητα των ενεχομένων ελεύθερα βαρών ή ακίνητα βεβαρημένα που παρέχουν όμως διασφαλιστικά περιθώρια και η απαίτηση να παρουσιάζει άνοιγμα. Επίσης αν ο φάκελος της απαίτησης που μεταφέρεται δεν έχει πρόσφατες εκτιμήσεις γίνεται επανεκτίμηση των ακινήτων.

ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Σύμφωνα με την άποψη του Αγγελάκη (2005) εκτός από τα πιο πάνω κατά τη διαδικασία είσπραξης των απαιτήσεων η τράπεζα πρέπει να φροντίζει και κατά περίπτωση για τα εξής:

1. Υπολογισμό τόκων

ο υπολογισμός τόκων θα πρέπει να γίνεται με τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση επιτόκια και να ελέγχονται και από δεύτερο υπάλληλο.

2. Λογισμός τόκων

Για το λογισμό (χρέωση) των τόκων η τράπεζα χρεώνει τις απαιτήσεις της, εφόσον υπάρχουν τα απαραίτητα διασφαλιστικά περιθώρια. Με την προϋπόθεση βέβαια ότι οι ανείσπρακτοι λογαριασμοί τόκοι, συνυπολογιζομένων ακόμη και των προ του κλεισίματος, μαζί με τους προς λογισμών, δεν θα αφορούν χρονικό διάστημα εκτοκισμού μεγαλύτερο του δωδεκαμήνου.

3. Επιδίκαση τόκων και εξόδων

Οι απαιτήσεις από τους τόκους και έξοδα που δημιουργούνται μετά την επιδίκαση της κύριας απαίτησης και δεν έχουν επιδικασθεί, θα πρέπει να παρακολουθούνται με ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μην επέλθει παραγραφή τους και εφόσον δεν εξοφληθούν και απαιτηθεί η επιδίκαση τους να προχωρήσει η τράπεζα άμεσα σ' αυτήν.

4. Τεχνική Υπηρεσία

Θα πρέπει να επανεκτιμούνται οι εμπράγματα διασφαλίσεις και εφόσον παρουσιάζεται αύξηση της αξίας των ακινήτων, η τράπεζα να διασφαλίζει έγκαιρα τις απαιτήσεις της.

5. Παρακολούθηση μεταβολών στην περιουσιακή κατάσταση των οφειλετών

Υπάρχει υποχρέωση να παρακολουθούν οι τράπεζες συστηματικά, σε τακτά χρονικά διαστήματα, τις μεταβολές στην περιουσιακή κατάσταση των ενεχομένων στις απαιτήσεις της και να λαμβάνει έγκαιρα τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση των συμφερόντων της (έρευνες ακίνητης περιουσίας, εγγραφών βαρέων). Ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να γίνεται κατά τη μεταφορά της απαίτησης στην καθυστέρηση και στη συνέχεια τουλάχιστον μια φορά το χρόνο. Επίσης εφόσον διαπιστώσει την ύπαρξη και άλλων περιουσιακών, πλην των ακινήτων, στοιχείων θα πρέπει να ζητήσει από τους νομικούς της τη λήψη των απαραίτητων κατά περίπτωση μέτρων.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ(Α.Κ 871)

7.1 ΓΕΝΙΚΑ

«Ο Συμβιβασμός είναι η σύμβαση με την οποία οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις μια φιλονικία που έχουν ή μια αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.18) Ουσιαστικά επαναρυθμίζονται τα ζητήματα που είναι αβέβαια ή φιλονικούμενα με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια νομική ασφάλεια ανεξάρτητα από την πραγματική νομική κατάσταση που επικρατεί.

«Ο συμβιβασμός είναι άτυπος. Μπορεί όμως να περιβληθεί τον τύπο, αν απαιτείται για να αναληφθεί ορισμένη υποχρέωση. Επίσης δεν έχει ανανεωτικό χαρακτήρα.»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.18)

7.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ

Η φιλονικία να αφορά οποιαδήποτε αμφισβήτηση μεταξύ των συμβαλλόμενων, όπως για παράδειγμα την ύπαρξη ή το ύψος χρηματικής απαίτησης του δανειστή κατά του οφειλέτη.

Η αβεβαιότητα να είναι πραγματική ή νομική, όπως για παράδειγμα ή επισφαλής ή ανεπίδεκτη είσπραξης απαίτηση (Α.Κ. 871 εδ.2) επειδή ο οφειλέτης είναι αφερέγγυος.

Η υποχρέωση να ανάγεται στην ύπαρξη ή το περιεχόμενο της έννομης σχέσης και να είναι αμοιβαία, αλλιώς δεν υπάρχει συμβιβασμός.

7.3 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΦΕΙΛΗΣ

Σύμφωνα με όσα υποστηρίζει ο Αγγελάκης (2005) μια οφειλή για να καταλήξει σε συμβιβασμό πρέπει ο υπόχρεος να αναγνωρίζει την οφειλή του, είναι υποχρεωμένος να εξοφλήσει οποιοδήποτε επιπλέον ποσό που αντιστοιχεί σε νόμιμους τόκους, νόμιμες επιβαρύνσεις και τυχόν δικαστικά έξοδα λόγω της καθυστέρησης πληρωμής. Επίσης να αναγνωρίζει ότι ο παρόν διακανονισμός αποτελεί ταμιακή και μόνο διευκόλυνση, και ότι σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ανανέωση χρέους.

«Σε περίπτωση που έστω και μια δόση δεν καταβληθεί από τον οφειλέτη κατά τα οριζόμενα στο διακανονισμό, αυτός θα θεωρείται ως μηδέποτε συνομολογηθείς και θα επανέλθουν τα πράγματα στην πρότερα του διακανονισμού κατάσταση, δηλαδή θα αναβιώσει η οφειλή όπως είχε διαμορφωθεί πριν από τον διακανονισμό.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.21)

Με τον διακανονισμό δεν παραιτείται εκ μέρους του πιστωτή από το δικαίωμα διεκδίκησης των απαιτήσεων του. Επίσης η πλήρης εξόφληση του ποσού που διακανονίστηκε με τους παραπάνω όρους ισοδυναμεί με πλήρη ικανοποίηση των απαιτήσεων του πιστωτή έναντι του οφειλέτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ

Ο τραπεζικός υπάλληλος πρέπει να έχει πλήρη γνώση της οικονομικής θέσης του πελάτη, κυρίως ως προς τη σχέση με την Τράπεζα (ληξιπρόθεσμες οφειλές, προηγούμενες επιστολές που δεν λήφθηκαν υπόψη), να έχει γίνει έρευνα δυσμενών έπ' ονόματι εταιρίας και φορέων, οφειλές σε άλλες Τράπεζες και καλύψεις αυτών. Επίσης πρέπει να γίνει καθορισμός και χρονική κλιμάκωση των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν από την Τράπεζα σε περίπτωση μη εξόφλησης των οφειλών, καθώς και διερεύνηση των αιτίων συνέπεια των οποίων προέκυψε η κατάσταση αυτή.

Τέλος δίνεται η δυνατότητα στον οφειλέτη να κάνει τις προτάσεις του ώστε να επιστραφούν τα χρήματα στην Τράπεζα και απαιτείται η συγκέντρωση όλης της αναγκαίας πληροφόρησης προ της έναρξης των συζητήσεων για να επιλεγεί η καλύτερη στρατηγική αντιμετώπισης του προβλήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΥΠΟΘΗΚΗ

9.1 ΓΕΝΙΚΑ

«Η υποθήκη είναι εμπράγματο δικαίωμα σε ξένο (ως προς το δανειστή) ακίνητο για την εξασφάλιση απαίτησης με την προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή από το πράγμα. Το δικαίωμα της υποθήκης είναι δικαίωμα παρεπόμενο επειδή υπάρχει υπέρ ορισμένης έγκυρης απαίτησης και δικαίωμα αδιαίρετο. Η υποθήκη μπορεί να αποκτηθεί και για μελλοντική ή υπό αίρεση απαίτηση. Η εγγραφή της υποθήκης σε αντίθεση με την προσημείωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την απαίτηση, γι' αυτό το ποσόν της υποθήκης είναι ίσο με το ποσόν της απαίτησης.» (Μιχάλης Ε.Αγγελάκης, 1991 σελ. 36)

9.2 ΕΓΓΡΑΦΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

Όταν γίνεται η εγγραφή της υποθήκης μετά την κατάσχεση δεν αντιτάσσεται κατά εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν. Επομένως

πρέπει να ελέγχεται το ακίνητο πριν την εγγραφή υποθήκης ή προσημείωσης ώστε, σε περίπτωση που έχει επιβληθεί κατάσχεση, να επιδιώκεται κατάργηση της

9.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Ο Αγγελάκης (2005) υποστηρίζει ότι με την εγγραφή διακόπτεται η παραγραφή της απαίτησης, στο ενυπόθηκο ακίνητο περιλαμβάνονται κάθε συστατικό και παράρτημά του όπως π.χ οικοδομές, δέντρα κ.τ.λ. και αν μετά την εγγραφή χωρίσει ή μεταβιβαστεί το ακίνητο, τότε μεταβιβάζεται με το βάρος της υποθήκης.

9.4 ΑΔΙΑΙΡΕΤΟ ΥΠΟΘΗΚΗΣ

Η υποθήκη ευθύνεται στο ακέραιο για κάθε υπόλοιπο της οφειλής που ασφαρίζει. Αν για παράδειγμα γράφηκε υποθήκη σε περισσότερα ακίνητα για την ίδια όμως απαίτηση, καθένα από τα ακίνητα εξακολουθεί να είναι υπέγγυο για ολόκληρη την ασφαλιζόμενη απαίτηση μέχρι την ολοσχερή εξόφληση. Συνεπώς δεν μπορεί να ελευθερωθεί κάποιο από τα ακίνητα αυτά σε περίπτωση μερικής εξόφλησης της απαίτησης. Επίσης αν το ενυπόθηκο ακίνητο διαιρεθεί σε περισσότερα αυτοτελή μέρη, καθένα απ' αυτά είναι υπέγγυο για ολόκληρη την ασφαλιζόμενη απαίτηση. Δηλαδή η υποθήκη μετατρέπεται στην ουσία σε τόσες υποθήκες όσα τα ακίνητα που προήλθαν από τη διαίρεση του ενυπόθηκου ακινήτου. Αν η υποθήκη καταργηθεί, τη σειρά (τάξη) αυτής παίρνει η αμέσως επόμενη υποθήκη κατά το χρόνο εγγραφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗ

10.1 ΓΕΝΙΚΑ

«Η προσημείωση είναι εγγραφή της υποθήκης υπό την αναβλητική αίρεση της τελεσίδικης επιδίκασης της απαίτησης και της τροπής της σε υποθήκη μέσα σε ορισμένη προθεσμία (ενενήντα ημέρες από την τελεσίδικη επιδίκαση της απαίτησης) και γίνεται μόνο ύστερα από δικαστική απόφαση. Η προσημείωση χορηγεί μόνο δικαίωμα προτίμησης για απόκτηση υποθήκης.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 1991, σελ. 37)

10.2 Η ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗ ΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ

Σε περίπτωση που ο δανειστής αποδείξει (αρκεί και πιθανολόγηση των ισχυρισμών του) ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος για την απαίτηση του και επείγουσα ανάγκη για την εξασφάλισή της, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, την εγγραφή προσημείωσης μεγαλύτερης από την απαίτηση του (περιθώριο ασφαλείας). Είναι δυνατή η εγγραφή προσημείωσης με διαταγή πληρωμής που δεν έχει τελεσιδικήσει.

10.3 ΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗΣ ΣΕ ΥΠΟΘΗΚΗ

Ο Αγγελάκης (1991) αναφέρει ότι η τροπή προσημείωσης σε υποθήκη πρέπει να γίνει μέσα σε ενενήντα ημέρες από την τελεσίδικη επιδίκαση της απαίτησης (αποσβεστική προθεσμία) και η υποθήκη μετά τη μετατροπή παίρνει τη θέση που κατείχε η προσημείωση στη σειρά (τάξη) εγγραφής της. Το κύρος των προσημειώσεων και υποθηκών υπέρ της τράπεζας δεν θίγεται ακόμα και αν γράφηκαν μέσα στην ύποπτη περίοδο της πτώχευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΕΝΕΧΥΡΟ

11.1 ΟΡΙΣΜΟΣ

Ενέχυρο είναι το εμπράγματο δικαίωμα σε ξένο κινητό πράγμα για την εξασφάλιση μιας απαίτησης από τον δανειστή με την προνομιακή ικανοποίηση του από το πράγμα. Υπάρχουν διάφορες διακρίσεις όπως ενέχυρο επί πράγματος (π.χ επι εμπορευμάτων, συναλλαγματικών, φορτωτικών κ.τ.λ.), ενέχυρο επί δικαιώματος. Το ενέχυρο επί δικαιώματος αναφέρεται σε ασώματα αντικείμενα όπως π.χ ενεχυρίαση απαίτησης. Το δικαίωμα που θα ενεχυριαστεί πρέπει να είναι δεκτικό μεταβίβασης και αποτιμητό σε χρήμα.

Σύμφωνα με όσα υποστηρίζει ο Αγγελάκης (1991) το ενέχυρο είναι παρεπόμενο δικαίωμα γιατί υπάρχει υπέρ ορισμένης έγκυρης απαίτησης που το ασφαρίζει σ' όλη την έκταση της. Δηλαδή στο κεφαλαίο, τους τόκους, τα έξοδα κ.τ.λ. Για το λόγο αυτό η απαίτηση πρέπει να είναι έγκυρη, δυνατό να είναι κατά τρίτου και να μπορεί να είναι μελλοντική ή υπό αίρεση. Το ενέχυρο έχει ως σκοπό την εκποίηση του πράγματος ώστε να ικανοποιηθεί προνομιακά ο ενεχυρούχος δανειστής.

11.2 ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΝΕΧΥΡΟΥ

Για να συσταθεί ένα ενέχυρο πρέπει ο ενεχυριαστής να είναι ο δικαιούχος του πράγματος, η συμφωνία να γίνει με συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο το οποίο θα περιέχει την χρονολογία και θα προσδιορίζει την απαίτηση και θα περιγράφει με λεπτομέρεια το ενεχυραζόμενο πράγμα. Τέλος θα πρέπει να γίνει παράδοση του πράγματος είτε στην κατοχή του δανειστή είτε στην κατοχή τρίτου (αρχή της δημοσιότητας).

11.3 ΑΔΙΑΙΡΕΤΟ ΕΝΕΧΥΡΟΥ

Αδιαίρετο ενεχύρου σημαίνει ότι η ενεχυρική ευθύνη δεν μπορεί να διαιρεθεί στα περισσότερα πράγματα πάνω στα οποία συστήθηκε το ενέχυρο και το καθένα από αυτά είναι υπέγγυο για την ολοσχερή εξόφληση της ασφαλιζόμενης απαίτησης και δεν μπορεί αν ελευθερωθεί σε μερική εξόφληση. Ουσιαστικά το ενέχυρο ευθύνεται στο ακέραιο για κάθε υπόλοιπο της οφειλής και ασφαρίζει εκτός από το κεφάλαιο και τους τόκους, και τα διάφορα έξοδα.

11.4 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΕΝΕΧΥΡΟΥ

Οι διακρίσεις του ενέχυρου είναι: ενέχυρο σε πράγμα και ενέχυρο σε δικαίωμα. α) Το ενέχυρο σε πράγμα αναφέρεται εμπορεύματα (π.χ. στα «χέρια» της τράπεζας, τρίτου με αποδείξεις ψυγείων κ.τ.λ.). σε συναλλαγματικές, μετοχές ομολογίες, τραπεζικά ομόλογα, έντοκα γραμμάτια Δημοσίου, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, καταθέσεις κ.τ.λ. β) Το ενέχυρο σε δικαίωμα, δηλαδή σε ασώματο αντικείμενο. «Το δικαίωμα που θα ενεχυριαστεί πρέπει να είναι δεκτικό μεταβίβασης και αποτιμητό σε χρήμα (π.χ. ενεχυρίαση απαίτησης). Η σύμβαση για τη σύσταση του ενεχύρου απαιτείται να γίνει με έγγραφο συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό, που πρέπει να έχει βέβαια χρονολογία. Στο έγγραφο αυτό πρέπει να προσδιορίζεται και η ασφαλιζόμενη και η ενεχυριαζόμενη απαίτηση.»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 1991, σελ.30)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

12.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η έκδοση διαταγής πληρωμής είναι η πράξη και όχι απόφαση που εκδίδει ο δικαστής, με την οποία διατάσσεται ο οφειλέτης να πληρώσει στο δανειστή που είναι αυτός που έκανε την αίτηση, τη χρηματική οφειλή του. «Η έκδοση διαταγής πληρωμής οδηγεί σε γρήγορη απόκτηση τίτλου εκτελεστού (άρθρο 904 Κ. Πολ. Δ) για την ικανοποίηση του δικαιούχου της απαίτησης.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ. 23)

Η διαταγή πληρωμής αποτελεί τίτλο εκτελεστό της απαίτησης και των εξόδων όπως προκύπτει από το άρθρο 631 του Κ. Πολ. Δ και εκτελείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης. Η έκδοση διαταγής πληρωμής δεν αποκλείει την έγερση και συζήτηση της αγωγής.

Αν η απαίτηση αφήνει μεγάλο άνοιγμα και για να αποφευχθούν τα επιπλέον έξοδα με τα οποία θα επιβαρυνθεί, όπως καταβολή δικαστικού ενσήμου (αγωγόσημου), ο δανειστής μπορεί να ζητήσει με σχετική αίτηση το ποσό εκείνο για το οποίο υπάρχουν βάσιμες προοπτικές είσπραξης και για το υπόλοιπο της απαίτησης θα διατυπώνεται επιφύλαξη για την εν καιρώ επιδίκαση του, με την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται θέμα παραγραφής.

Ο Αγγελάκης (2005) αναφέρει ότι η διαταγή πληρωμής που δεν έχει τελεσιδικήσει μπορεί να εκτελεστεί. Σε περίπτωση όμως που εξαφανιστεί ή μεταρρυθμιστεί και έχει γίνει ήδη αναγκαστική εκτέλεση, εκείνος κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση έχει το δικαίωμα να ζητήσει από εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση:

1. την επαναφορά των πραγμάτων στη προηγούμενη κατάσταση και
2. αποζημίωση για τις ζημιές που προξενήθηκαν από την εκτέλεση, μόνο αν αυτός γνωρίζει ή από βαριά αμέλεια αγνοούσε ότι υπήρχε το δικαίωμα, για το οποίο έγινε η αναγκαστική εκτέλεση (άρθρα 914 και 940 Κ. Πολ. Δ)»

«Τα ίδια ισχύουν και για την προσωρινά εκτελεστή απόφαση. Με βάση διαταγή πληρωμής χρηματικών απαιτήσεων, ο δανειστής μπορεί να ζητήσει την εγγραφή προσημείωσης υποθήκης καθώς και να επιβάλει συντηρητική κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη ή τρίτου για το ποσόν που ορίζεται με τη διαταγή πληρωμής, ότι πρέπει να καταβληθεί.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 1991, σελ39)

Επίσης όταν η διαταγή πληρωμής δεν περιέχει κάποια διάταξη για ανατοκισμό των τόκων, δεν αποτελεί τίτλο εκτελεστό ως προς το κονδύλι αυτό. Συνεπώς η επιταγή προς πληρωμή είναι άκυρη ως προς τους τόκους που προήλθαν από ανατοκισμό.

12.2 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Σύμφωνα με όσα υποστηρίζει ο Αγγελάκης (2005) η έκδοση διαταγής πληρωμής μπορεί να ζητηθεί μόνο για χρηματικές απαιτήσεις, όπως από δάνειο, πίστωση με ανοικτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό κ.τ.λ. ή απαιτήσεις παροχής χρεογράφων, όπως από ανώνυμες ομολογίες και τοκομερίδια ομολογιακών δανείων, από αποθετήρια κ.τ.λ., με την προϋπόθεση η απαίτηση και το οφειλόμενο ποσό να αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο. Δεν είναι δυνατόν να εκδοθεί διαταγή πληρωμής από απόσπασμα εμπορικών βιβλίων. Επίσης, δεν μπορεί να εκδοθεί διαταγή πληρωμής για απαίτηση που εξαρτάται από αίρεση, προθεσμία, όρο ή αντιπαροχή και το ποσό των χρημάτων ή χρεογράφων δεν είναι ορισμένο. Τέλος δεν είναι δυνατόν να εκδοθεί διαταγή πληρωμής, και σε περίπτωση που εκδόθηκε είναι άκυρη: αν η επίδοση της πρέπει να γίνει σε πρόσωπο που διαμένει στο εξωτερικό ή αν η διαμονή του είναι άγνωστη και αν η κληρονομική ιδιότητα του δικαιούχου ή του υπόχρεου δεν βεβαιώνεται με κληρονομητήριο.

12.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Η διαταγή πληρωμής εκδίδεται όταν κάνει αίτηση ο δικαιούχος της απαίτησης. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου ή του Μονομελούς Πρωτοδικείου, ανάλογα με το ύψος της απαίτησης, και συντάσσεται κάτω από αυτήν έκθεση. «Στην αίτηση, που υπογράφει πληρεξούσιος δικηγόρος του αιτούντος, πρέπει να επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα από τα οποία προκύπτει το ποσό της απαίτησης με τους τυχόν οφειλόμενους τόκους.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.24) Ο δικαστής αποφασίζει, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, σχετικά με την απαίτησης χωρίς όμως να καλέσει τον οφειλέτη. Για την έκδοση διαταγής πληρωμής δεν γίνεται συζήτηση στο ακροατήριο. Σε περίπτωση που απορριφθεί η αίτηση δεν χωρεί ένδικο μέσο (π.χ. ανακοπή ερημοδικίας, έφεση, αναίρεση). Μπορεί όμως να ασκηθεί αγωγή ή να υποβληθεί νέα αίτηση. «Ο οφειλέτης, κατά του οποίου εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, έχει το δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή μέσα σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοση της.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.24)

Η διαταγή πληρωμής πρέπει να επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται (οφειλέτη) μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την έκδοση της. Σε αντίθετη περίπτωση παύει να ισχύει. Υπάρχει λοιπόν κίνδυνος απώλειας της ισχύος της διαταγής πληρωμής, όταν περάσει το διάστημα της δίμηνης προθεσμίας από την έκδοση της χωρίς να έχει κοινοποιηθεί, και συνακόλουθα της ακυρότητας οποιασδήποτε πράξης στηρίζεται σε αυτήν, όπως π.χ. της εγγραφής προσημείωσης.

Η παραπάνω ανακοπή ασκείται ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου. Σημειώνεται ότι για την υλική αρμοδιότητα των δικαστηρίων, προκειμένου να ασκηθεί ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής, θα πρέπει να εξεταστεί αν η απαίτηση προέρχεται από πιστωτικούς τίτλους (συναλλαγματικές, επιταγές κ.τ.λ.) ή από άλλα έγγραφα ή ομόλογα, πλην πιστωτικών τίτλων (συμβάσεις πιστώσεων με ανοικτό λογαριασμό και δανείων, τιμολόγια κ.τ.λ).

«Στην περίπτωση (συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων με ανοικτό λογαριασμό, ομόλογα κ.τ.λ) η υλική αρμοδιότητα θα κριθεί ανάλογα με το χρηματικό αντικείμενο τη διαφοράς, δηλαδή η ανακοπή θα δικαστεί είτε από το Ειρηνοδικείο, είτε από το Μονομελές Πρωτοδικείο είτε από το Πολυμελές Πρωτοδικείο.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης,2005, σελ.25)

Όταν ασκηθεί ανακοπή δεν αναστέλλετε η εκτέλεση της διαταγής πληρωμής. Το δικαστήριο που εξέδωσε την διαταγή πληρωμής μπορεί να χορηγήσει αναστολή της εκτέλεσης με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή

«Αν δεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή, εκείνος υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί η διαταγή πληρωμής μπορεί να επιδώσει πάλι τη διαταγή πληρωμής στον οφειλέτη, ο οποίος έχει το δικαίωμα να ασκήσει την ανακοπή μέσα σε δέκα εργάσιμες μέρες από τη νέα επίδοση. Στην περίπτωση αυτή δεν χορηγείται η αναστολή εκτέλεσης που αναφέρθηκε, η διαταγή πληρωμής γίνεται τελεσίδικη, αποκτά δύναμη «δεδικασμένου» και είναι δυνατό να προσβληθεί μόνο με αναψηλάφηση.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης,2005, σελ.25)

Η ημέρα του Σαββάτου, που περιλαμβάνεται από την επίδοση της διαταγής της πληρωμής μέχρι την άσκηση της εν λόγω ανακοπής, δεν περιλαμβάνεται στις ημέρες αργίας και υπολογίζεται στην προθεσμία για την άσκηση αυτής (ανακοπής)

12.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Στην περίπτωση που έχουν εγγραφεί επάνω στην ακίνητη περιουσία του οφειλέτη προσημειώσεις και στρέφεται η διαταγή πληρωμής εναντίον του πρέπει να τραπούν σε υποθήκες μέσα στην αποσβεστική προθεσμία των ενενήντα ημερών.

Μπορεί επίσης ο δικαιούχος της απαίτησης να εγγράψει απευθείας δικαστική υποθήκη επάνω σε τυχόν ακίνητη περιουσία του οφειλέτη κατα του οποίου εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής.

12.5 ΕΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΘΗΚΗΣ Ή ΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΕ ΥΠΟΘΗΚΗ ΜΕ ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«Σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 1 του Εισ. Ν.Πολ.Δ., η διαταγή πληρωμής χρηματικών απαιτήσεων αποτελεί τίτλο για εγγραφή υποθήκης στην περίπτωση που δεν ασκήθηκε ανακοπή σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοση της καθώς και στην περίπτωση που ασκήθηκε μεν εμπρόθεσμα η παραπάνω ανακοπή, αλλά όμως απορρίφθηκε τελεσίδικα από το δικαστήριο.»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.26) Παρατηρείται μια διχογνωμία Έτσι, κατά μία άποψη (Α.Π. 1217/1989 Α' Τμ. ΕλλΔνη 32 σελ.758) στην προαναφερόμενη πρώτη περίπτωση αρκεί να περάσει άπρακτη η δεκαπενθήμερη προθεσμία και δεν χρειάζεται η πάροδος της δεκαήμερης προθεσμίας από εκ νέου επίδοση της αυτής διαταγής πληρωμής, η οποία (προθεσμία) ενδιαφέρει μόνο για να παραχθεί «δεδικασμένο» στη διαταγή πληρωμής.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.26)

Αλλά και στην περίπτωση τροπής της προσημείωσης σε υποθήκη που γράφτηκε για να ασφαλιστεί απαίτηση, για την οποία εκδόθηκε διαταγή πληρωμής, ισχύουν τα ίδια. Δηλαδή, η τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη μπορεί να γίνει μετά την πάροδο της δεκαπενθήμερης προθεσμίας και εφόσον στο χρονικό αυτό διάστημα δεν ασκήθηκε ανακοπή ή μετά την τελεσίδικη απόρριψη της ανακοπής στην περίπτωση που αυτή ασκήθηκε εμπρόθεσμα, δηλαδή μέσα στην παραπάνω δεκαπενθήμερη προθεσμία.

Κατά άλλη άποψη (Α.Π 6/1996 Ολ., ΝοΒ 45 σελ.205), που είναι και η πιο επικρατέστερη, για την εγγραφή υποθήκης με βάση την διαταγή πληρωμής χρηματικών απαιτήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγ. 1 του Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ., δεν αρκεί η περάσει το διάστημα της δεκαπενθήμερης προθεσμίας άπρακτο, αλλά απαιτείται η εκ νέου επίδοση της διαταγής πληρωμής στον οφειλέτη και ταυτόχρονα η άπρακτη παρέλευση της νέας δεκαήμερης προθεσμίας, με αποτέλεσμα η διαταγή πληρωμής να τελεσιδικήσει, αποκτά κατά νόμο δύναμη δεδικασμένου και δεν μπορεί να προσβληθεί παρά μόνο με αναψηλάφηση.

12.6 ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΚΑΣΤΗΚΕ ΜΕ ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Ο Αγγελάκης (2005) τονίζει ότι κάθε αξίωση σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 268 Α.Κ) παραγράφεται μετά από είκοσι έτη ακόμη και αν η αξίωση υπαγόταν σε συντομότερη παραγραφή. Το ίδιο ισχύει και για τη διαταγή πληρωμής, όταν αποκτήσει ισχύει δεδικασμένου, είτε επειδή επιδόθηκε δύο φορές στον οφειλέτη και παρήλθαν άπρακτες οι προθεσμίες των άρθρων 632 και 633 Κ.Πολ.Δ (15 και 10 εργάσιμες ημέρες αντίστοιχα) για άσκηση ανακοπής, είτε επειδή απορρίφθηκε τελεσίδικα η ασκηθείσα ανακοπή. Στις

περιπτώσεις αυτές μια μόνο παραγραφή της απαίτησης εφαρμόζεται, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη. Δηλαδή η παραγραφή αυτή είναι νέα παραγραφή και δεν συνδέεται οπωσδήποτε με τη φύση της αξίωσης (π.χ. απαίτηση από επιταγή, συναλλαγματική, τιμολόγιο κ.τ.λ), αλλά μόνο με την ιδιότητα της ως (τελεσιδίκως βεβαιωθείσης).

12.7 ΔΙΑΚΟΠΗ Ή ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

Για να διακοπεί η παραγραφή της απαίτησης πρέπει να επιδοθεί η διαταγή πληρωμής. Αντίθετα, δεν διακόπτεται η παραγραφή όταν γίνει κατάθεση της αίτησης για έκδοση της διαταγής πληρωμής, όπως γίνεται με την έγερση και κοινοποίηση της αγωγής.

Σε περίπτωση που ακυρωθεί η διαταγή πληρωμής, τότε η παραγραφή αναστέλλεται από την επίδοση της διαταγής πληρωμής ώσπου να εκδοθεί τελεσιδίκη απόφαση για την ανακοπή.

Επιπρόσθετα ότι για να επιμηκυνθεί η βραχυπρόθεσμη παραγραφή (π.χ η τριετής παραγραφή απαίτησης κατά αποδέκτη συναλλαγματικής), δεν αρκεί μόνο η έκδοση διαταγής πληρωμής αλλά απαιτείται και η επίδοσή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΚΑΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΑΝΕΙΟΥ

Ο Αγγελάκης (2005) λέει ότι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την επιδίκαση της απαίτησης είναι η σύμβαση του δανείου και οι επιπλέον πρόσθετες πράξεις που έχουν γίνει με τις οποίες έχουν τροποποιηθεί όροι της σύμβασης, καθώς και το γραμμάτιο είσπραξης που αποδεικνύει την καταβολή του Ε.Φ.Τ.Ε (Ειδικός Φόρος Τραπεζικών Εισφορών). υπενθυμίζεται ότι στη σύμβαση πρέπει να έχει τεθεί η σχετική για τον Ε.Φ.Τ.Ε. βεβαίωση, η οποία υπογράφεται από το κατάστημα που χορήγησε το δάνειο.

«Απαιτείται επιπλέον η πράξη –μερική ή ολικής ανάληψης του δανείου και η επιστολή-αναγγελία των δόσεων στον οφειλέτη.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.30)

Επίσης οι αναγγελίες (επιστολές) κλεισίματος των λογαριασμών του δανείου μαζί με τις εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητή προς τους οφειλέτες κατά των οποίων θα γίνει η επιδίκαση (π.χ πρωτοφειλέτη, εγγυητή). Οι αναγγελίες αυτές θα πρέπει να γίνονται κατά σύμβαση και να επιδίδονται προς όλους τους ενεχόμενους με δικαστικό επιστολή, οπότε στην περίπτωση αυτή θα προσκομίζεται η απόδειξη του ταχυδρομείου.

Σύμφωνα με αυτά που αναφέρει ο Αγγελάκης (2005) ένα άλλο δικαιολογητικό είναι οι τελευταίες επιστολές αναγνώρισης (καλώς έχουν) των λογαριασμών της οφειλής και, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αυτές ή είναι αδύνατη η λήψη τους, τότε πρέπει να υπάρχουν φωτοαντίγραφα των ενταλμάτων πληρωμής των σχετικών χορηγήσεων. Στις επιστολές αυτές θα πρέπει να αναγράφονται οπωσδήποτε η ημερομηνία και ο τόπος πάνω από την υπογραφή του δανειολήπτη. «Επίσης τα αντίγραφα κίνησης των ενήμερων λογαριασμών του δανείου, από την ημερομηνία της τελευταίας αναγνώρισης μέχρι την καταγγελία της σύμβασης του δανείου. (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.31)

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν οι επιστολές αναγνώρισης, η κίνηση των λογαριασμών θα παρατίθεται από την πρώτη εγγραφή. Ανεξάρτητα όμως από την ύπαρξη εγγράφων αναγνώρισης της οφειλής, θα πρέπει οπωσδήποτε να αποστέλλονται για την επιδίκαση το αντίγραφο της κίνησης των ενήμερων λογαριασμών, από την πρώτη εγγραφή.

Αλλά και στην περίπτωση που υπάρχουν ενήμεροι λογαριασμοί οι οποίοι όμως έπαψαν να κινούνται πριν από το κλείσιμο τους, θα πρέπει να αποστέλλονται αντίγραφα της κίνησης και αυτών. Επίσης τα αντίγραφα κίνησης όλων των λογαριασμών της οριστικής καθυστέρησης, από την πρώτη εγγραφή μέχρι και την ημερομηνία που αποστέλλονται για επιδίκαση.

Τέλος ο Αγγελάκης (2005) λέει ότι σε κάθε περίπτωση αντιγράφων κίνησης των λογαριασμών θα πρέπει να αναγράφονται τα επιτόκια με οποία υπολογίστηκαν οι χρεωθέντες (λογιστικοποιηθέντες) ή οφειλόμενοι (μη λογιστικοποιημένοι) τόκοι. Καθώς και τα αντίγραφα της κίνησης των τυχόν λογαριασμών εξόδων, από την πρώτη εγγραφή μέχρι και την ημερομηνία που ζητείται η επιδίκαση. Τέλος οι ανακοινώσεις της τράπεζας και των διάφορων εφημερίδων στις οποίες δημοσιεύθηκαν τα δανειστικά επιτόκια τα οποία μεταβλήθηκαν από την τράπεζα, σύμφωνα όμως με το δικαίωμα που της έχουν χορηγηθεί) με την παραπάνω σύμβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

14.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η τράπεζα, όπως και κάθε δανειστής, προσπαθεί να εισπράξει τις απαιτήσεις της που βρίσκονται στην οριστική καθυστέρηση κυρίως εξωδίκως, προχωρώντας σε ρυθμίσεις με τους οφειλέτες της. Σε περίπτωση όμως αποτυχίας της εξωδικαστικής ρύθμισης, τότε η τράπεζα είναι αναγκασμένη να καταφύγει σε δικαστικές ενέργειες με τις οποίες οι οφειλέτες υποχρεώνονται να καταβάλουν τις οφειλές τους.

Ο Αγγελάκης (2005) τονίζει ότι η διαδικασία των δικαστικών ενεργειών ακολουθεί αναγκαστικά ορισμένα στάδια, σε καθένα από τα οποία πρέπει απαραίτητα να εφαρμοστούν οι κανόνες δικαίου, έτσι ώστε να διασφαλιστεί από την μια μεριά η νομιμότητα των ενεργειών της τράπεζας και από την άλλη να επιτευχθεί η είσπραξη της οφειλής στο συντομότερο χρονικό διάστημα. Η όλη διαδικασία καλείται αναγκαστική εκτέλεση και με τον όρο αυτό προσδιορίζεται ο αναγκαστικός τρόπος, μέσω του οποίου η τράπεζα επιδιώκει να πετύχει την είσπραξη των απαιτήσεων της που βρίσκονται σε οριστική καθυστέρηση.

Το χαρακτηριστικό γνώρισμα της διαδικασίας αυτής είναι η άσκηση πίεσης από μέρους της τράπεζας προς τους οφειλέτες της για την είσπραξη των απαιτήσεων της. Αυτό συνήθως επιτυγχάνεται είτε με την εκούσια συμμόρφωσή τους για την τακτοποίηση των οφειλών τους (καταβολή-μερική ή ολική- ή ρύθμιση αυτών) είτε με τον εξαναγκασμό τους για την τακτοποίηση των οφειλών τους με την επιβολή κατάσχεσης και πλειστηρίασης των εμφανών περιουσιακών τους στοιχείων, σε περίπτωση βέβαια αδιαφορίας ή αδυναμίας να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις του.

Σύμφωνα με όσα παραθέτει ο Αγγελάκης (2005) σκοπός της αναγκαστικής εκτέλεσης είναι η ικανοποίηση του δανειστή που δικαιώθηκε, με τη βοήθεια των οργάνων της Δημόσιας αρχής, γιατί διαφορετικά η προστασία που του παρέχει ο νόμος θα ήταν ατελής.

Για να μπορέσει να αρχίσει η αναγκαστική εκτέλεση προϋποθέτει την ύπαρξη εκτελεστού τίτλου και συγκεκριμένα με αντίγραφο του εκτελεστού τίτλου που έχει σε πρωτότυπο τον εκτελεστήριο τύπο (απόγραφο).

«Ο εκτελεστήριος τύπος συνίσταται στην έκδοση του «στο όνομα του ελληνικού λαού» και στη διαταγή προς όλα τα αρμόδια όργανα να παραχωρήσουν στην εκτέλεση του τίτλου. (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.37)

Ο εκτελεστήριος τύπος σύμφωνα με το άρθρο 918 παράγραφο 2, δίνεται:

- Από το δικαστή που εξέδωσε την απόφαση ή τη διαταγή και από τον πρόεδρο του πολυμελούς δικαστηρίου, αν πρόκειται για αποφάσεις, διαταγές πληρωμής ή άλλες διαταγές ελληνικού δικαστηρίου,
- Από το συμβολαιογράφο, αν πρόκειται για συμβολαιογραφικά έγγραφα (π.χ υποθηκικά συμβόλαια)
- Από το δικαστή ή τον πρόεδρο του πολυμελούς δικαστηρίου που δίκασε, αν πρόκειται για πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων,
- Από το δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου που κήρυξε τους τίτλους εκτελεστούς, αν πρόκειται για αλλοδαπούς τίτλους, καθώς και για αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις.

Ένα μόνο απόγραφο δίδεται στον καθένα από εκείνους που έχουν έννομο συμφέρον, για να αποφεύγονται οι πολλές εκτελέσεις. Άλλο απόγραφο μπορεί να δοθεί μόνο σε περίπτωση που χαθεί εκείνο που δόθηκε ή για άλλο σοβαρό λόγο. Αν όμως ο αρμόδιος για την έκδοση απογράφου αρνηθεί να το δώσει, τότε αυτό μπορεί να ζητηθεί και από το μονομελές πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο αρμόδιος για την έκδοση του απογράφου, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με βάση τον εκτελεστό τίτλο κατά της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση και κατά των ομόρρυθμων εταίρων.

Επιπρόσθετα ο Αγγελάκης (2005) επισημαίνει ότι η αναγκαστική εκτέλεση που άρχισε σε βάρος του οφειλέτη συνεχίζεται και μετά το θάνατο του, εφόσον βέβαια ο κληρονόμος του δεχτεί την κληρονομιά ή αότου περάσει η προθεσμία για την αποποίηση της κληρονομιάς ή αότου διοριστεί κηδεμόνας της σχολάζουσας κληρονομιάς.

Αν ο οφειλέτης που είναι κληρονόμος δεν αποδεχθεί την κληρονομιά ή η προθεσμία για την αποποίηση της έχει περάσει δεν μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του.

Τα όργανα της εκτέλεσης είναι ο δικαστικός επιμελητής, ο συμβολαιογράφος και τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας.

«Στο χρονικό διάστημα από 1 μέχρι 31 Αυγούστου απαγορεύεται η διενέργεια οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένης και της επιταγής προς εκτέλεση, εκτός αν πρόκειται για πλοία και αεροσκάφη.»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.39)

Επιπλέον η αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει με βάση την προσωρινή εκτέλεση ή τη διαταγή πληρωμής που δεν έχει ακόμη τελεσιδικήσει. Στην περίπτωση αυτή αρχικά γίνεται κατάσχεση και στην συνέχεια εκδίδεται και κοινοποιείται πρόγραμμα

πλειστηριασμού. Ουσιαστικά δεν πραγματοποιείται ακόμα ο πλειστηριασμός και ο λόγος είναι για τους μεγάλους κινδύνους που εγκυμονεί. Αν εξαφανιστεί ή μεταρρυθμιστεί η προσωρινά εκτελεστή απόφαση ή διαταγή πληρωμής και έχει πραγματοποιηθεί ο πλειστηριασμός τότε εκείνος υπέρ του οποίου έγινε η αναγκαστική εκτέλεση θα πρέπει να αποζημίωση εκείνον σε βάρος του οποίου στράφηκε η εκτέλεση. Αντίθετα με την τελεσίδικη απόφαση ή την διαταγή πληρωμής όπου ενεργείτε ο πλειστηριασμός και η προσωποκράτηση ακίνδυνα.

14.2 ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«Αν υπάρχει απαίτηση κατά του Δημοσίου ή Δήμου ή Κοινότητας και μάλιστα επιδικασμένη με αμετάκλητη απόφαση, αυτή πρέπει να εξοφλείται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστώσ δρώσης Διοικήσεως» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ. 39)

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια στροφή και μια διαπίστωση σχετικά με τις υποχρεώσεις των οργάνων του Δημοσίου αλλά και του ευρύτερου Δημοσίου τομέα να εφαρμόζουν τις τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις, σύμφωνα με τις οποίες υποχρεούνται να προβεί σε συγκεκριμένη πράξη και ιδίως σε καταβολή χρηματικών ποσών προς ιδιώτες .

14.3 ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΣ

Τίτλος εκτελεστός είναι το έγγραφο που αποδεικνύει δικαίωμα και παρέχει στο δικαιούχο του εξουσία, έτσι ώστε να ζητά τη συνδρομή των οργάνων της εκτέλεσης και με αυτά να κάνει αναγκαστική εκτέλεση. Δηλαδή είναι το έγγραφο που ενσαρκώνει την απαίτηση και δίδει τη δυνατότητα στο στον δικαιούχο του να επιδιώξει, μέσω της συνδρομής των οργάνων της εκτέλεσης, τη συμμόρφωση του υπόχρεου (οφειλέτη) προς το περιεχόμενο της απαίτησης.

Σύμφωνα με την διάταξη 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίτλοι εκτελεστοί είναι:

- Οι τελεσίδικες αποφάσεις καθώς και οι αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές (π.χ για εμπορικές διαφορές, για απαιτήσεις από συναλλαγματική, γραμμάτιο σε διαταγή ή επιταγή)
 - Οι διαιτητικές αποφάσεις
 - Τα συμβολαιογραφικά έγγραφα (π.χ υποθηκικά συμβόλαια)
 - Οι διαταγές και οι πράξεις που από το νόμο αναγνωρίζονται ως τίτλοι εκτελεστοί (π.χ η έκθεση κατακύρωσης κατά του υπερθεματιστή για την καταβολή του πλειστηριάσματος- άρθρο 965 παρ.6 Κ.Πολ.Δ., η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης – άρθρο 1005 παρ.2 Κ.Πολ.Δ)

- Οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί
- Τα πρακτικά των ελληνικών δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων.

14.4 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Ο Αγγελάκης (2005) τονίζει ότι για να ξεκινήσει η αναγκαστική εκτέλεση πρέπει να υπάρχει δικαίωμα δεκτικό εκτέλεσης. Συνεπώς, η απαίτηση της οποίας ζητείται η ικανοποίηση της πρέπει να είναι βέβαιη, δηλαδή να μην τελεί υπό αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, και εκκαθαρισμένη, δηλαδή να προκύπτει από τον εκτελεστό τίτλο η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής. Να υπάρχει τίτλος εκτελεστός (π.χ τελεσίδικη απόφαση ή διαταγή πληρωμής, υποθηκικό συμβόλαιο κτλ.). Νομιμοποίηση και έννομο συμφέρον που πρέπει να είναι άμεσο και άξιο δικαστικής προστασίας. Επίσης τήρηση προδικασίας(π.χ κοινοποίηση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση αντιγράφου του απογράφου με επιταγή για εκτέλεση) και παρέλευση ορισμένης προθεσμίας.

14.5 ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ- ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

Ο Αγγελάκης (2005) επισημαίνει ότι για να αρχίσει η αναγκαστική εκτέλεση πρέπει να δοθεί σε εκείνον, κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αντιγράφου του απογράφου, με επιταγή για εκτέλεση. Η επιταγή γράφεται κάτω από το αντίγραφο του απογράφου και πρέπει να ορίζει με ακρίβεια την απαίτηση (π.χ κεφάλαιο, τόκους, έξοδα, τυχόν δικαστική δαπάνη κτλ.). Με την επιταγή ο οφειλέτης καλείται να εκπληρώσει εκουσίως την υποχρέωση του, ενώ του δηλώνεται ρητά ότι σε αντίθετη περίπτωση θα γίνει εκτέλεση σε βάρος του.

«Ο Άρειος Πάγος με την 96/1996 απόφαση έκρινε ότι η διαταγή πληρωμής, εφόσον δεν περιέχει τίτλο εκτελεστό ως προς το κονδύλι αυτό. Επομένως, η επιταγή προς πληρωμή είναι άκυρη ως προς τους τόκους που προήλθαν από ανατοκισμό.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.41)

Επίδοση της επιταγής απαγορεύεται να γίνει στο χρονικό διάστημα 1 μέχρι 31 Αυγούστου εκτός αν πρόκειται για πλοία και αεροσκάφη.

Επίσης, δεν επιτρέπεται να γίνει πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τη νύχτα, τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις ημέρες που κατά νόμο είναι εξαιρετέες, μόνο όμως σε περίπτωση που ειρηνοδίκης του τόπου της εκτέλεσης δώσει τη σχετική άδεια, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

Ο Αγγελάκης (2005) αναφέρει ότι μετά την επίδοση της επιταγής για εκτέλεση, δεν μπορεί, με ποινή ακυρότητας, να γίνει άλλη πράξη εκτέλεσης, πριν περάσουν τρεις εργάσιμες ημέρες από την επίδοση. Όταν περάσει ένας χρόνος από την επίδοση της επιταγής, δεν μπορεί να γίνει παραπέρα άλλη πράξη εκτέλεσης με βάση αυτή, αλλά πρέπει να κοινοποιηθεί πάλι νέα επιταγή, προκειμένου να προχωρήσει η εκτελεστική διαδικασία. Αν στο διάστημα αυτό έχουν μεσολαβήσει καταβολές από τον πιστούχο ή τον εγγυητή, είναι ενδεχόμενο να δημιουργούνται προβλήματα στη σύνταξη νέας επιταγής. Για να ελαχιστοποιηθούν τέτοια προβλήματα, σε κάθε καταβολή που γίνεται από τους παραπάνω ενεχομένους θα πρέπει να επιδιώκεται από την τράπεζα να αναγνωρίζεται από αυτόν που έκαμε την καταβολή το υπόλοιπο της οφειλής του, αφού αφαιρεθεί το ποσό της καταβολής.

Επιπρόσθετα σε περίπτωση αναγκαστική εκτέλεσης κατά οφειλετών από στεγαστικά δάνεια που έχουν λάβει για αποπεράτωση του οικοδομήματος, με δεσμευμένη κατάθεση ολόκληρου ή και μέρους του ποσού του δανείου συνήθως σε λογαριασμό ταμιευτηρίου του οφειλέτη, κατά το κλείσιμο του δανείου και πριν από την έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας με την κοινοποίηση της επιταγής προς πληρωμή θα πρέπει να γίνεται συμψηφισμός της δεσμευμένης κατάθεσης (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων της) με την απαίτηση της τράπεζας, ώστε το ποσό για το οποίο επισπεύδει η τράπεζα την αναγκαστική εκτέλεση να ανταποκρίνεται στην πραγματική οφειλή του δανειολήπτη. Διευκρινίζεται ότι η τράπεζα οφείλει στον οφειλέτη τους προαναφερόμενους τόκους της δεσμευμένης κατάθεσης, οι οποίοι μπορούν να συμψηφίζονται με τη ληξιπρόθεσμη απαίτηση της, δεδομένου ότι αυτός είναι δικαιούχος ολόκληρου του δανείου, το οποίο έχει λάβει με τη σχετική πράξη λήψης του, αναστέλλεται όμως η εκταμίευση, η οποία θα διενεργείται ανάλογα με την πρόοδο των εκτελουμένων εργασιών.

Συνέπειες επίδοσης της επιταγής

Μια συνέπεια με την επίδοση της επιταγής είναι η διακοπή παραγραφής της απαίτησης. Καθίστανται προνομιακοί (ικανοποιούνται κατά την αυτή σειρά) οι τόκοι ενυπόθηκου κεφαλαίου ενός χρόνου πριν από την κατάσχεση, από οποιονδήποτε και αν ενεργήθηκε αυτή, καθώς και οι τόκοι μετά την κατάσχεση έως την πληρωμή του χρέους ή ωστόσο γίνει αμετάκλητος ο πίνακας κατάταξης, μόνο όμως μέχρι του ποσού για το οποίο έχει εγγραφεί η υποθήκη. Δεν καλύπτονται με αυτήν κατά το υπερβάλλον αν οι τόκοι υπερβαίνουν το ποσό εγγραφής της υποθήκης.

Εντολή για εκτέλεση

Η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται με μέριμνα εκείνου που έχει δικαίωμα να την ενεργήσει. Επάνω στο απόγραφο, λοιπόν, δίδει τη σχετική εντολή σε ορισμένο δικαστικό επιμελητή και ορίζει τον τρόπο (π.χ κατάσχεση, αποβολή από τη νομή κτλ.) και αν είναι δυνατόν και τα αντικείμενα στα οποία θα γίνει η εκτέλεση. Σε περίπτωση κατάσχεσης, ορίζει ως υπάλληλο του πλειστηριασμού ένα συμβολαιογράφο της περιφέρειας του τόπου όπου θα γίνει η κατάσχεση. Η εντολή δίδει την εξουσία να γίνουν όλες οι πράξεις της εκτέλεσης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σ' αυτήν. Ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση για κάθε πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας. Τα έξοδα της αναγκαστικής εκτέλεσης βαρύνουν εκείνον που την επισπεύδει.

14.6 ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Σύμφωνα με αυτά που παραθέτει ο Αγγελάκης (2005) τα μέσα της αναγκαστικής εκτέλεσης ποικίλλουν ανάλογα με την απαίτηση της οποίας επιδιώκεται η ικανοποίηση, π.χ. παράδοση ή απόδοση κινητών ή ακινήτων ή πλοίων κτλ., καταδίκη σε δήλωση βούλησης, εκτέλεση για ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης, βεβαιωτικός όρκος κτλ.. Το ενδιαφέρον της τράπεζας επικεντρώνεται κυρίως στα μέσα εκείνα της αναγκαστικής εκτέλεσης που υπάρχουν και μπορεί να χρησιμοποιήσει για την είσπραξη των χρηματικών απαιτήσεών της.

14.6.1 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΙΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

Η αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση των χρηματικών απαιτήσεων γίνεται με κατάσχεση περιουσίας εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση ή με αναγκαστική διαχείριση ακινήτου ή επιχείρησης του οφειλέτη, ή με προσωπική κράτηση. Η κατάσχεση δεν επιτρέπεται να επεκταθεί σε περισσότερα από όσα χρειάζονται για να ικανοποιηθεί η απαίτηση και να καλυφθούν τα έξοδα της εκτέλεσης.

Ουσιαστικά κατάσχεση είναι η πράξη της αρχής με την οποία δεσμεύεται ένα περιουσιακό στοιχείο και εκείνος κατά του οποίου επιβάλλεται αυτή χάνει το δικαίωμα της απαλλοτρίωσης δηλαδή του δικαιώματος του να μεταβιβάσει την κυριότητα του ακινήτου σε άλλο πρόσωπο. Αν παρόλα αυτά διαθέσει το πράγμα που κατασχέθηκε (π.χ μεταβιβάσει το ακίνητο), τότε η διάθεση αυτή είναι άκυρη και η ακυρότητα ισχύει μόνο υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση (αναγκαστική, συντηρητική, στα χέρια τρίτου). Δηλαδή, μόνο εκείνος που επέβαλε την κατάσχεση δικαιούται να ακυρώσει τη μεταβίβαση (πώληση, γονική παροχή κτλ.) του πράγματος που κατασχέθηκε. Η μεταβίβαση είναι έγκυρη αν δεν την ακυρώσει.

Επιπροσθέτως, εκείνος που διέθεσε το κατασχεμένο πράγμα μπορεί να διωχθεί ποινικά από τον κατασχόντα. Η άσκηση της ποινικής δίωξης πρέπει να γίνει μέσα σε τρεις μήνες από τότε που ο κατασχών έλαβε γνώση της αξιόποινης πράξης και του δράστη.

Είδη κατάσχεσης:

1. αναγκαστική κατάσχεση
2. συντηρητική κατάσχεση
3. κατάσχεση στα χέρια τρίτου

Αναγκαστική κατάσχεση: υπάρχει τίτλος εκτελεστός και διεξάγεται όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της αναγκαστικής εκτέλεσης για ρευστοποίηση των πραγμάτων που κατασχέθηκαν.

Σε όποιον επέβαλε την κατάσχεση και τους δανειστές που αναγγέλθηκαν δεν αντιτάσσεται η μεταγραφή ή η εγγραφή υποθήκης που έγινε μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο των κατασχέσεων σε οποιονδήποτε τίτλο και αν στηρίζεται η υποθήκη. Η κατάσχεση δεν επιτρέπεται να επεκταθεί σε περισσότερα από όσα χρειάζονται για να ικανοποιηθεί η χρηματική απαίτηση και να καλυφθούν τα έξοδα της εκτέλεσης.

«Συντηρητική κατάσχεση (ασφαλιστικό μέτρο) αυτή διενεργείται όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της αναγκαστικής εκτέλεσης για διασφάλιση της αναγκαστικής κατάσχεσης που πρόκειται να γίνει στο μέλλον, αφού πρώτα συντρέχουν οι προϋποθέσεις της.

Η συντηρητική κατάσχεση αποτελεί το επαχθέστερο ασφαλιστικό μέτρο για τον οφειλέτη και διατάσσεται σε κινητά, εμπράγματα δικαιώματα επάνω σ' αυτά (όπως π.χ. η επικαρπία), σε απαιτήσεις και γενικά σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, είτε βρίσκονται στα χέρια του είτε βρίσκονται στα χέρια τρίτου. Στην απόφαση που διατάσσει συντηρητική κατάσχεση πρέπει να καθορίζει το ποσό για το οποίο διατάσσεται. Απαγορεύεται να κατασχεθούν συντηρητικά τα πράγματα εκείνα που είναι ακατάσχετα κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και εκείνα που μπορούν να υποστούν άμεση φθορά. «Η συντηρητική κατάσχεση κινητών ή εμπράγματων δικαιωμάτων επάνω σ' αυτά, στα χέρια του οφειλέτη, γίνεται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής κατάσχεσης, χωρίς να επιδοθεί προηγουμένως στον οφειλέτη η απόφαση που διατάσσει την κατάσχεση.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.43) Σε βάρους του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση πρέπει να δοθεί ένα αντίγραφο ή περίληψη της έκθεσης της κατάσχεσης καθώς και στον ειρηνοδίκη του τόπου της κατάσχεσης, ο οποίος

υποχρεώνεται να καταχωρίσει περίληψη της κατάσχεσης σε ειδικό βιβλίο που υπάρχει για το σκοπό αυτό.

Για να γίνει συντηρητική κατάσχεση του ακινήτου ή εμπράγματος δικαιώματος επάνω σε αυτό στα χέρια του οφειλέτη τότε πρέπει να κοινοποιηθεί αντίγραφο της απόφασης που διατάσσει την κατάσχεση στον οφειλέτη και στον υποθηκοφύλακα της περιφέρειας του τόπου, όπου βρίσκεται το ακίνητο. Επίσης ο υποθηκοφύλακας είναι υποχρεωμένος να γράψει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, τη συντηρητική κατάσχεση στο βιβλίο κατασχέσεων.

Σε διάστημα τριάντα ημερών από την επίδοση του κατασχετήριου εγγράφου στον οφειλέτη, ο δανειστής οφείλει να ασκήσει εναντίον του αγωγή για την κύρια απαίτηση. Όμως αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, καταργείται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο. Δεν χρειάζεται να ασκηθεί αγωγή, αν έχει ήδη ασκηθεί για την κύρια απαίτηση ή αν η συντηρητική κατάσχεση έγινε με βάση διαταγή πληρωμής ή αν επιδοθεί διαταγή πληρωμής μέσα στην παραπάνω προθεσμία (30 ημέρες).

«Τα κινητά πράγματα που κατασχέθηκαν συντηρητικά στα χέρια του οφειλέτη ή τρίτου μένουν σε εκείνον που τα κατέχει κατά το χρόνο της κατάσχεσης, ο οποίος γίνεται μεσεγγυούχος. Αν τα πράγματα που κατασχέθηκαν στα χέρια του οφειλέτη είναι χρήματα ή άλλα πράγματα δεκτικά κατά το νόμο κατάθεσης, ο δικαστικός επιμελητής τα αφαιρεί και χωρίς καθυστέρηση τα καταθέτει δημοσίως (στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και αν δεν υπάρχει στη Δ.Ο.Υ). Δεν είναι δυνατόν να διορισθεί μεσεγγυούχος εκείνος που ζήτησε να διαταχθεί η συντηρητική κατάσχεση ή πρόσωπο που συνδέεται με αυτόν με σύμβαση εργασίας, εκτός αν συναινεί ο οφειλέτης.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.44)

Κατάσχεση σε χέρια τρίτου: είναι εκείνη που επιβάλλεται από το δανειστή κατά του οφειλέτη του στα χέρια όμως τρίτου, δηλαδή όταν το υπό κατάσχεση αντικείμενο βρίσκεται στα χέρια τρίτου προσώπου. Να είναι, κατά τους ισχυρισμούς του (τους οποίους οφείλει να αποδείξει), οφειλέτης του οφειλέτη του.

Αντικείμενο της κατάσχεσης σύμφωνα με αυτά που υποστηρίζει ο Αγγελάκης (2005) είναι οι χρηματικές απαιτήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση κατά τρίτου, οι οποίες δεν εξαρτώνται από αντιπαροχή, π.χ απαίτηση από δάνειο ή απαίτηση κατά τρίτου για μεταβίβαση της κυριότητας κινητού μη εξαρτώμενη από αντιπαροχή κτλ. και από κινητά πράγματα του οφειλέτη που βρίσκονται στα χέρια τρίτου. Η κατάσχεση στα χέρια τρίτου γίνεται με επίδοση κατασχετήριου εγγράφου και στον τρίτο και στον οφειλέτη κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση.

Το κατασχετήριο έγγραφο είναι απαραίτητο να περιέχει: την ακριβή περιγραφή του εκτελεστού τίτλου, το ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση, την επιταγή προς τον τρίτο να μην καταβάλει σε εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση και διορισμό αντικλήτου.

14.7 ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

Η κατάσχεση μπορεί να ανατραπεί, αν μέσα σ' ένα χρόνο από τη στιγμή που επιβλήθηκε δεν έγινε πλειστηριασμός ή αναπλειστηριασμός μέσα σε έξι μήνες. Στις προθεσμίες αυτές δεν υπολογίζεται το χρονικό διάστημα από μια έως τριανταμία Αυγούστου και ο χρόνος αναστολής της εκτέλεσης η οποία χορηγήθηκε με δικαστική απόφαση και αφορά την αναστολή του πλειστηριασμού έως έξι ή τέσσερις (ανάλογα με την περίπτωση) μήνες (μια φορά ή τμηματικά) ή όταν έχει ασκηθεί ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης και έχει χορηγηθεί ήδη αναστολή π.χ. ανακοπή κατά της εγκυρότητας του εκτελεστού τίτλου ή κατά του κύρους της κατάσχεσης κ.λ.π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

15.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Αγγελάκης (2005) επισημαίνει ότι για να ικανοποιηθεί μια χρηματική απαίτηση ενός δανειστή μπορεί να επιβληθεί αναγκαστική διαχείριση ακινήτου ή επιχείρησης του οφειλέτη.

Την αναγκαστική διαχείριση την επιβάλλει το Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο ή η έδρα της επιχείρησης του οφειλέτη μετά από απόφαση του, αφού όμως έχει γίνει αίτηση του δανειστή που έχει τίτλο εκτελεστό και που έχει επιδώσει στον οφειλέτη επιταγή για εκτέλεση. Ο δανειστής στην προκειμένη αίτηση του συνήθως ζητάει να διοριστεί ως αναγκαστικός διαχειριστής κάποιο πρόσωπο της εμπιστοσύνης του. Η τράπεζα, στην περίπτωση αυτή, φροντίζει συνήθως να υποδειχθεί ως αναγκαστικός διαχειριστής στέλεχος ή έμπειρος υπάλληλος της.

Επίσης το ακίνητο ή η επιχείρηση βρίσκεται σε αναγκαστική διαχείριση με το που δίνεται στον οφειλέτη η απόφαση που διατάσσει την αναγκαστική διαχείριση.

«Η απόφαση που διατάσσει την αναγκαστική διαχείριση: εγγράφεται, με επιμέλεια του δανειστή που τη ζήτησε, στο βιβλίο κατασχέσεων του Υποθηκοφυλακείου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο ή, αν πρόκειται για επιχείρηση, στο ειδικό

βιβλίο που τηρείται στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης, και διορίζει το διαχειριστή, που μπορεί να είναι και ο ίδιος ο οφειλέτης σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε η αναγκαστική διαχείριση.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.46)

15.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ

Τα καθήκοντα του διαχειριστή είναι να πληρώνει τις αποδοχές του προσωπικού, τους τακτικούς φόρους και τις εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς που γίνονται απαιτητοί μετά την υπαγωγή της επιχείρησης ή του ακινήτου σε αναγκαστική διαχείριση και τα διάφορα έξοδα κάθε μορφής που έχει η επιχείρηση προκειμένου να λειτουργήσει ή την εκμετάλλευση του ακινήτου, ποσά για την εξόφληση των δανείων και των πιστώσεων που πήρε η επιχείρηση για τη λειτουργία της αναγκαστικής διαχείρισης.

Τα υπόλοιπα από τα κέρδη που απομένουν, μετά τις προαναφερόμενες καταβολές, ο διαχειριστής το καταβάλλει στο δανειστή, με σκοπό την ικανοποίηση της απαίτησής του.

Όμως αν υπάρχουν και άλλοι δανειστές, αυτοί αναγγέλλονται με έγγραφη δήλωση στο διαχειριστή, ο οποίος με την σειρά του συντάσσει πίνακα διανομής κάθε τρίμηνο και με βάση αυτόν πληρώνει εκείνον που ζήτησε την αναγκαστική διαχείριση και τους αναγγελθέντες δανειστές.

15.3 ΠΑΥΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η αναγκαστική διαχείριση παύει με τελεσίδικη απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας, όπου βρίσκεται το ακίνητο ή όπου εδρεύει η επιχείρηση του οφειλέτη, όταν όμως το ζητήσει ο οφειλέτης ή ο δανειστής ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον στις παρακάτω περιπτώσεις:

- που ικανοποιήθηκαν οι απαιτήσεις εκείνου που ζητεί την αναγκαστική διαχείριση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν ή ακόμα αν αυτοί, με έγγραφη δήλωση τους προς τον οφειλέτη, παραιτήθηκαν από την αναγκαστική διαχείριση,
- αν το δικαστήριο αποφασίσει ότι αν η αναγκαστική διαχείριση συνεχιστεί δεν είναι ενδεδειγμένη ή ζημιώνει τα συμφέροντα του οφειλέτη,
- αν ο δανειστής που ζήτησε την αναγκαστική διαχείριση δεν φρόντισε, μέσα σε λογικό διάστημα αφότου επιδοθεί στον οφειλέτη η απόφαση που διατάσσει την αναγκαστική διαχείριση, να αναλάβει τα καθήκοντα του διαχειριστή ή του επόπτη
- «η αναγκαστική διαχείριση του ακινήτου ή της επιχείρησης παύει αφότου, με βάση την τελεσίδικη απόφαση, εξαλειφθεί η έγγραφη στα ειδικά βιβλία του Υποθηκοφυλακείου

ή της Γραμματείας του Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια των οποίων βρίσκεται το ακίνητο ή έχει την έδρα της επιχείρησης.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.47)

15.4 ΒΕΒΑΙΩΤΙΚΟΣ Η΄ ΦΑΝΕΡΩΤΙΚΟΣ ΌΡΚΟΣ

Σε περίπτωση που με την κατάσχεση δεν ικανοποιείται ή αν πιθανολογείται ότι με την κατάσχεση δεν μπορεί να ικανοποιηθεί ολοσχερώς η απαίτηση του δανειστή, μπορεί τότε με αίτησή του να υποχρεώσει τον οφειλέτη να υποβάλει κατάλογο των περιουσιακών του στοιχείων, δίνοντας ταυτόχρονα βεβαιωτικό όρκο ότι δεν παραλείπει κανένα περιουσιακό στοιχείο και ότι κατέβαλε κάθε προσπάθεια για την εξακρίβωση του συνόλου των περιουσιακών του στοιχείων.

15.5 ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΝΥΠΟΘΗΚΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

Η απόκτηση υποθήκης με συμβολαιογραφικό έγγραφο για την εξασφάλιση δανείου-απλού, χρεολυτικού ή με ανοικτό λογαριασμό έχει ως αποτέλεσμα την ταχύτερη πλειστηρίαση του ενυπόθηκου ακινήτου.

Η αναγκαστική εκτέλεση στο ενυπόθηκο ακίνητο αρχίζει με την κοινοποίηση επιταγής για πληρωμή στον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο του ακινήτου. Η επιταγή αυτή περιέχει περίληψη του συμβολαιογραφικού εγγράφου (τίτλου εκτελεστού) και περιγραφή του ενυπόθηκου ακινήτου. Μόλις επιδοθεί η επιταγή εγγράφεται στο βιβλίο κατασχέσεων του υποθηκοφυλακείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο μετά από αίτηση της τράπεζας που επισπεύδει την εκτέλεση. Δεν χρειάζεται να επιβληθεί κατάσχεση γιατί η εγγραφή της επιταγής στο βιβλίο κατασχέσεων ισχύει ως αναγκαστική κατάσχεση. Η εγγραφή αυτή δεν εμποδίζει άλλο δανειστή να επιβάλει αναγκαστική κατάσχεση στο ίδιο ακίνητο. Επίσης η κατάσχεση άλλου δανειστή που έχει εγγραφεί ήδη στο βιβλίο των κατασχέσεων δεν εμποδίζει την τράπεζα να εγγράψει την επιταγή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16 ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

16.1 ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ

Το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται δημόσια ενώπιον του συμβολαιογράφου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο, ο οποίος ορίστηκε για τον πλειστηριασμό. Ο πλειστηριασμός γίνεται στην έδρα του δήμου ή της κοινότητας, στην περιφέρεια των οποίων βρίσκεται το ακίνητο και στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα, πάντα ημέρα Τετάρτη από τις 12 το μεσημέρι έως τις 2 το απόγευμα. Για τα έξοδα του δημοτικού ή

κοινοτικού καταστήματος την ημέρα του πλειστηριασμού ορίζεται χρηματικό παράβολο που βαρύνει τον επισπεύδοντα και προκαταβάλλεται από αυτόν. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν σαράντα ημέρες από την ημέρα που έγινε η κατάσχεση, καθώς και από 1 Αυγούστου έως και τις 15 Σεπτεμβρίου. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν εφαρμόζεται για την πλειστηρίαση πλοίων και αεροσκαφών.

16.2 ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ, ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Ο Αγγελάκης (1991) υποστηρίζει ότι δεκαπέντε ημέρες από την ημέρα που έγινε η κατάσχεση, ο δικαστικός επιμελητής πρέπει να συντάξει πρόγραμμα πλειστηριασμού που περιέχει συνοπτική περιγραφή του κατασχεμένου ακινήτου κατά το είδος, την θέση, τα όρια και την έκταση αυτού. Είκοσι ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης, το πρόγραμμα επιδίδεται στον οφειλέτη, τον τρίτο κύριο ή νομέα, τους ενυπόθηκους και προσημιούχους δανειστές και τον ειρηνοδίκη του τόπου της κατάσχεσης. Επίσης μέσα στην ίδια προθεσμία το πρόγραμμα κατατίθεται στο συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού. Δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού δημοσιεύεται σε εφημερίδα περίληψη του προγράμματος.

16.3 ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

Διόρθωση μπορούν να ζητήσουν εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται ή εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση ή και οποιοσδήποτε άλλος που έχει έννομο συμφέρον. Η αίτηση με την οποία ζητείται η διόρθωση πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού γιατί αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

16.4 ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

Αναστολή μπορεί να ζητήσει εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση. Έτσι το δικαστήριο μπορεί να αναστείλει τον πλειστηριασμό έως έξι μήνες (μια φορά ή τμηματικά σύμφωνα με το άρθρο 1000 του Κ.Πολ. Δ.). Για τα κατασχεθέντα ακίνητα που διαθέτουν εξοπλισμό και αποτελούν οικονομικό σύνολο η αναστολή δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τους τέσσερις μήνες. Στο χρόνο αναστολής υπολογίζεται και ο χρόνος που μεσολαβεί από την ημερομηνία του προηγούμενου πλειστηριασμού, που ματαιώθηκε εξαιτίας τυχόν (δικαστικής) διόρθωσης του προγράμματος, έως την ημέρα που ορίστηκε για το νέο πλειστηριασμό. Αίτηση για διόρθωση του προγράμματος του πλειστηριασμού είναι απαράδεκτη, αν έχει προηγηθεί αναστολή με το άρθρο 1000 του Κ.Πολ.Δ. Επίσης

μπορεί να ζητηθεί όταν έχει ασκηθεί ήδη ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης όπως λ.χ. ανακοπή κατά της επιταγής για εκτέλεση, κατά της απαίτησης, κατά της εγκυρότητας του εκτελεστού τίτλου κ.τ.λ. Στην περίπτωση αυτή η σχετική αίτηση πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού γιατί αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Με κοινή συναίνεση εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται και εκείνου κατά του οποίου στρέφεται ο πλειστηριασμός, η οποία όμως βεβαιώνεται με συμβολαιογραφική πράξη.

16.5 ΠΛΕΙΟΔΟΣΙΑ –ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ

Η πλειοδοσία αρχίζει με βάση την τιμή πρώτης προσφοράς και ο συμβολαιογράφος του πλειστηριασμού του δίνεται το δικαίωμα να ζητήσει από αυτούς που δήλωσαν συμμετοχή να καταθέσουν εγγύηση, εγγύηση δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερη από το 1/3 αλλά ούτε μικρότερη από το 1/8 της τιμής της πρώτης προσφοράς και δεν αναπροσαρμόζεται μετά το άνοιγμα του πλειστηριασμού. Επομένως θα πρέπει οι συμβολαιογράφοι των πλειστηριασμών να ζητούν μεγάλο ποσόν εγγύησης (1/3 της πρώτης προσφοράς) για να αποφεύγονται οι εικονικοί πλειοδότες και κατ' επέκταση οι αναπλειστηριασμοί. Αν κάποιος δεν καταθέσει εγγύηση, τότε αποκλείεται από τον πλειστηριασμό.

Η κατακύρωση, η μεταβίβαση της κυριότητας δηλαδή γίνεται στον πλειοδότη εκείνον που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή, αφού πρωτύτερα γίνει τρεις φορές πρόσκληση για μεγαλύτερη προσφορά. Ο υπερθεματιστής οφείλει να καταβάλει αμέσως ολόκληρο το πλειστηριάσμα, εκτός αν ο συμβολαιογράφος επιτρέψει την καταβολή μέρους μέσα σε δεκαπέντε ημέρες. Αν όμως ο πλειστηριασμός έγινε με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε και το πράγμα κατακυρώθηκε σε τρίτο η καταβολή του πλειστηριάσματος πρέπει να γίνει μέσα σε δέκα ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας των τριάντα ημερών. Αν ο υπερθεματιστής είναι ενυπόθηκος δανειστής, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να του επιτρέψει τη μη καταβολή του ποσού του πλειστηριάσματος, το οποίο αναλογεί στην ενυπόθηκη απαίτησή του ή μέρος του ποσού αυτού, ώσπου να γίνει η οριστική κατάταξη, με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση.

16.6 ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

Μέχρι την στιγμή της κατακύρωσης εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει δικαίωμα να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που έχουν τίτλο εκτελεστό και αναγγέλθηκαν καθώς και τα έξοδα και να ματαιωθεί ο πλειστηριασμός. Επίσης ματαίωση μπορεί να γίνει αν συμφωνούν στη

ματαίωση του πλειστηριασμού εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και όλοι οι αναγγελλμένοι δανειστές που έχουν καταθέσει τίτλο εκτελεστό. Επίσης αν εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, κατά τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., εξοφλήσει, μέσα σε τριάντα ημέρες από τη διενέργεια του πλειστηριασμού, τα χρέη του στο δημόσιο με τις τυχόν προσαυξήσεις τους, τα έξοδα και δικαιώματα της αναγκαστικής εκτέλεσης. Τέλος αν υπάρξει απροθυμία πλειοδοτών. Τότε γίνεται νέος πλειστηριασμός μέσα σε σαράντα ημέρες. Αν δεν υπάρξει και σ' αυτόν κατακύρωση, καθένας που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να διατάξει τη διενέργεια νέου πλειστηριασμού μέσα σε τριάντα ημέρες με την ίδια ή κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς. Αν πάλι ο νέος πλειστηριασμός δεν πραγματοποιηθεί ή δεν κατορθωθεί η ελεύθερη εκποίηση του πράγματος, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την κατάργηση της κατάσχεσης ή τη μελλοντική διενέργεια νέου πλειστηριασμού.

16.7 ΑΝΑΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

Σε περίπτωση που ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει ολόκληρο το πλειστηρίασμα, τότε γίνεται αναπλειστηριασμός σε βάρος του. Δηλαδή αν κατά τον πλειστηριασμό δεν επιτευχθεί το ίδιο πλειστηρίασμα, ευθύνεται να το συμπληρώσει και επιπλέον βαρύνεται με τα έξοδα του αναπλειστηριασμού. Αν κατά τον αναπλειστηριασμό επιτευχθεί μεγαλύτερο πλειστηρίασμα, ο υπερθεματιστής που δεν κατέβαλε δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει το επιπλέον.

16.8 ΑΚΥΡΩΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ Ή ΑΝΑΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«Αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, μπορεί να ζητηθεί με ανακοπή ή ακύρωση πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού μέσα σε τριάντα ημέρες αν πρόκειται για κινητά και ενενήντα ημέρες αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα. Η ανακοπή πρέπει να εγγραφεί στο βιβλίο διεκδικήσεων του υποθηκοφυλακείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο μέσα σε τριάντα ημέρες από την κατάθεση της, αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 1991, σελ. 45)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ο Αγγελάκης (2005) λέει ότι μετά την πραγματοποίηση κάθε πλειστηριασμού και την κατακύρωση του ακινήτου η τράπεζα προβαίνει σε μια σειρά ενεργειών, που είναι απαραίτητη για την περιφρούρηση των συμφερόντων της.

Λογιστικές ενέργειες

Η τράπεζα πρέπει να ανοίγει προσωρινούς λογαριασμούς την επόμενη του πλειστηριασμού οι οποίοι θα δέχονται μόνο χρεώσεις και πιστώσεις σχετικές με την κατακύρωση του ακινήτου στην τράπεζα και τη λογιστική μεταφορά του στην αρμόδια υπηρεσία αυτής. Οι λογιστικές αυτές εγγραφές αφορούν την καταβολή του πλειστηριάσματος, την πληρωμή του Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτου και του δημοτικού φόρου, την πληρωμή των κηρυκείων.

Μη λογιστικές ενέργειες

Ο Αγγελάκης (2005) επισημαίνει ότι οι μη λογιστικές ενέργειες είναι διάφορες ενέργειες οι οποίες πρέπει να δρομολογούνται από την επομένη μέρα του πλειστηριασμού και να πραγματοποιούνται μέσα σε ορισμένες προθεσμίες και είναι οι έξης:

Καταβολή φόρου μεταβίβασης ακινήτου και δημοτικού φόρου: μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την ημέρα που έγινε ο πλειστηριασμός η τράπεζα οφείλει να καταβάλει στη Δ.Ο.Υ της περιφέρειας του ακινήτου το φόρο μεταβίβασης του ακινήτου και το δημοτικό φόρο. Αν το καταβάλει νωρίτερα επιβαρύνεται με προβλεπόμενα πρόστιμα.

Πράξη αποδοχής πλειοδοσίας: την άλλη μέρα του πλειστηριασμού δίνει εντολή η τράπεζα στο νομικό σύμβολο της να φροντίσει ώστε να υπογραφεί από τους νομικούς εκπροσώπους της η πράξη αποδοχής πλειοδοσίας μέσα σε οκτώ ημέρες πραγματοποίησης του πλειστηριασμού. Η ενέργεια αυτή γίνεται όταν το στέλεχος της τράπεζας συμμετέχει στον πλειστηριασμό χωρίς ειδικό πληρεξούσιο. Διαφορετικά δεν χρειάζεται.

Καταβολή πλειστηριάσματος: την επόμενη ημέρα η τράπεζα οφείλει να καταβάλει ολόκληρο το πλειστηρίασμα στο συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού, ο οποίος οφείλει με τη σειρά του να το καταθέσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Μπορεί όμως ο συμβολαιογράφος να επιτρέψει την τράπεζα να καταβάλει μέρος του πλειστηριάσματος μέσα σε δεκαπέντε μέρες, παραδίδοντας εγγυητική επιστολή ή να καταβάλει το ποσό του πλειστηριάσματος που αναλογεί στην ενυπόθηκη ή

προσημειούχο απαιτήσή της ή μέρος του ποσού, ώσπου να γίνει η οριστική κατάταξη, παραδίδοντας του εγγυητική επιστολή.

«Στην πράξη, συνήθως καταβάλει η τράπεζα το όποιο ποσό του πλειστηριάσματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μετά την αφαίρεση των εξόδων της εκτέλεσης και παραδίδει στο συμβολαιογράφο το σχετικό γραμμάτιο σύστασης της παρακαταθήκης, ο οποίος συντάσσει πράξη κατάθεσης του εν λόγω εγγράφου.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ. 50)

Μια άλλη ενέργεια που αναφέρει ο Αγγελάκης (2005) είναι τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αναγγελία των απαιτήσεων: μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη διενέργεια του πλειστηριασμού η τράπεζα πρέπει να αναγγείλει τις απαιτήσεις της, αλλιώς δεν μπορεί να πάρει μέρος στη διανομή του πλειστηριασμού. Επίσης με την ενέργεια αυτή διακόπτεται η παραγραφή τους.

Σύνταξη από συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού του πίνακα κατάταξης δανειστών: οι δανειστές έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους στο συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού μέσα σε δεκαπέντε ημέρες διενέργειας του πλειστηριασμού. Όταν περάσει η δεκαπενθήμερη προθεσμία η υπηρεσία καθυστερήσεων, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία ή το συνεργαζόμενο με την τράπεζα δικηγόρο, φροντίζουν ώστε ο συμβολαιογράφος του πλειστηριασμού να συντάξει τον πίνακα κατάταξης δανειστών το συντομότερο δυνατό πάντα μέσα στις προβλεπόμενες από το νόμο προθεσμίες, δηλαδή μέσα στο τελευταίο δεκαήμερο του μήνα από τη διενέργεια του πλειστηριασμού.

Αν όμως ο συμβολαιογράφος του πλειστηριασμού καθυστερήσει να συντάξει τον πίνακα κατάταξης δανειστών, ασκείται πίεση προς αυτόν από την Νομική Υπηρεσία ή το συνεργαζόμενο με την τράπεζα δικηγόρο, ώστε να ολοκληρώσει χωρίς καθυστέρηση τη σύνταξη του πίνακα κατάταξης δανειστών.

«Όταν ο πίνακας κατάταξης δανειστών κοινοποιηθεί από το συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού με δικαστικό επιμελητή στη Νομική Υπηρεσία της τράπεζας, τότε τα όργανα της, που είναι ο αρμόδιος δικηγόρος και ο διαχειριστής ληξιπρόθεσμου χαρτοφυλακίου της υπηρεσίας καθυστερήσεων, ελέγχουν προσεκτικά το περιεχόμενο του πίνακα κατάταξης, προκειμένου να διαπιστωθεί, αν η τράπεζα έχει καταταγεί νομότυπα στον πίνακα κατάταξης δανειστών, το ποσό της κατάταξης, αν καλώς κατετάγησαν οι λοιποί αναγγελλμένοι δανειστές που αναφέρονται στον πίνακα κατάταξης.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ. 54)

Αν από τον έλεγχο προκύψει ότι η τράπεζα έχει κατετάγη καλώς στον πίνακα του συμβολαιογράφου, τότε η υπηρεσία καθυστερήσεων, σε συνεννόηση με τον δικηγόρο της τράπεζας, αρχίζουν τις ενέργειες για την είσπραξη του ποσού για το οποίο κατετάγη η

τράπεζα. Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή προκύψει ότι υπάρχει λόγος για άσκηση ανακοπής, ασκείται ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης δανειστών μέσα σε δώδεκα εργάσιμες ημέρες αφότου επιδοθεί στην τράπεζα η πρόσκληση του συμβολαιογράφου του πλειστηριασμού, προκειμένου να λάβει γνώση του πίνακα κατάταξης δανειστών ύστερα από συνεννόηση με το δικηγόρο της τράπεζας

Κατάταξη της τράπεζας με βάση τον πίνακα κατάταξης: μόλις περάσει το διάστημα των δεκαπέντε ημερών από την αναγγελία των απαιτήσεων και συνταχθεί ο πίνακας κατάταξης από τον συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού η τράπεζα είναι δυνατόν να καταταγεί προνομιακά-οριστικά, προνομιακά-τυχαία και ως εγχειρόγραφη δανείστρια.

Όταν καταταγεί προνομιακά-οριστικά, δηλαδή ως ενυπόθηκη δανείστρια. Σε αυτή την περίπτωση ο συμβολαιογράφος του πλειστηριασμού υποχρεώνεται να αποδώσει αμέσως στην τράπεζα το ποσό της κατάταξης της στον πίνακα. Σε περίπτωση που ασκηθεί ανακοπή κατά της κατάταξης της στον πίνακα, δεν εμποδίζεται η εξόφληση της τράπεζας, αλλά και στην περίπτωση αυτή ο συμβολαιογράφος υποχρεούται να αποδώσει αμέσως στην τράπεζα το ποσό της κατάταξης της στον πίνακα χωρίς να αναμένει την τελεσιδικία του, με κατάθεση από την τράπεζα εγγυητικής επιστολής

Όταν καταταγεί προνομιακά-τυχαία υπό την αίρεση της τελεσιδικής επιδίκασης της απαίτησης της, ως προσημειούχος δανείστρια. Στην περίπτωση αυτή, και μέχρι να επιδικαστεί τελεσίδικα η απαίτηση, η τράπεζα θα επιδιώκει να της αποδίξει ο συμβολαιογράφος το ποσό της τυχαίως καταταγείσης στον πίνακα απαίτησης της, με εγγυητική επιστολή (κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 972 παρ.1 εδ. Β' Κ.Πολ.Δ.) Την ίδια, επίσης, ενέργεια θα κάνει η τράπεζα είτε ασκήθηκε ανακοπή είτε όχι κατά της κατάταξης της. Αν όμως ο συμβολαιογράφος αρνείται να εφαρμόσει αναλογικά την παραπάνω διάταξη, θα επιδιώκεται η ικανοποίηση του αιτήματος της τράπεζας με ασφαλιστικά μέτρα.

Επίσης σύμφωνα με τον Αγγελάκη (2005) η τράπεζα είναι δυνατόν να καταταγεί ως εγχειρόγραφη δανείστρια δηλαδή, οριστικά, αν έχει επιδικαστεί τελεσίδικα, ή τυχαία, αν δεν έχει επιδικαστεί τελεσίδικα η απαίτηση.

Σε όσους πίνακες κατάταξης η τράπεζα κατατάσσεται τυχαία υπό την αίρεση της τελεσιδικής επιδίκασης της απαίτησης της, οι συμβολαιογράφοι, συνήθως, θέτουν ως όρο να ξεκινήσει η αγωγή ή της απαίτησης για έκδοση διαταγής πληρωμής μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Μια άλλη ενέργεια είναι οι διαδικασίες είσπραξης των ποσών κατάταξης της τράπεζας

Για να γίνει η είσπραξη των ποσών κατάταξης της τράπεζας στους πίνακες, η υπηρεσία καθυστερήσεων ή οι διαχειριστές του ληξιπρόθεσμου χαρτοφυλακίου

συνεννοούνται απευθείας με το συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού. Η διαδικασία είσπραξης των παραπάνω ποσών απαιτεί τα ακόλουθα:

- Την έκδοση ειδικού πληρεξουσίου στο όνομα κάποιου υπαλλήλου της τράπεζας, εφόσον το ποσό δεν υφίσταται περίπτωση να εισπραχθεί από στέλεχος της τράπεζας ή δικηγόρο της, που συνήθως είναι εφοδιασμένοι με τέτοια ειδικά πληρεξούσια
- Την έκδοση εγγυητικής επιστολής στο όνομα του συμβολαιογράφου του πλειστηριασμού, η οποία θα είναι ισόποση με το ποσό της κατάταξης της τράπεζας στην περίπτωση της «τυχαίας» κατάταξης ή της ασκηθείσας ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης δανειστών και κατά της τράπεζας. Για το κείμενο της εγγυητικής επιστολής θα πρέπει να γίνεται συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Τράπεζας ή το συνεργαζόμενο με αυτήν δικηγόρο.
- Ενυπόγραφη πράξη εξόφλησης του πίνακα κατάταξης από τον υπάλληλο της τράπεζας ή το στέλεχος της τράπεζας ή το δικηγόρο της, αναλόγως, στην περίπτωση της οριστικής κατάταξης της τράπεζας και εφόσον δεν ασκήθηκε ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης και της τράπεζας.
- Εντολή του συμβολαιογράφου του πλειστηριασμού προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την απόδοση του ποσού της κατάταξης της τράπεζας.
- Έκδοση επιταγής από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε διαταγή της τράπεζας.

Όταν είναι να εξοφληθούν τα ποσά (πλειστηριασμάτα) από πίνακες κατάταξης σε πλειστηριασμούς που έχουν πραγματοποιηθεί κατά οφειλετών της τράπεζας είτε με τις κοινές διατάξεις του Κ. Πολ.Δ. είτε με τις ειδικές διατάξεις του ν.δ. 17/7-13/8/1923 οι συμβολαιογράφοι αξιώνουν από την καταταγείσα τράπεζα την καταβολή αναλογικών δικαιωμάτων υπέρ τρίτων.

Σύμφωνα με όσα παραθέτει ο Αγγελάκης (2005) στις περιπτώσεις, που έχουν ήδη καταβληθεί τα παραπάνω δικαιώματα είτε από τον επισπεύδοντα, ο οποίος πιθανόν να είναι και υπερθεματιστής, κατά τη σύνταξη της έκθεσης του αναγκαστικού πλειστηριασμού είτε από τον υπερθεματιστή κατά την έκδοση υπέρ αυτού της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, και παρά το γεγονός αυτό, ο συμβολαιογράφος του πλειστηριασμού αρνείται να εξόφληση τα ποσά του πίνακα κατάταξης αν προηγουμένως η τράπεζα δεν πληρώσει αυτά (δικαιώματα), η τράπεζα (Υπηρεσία Καθυστερήσεων) θα πρέπει να απευθύνεται προς αυτόν επιστολή με την οποία θα πρέπει να εγγυάται ανεπιφύλακτα την πληρωμή των δικαιωμάτων, εφόσον ο Συμβολαιογραφικός Σύλλογος απαιτήσει την καταβολή τους για την εξόφληση του ποσού της κατάταξης της τράπεζας σε οριστική πράξη εξόφλησης πίνακα. Αν όμως ο συμβολαιογράφος του πλειστηριασμού,

παρά την παράδοση της παραπάνω επιστολής από την τράπεζα, εξακολουθεί να αρνείται την υπογραφή της πράξης εξόφλησης των ποσών από πίνακα κατάταξης, η τράπεζα θα καταβάλλει τα αναλογικά δικαιώματα, προκειμένου να εισπράττει το ποσό της κατάταξης της.

Ο Αγγελάκης (2005) παρακάτω τονίζει ότι κάθε συμβολαιογραφική πράξη εξόφλησης του πλειστηριάσματος είτε με καταβολή μετρητών είτε με συμψηφισμό, υπόκεινται μόνο σε πάγια δικαιώματα υπέρ του Ταμείου Νομικών και του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου.

«Σε όσες περιπτώσεις η υπηρεσία καθυστερήσεων ή οι διαχειριστές των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων έχουν καταθέσει στους συμβολαιογράφους των πλειστηριασμών εγγυητικές επιστολές για την είσπραξη των ποσών κατάταξης της τράπεζας στους πίνακες κατάταξης δανειστών, εξαιτίας άσκησης ανακοπών κατά των διαταγών πληρωμής, θα πρέπει να παρακολουθούν στενά την πορεία των ενεργειών για την τελεσιδικία των πινάκων κατάταξης ή των αποφάσεων ή των διαταγών πληρωμής που επιδικάζουν τις απαιτήσεις της τράπεζας, ώστε μετά την ολοκλήρωση της, να φροντίζουν για την ανάληψη των εγγυητικών επιστολών που έχουν καταθέσει στους συμβολαιογράφους του πλειστηριασμού.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.58)

Μια άλλη ενέργεια είναι η μεταγραφή της κατακυρωτικής έκθεσης στο Υποθηκοφυλακείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

ΠΤΩΧΕΥΣΗ

18.1 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

Πτώχευση ουσιαστικά είναι η νομική κατάσταση, στην οποία περιέρχεται ο έμπορος όταν πάψει τις πληρωμές του και η οποία δημιουργείται με την έκδοση της σχετικής δικαστικής απόφασης. Η παύση των πληρωμών πρέπει να περιέχει τα στοιχεία της γενικότητας και της νομιμότητας.

Τα στοιχεία της γενικότητας και της νομιμότητας είναι η μη πληρωμή των χρεών απέναντι στο κοινό να μην αναφέρεται σε αίτια εντελώς παροδικά και στιγμιαία όπως π.χ πρόσκαιρη ταμιακή δυσχέρεια του οφειλέτη

Την κήρυξη της πτώχευσης ακολουθούν, η διαδικασία διασφάλισης και διαπίστωσης της πτωχευτικής περιουσίας (σφράγιση καταστήματος, απογραφή περιουσίας και η διανομή του προϊόντος της μεταξύ των πιστωτών, αν δεν επιτευχθεί πτωχευτικός συμβιβασμός.

18.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

Για τον πτωχό και την περιουσία του

Με την πτώχευση επέρχονται ορισμένες επαγγελματικές ανακανότητες ή επιπτώσεις όπως π.χ η απαγόρευση άσκησης του εμπορικού επαγγέλματος κ.τ.λ. Επίσης ο πτωχός στερείται αυτοδικαίως του δικαιώματος διαχείρισης και διάθεσης της περιουσίας του, με αποτέλεσμα να μη νομιμοποιείται στη διενέργεια των σχετικών δικών και αν έχουν αρχίσει, διακόπτονται και συνεχίζονται στο όνομα του συνδίκου, όσες βέβαια μπορεί να συνεχιστούν, π.χ. επιδίκαση που ασφαλίζονται εμπραγμάτως.

Για τους πιστωτές:

Εχειρόγραφους ή ανέγγυους: αναστέλλονται-σταματάνε οι ατομικές διώξεις κατά του πτωχού που έχουν και οι μη ληξιπρόθεσμες(ενήμερες) απαιτήσεις γίνονται ληξιπρόθεσμες και απαιτητές, παύουν οι τόκοι (συμβατικοί και νόμιμοι) των τοκοφόρων απαιτήσεων έναντι της ομάδας των πιστωτών (ενώ κατά του ίδιου του πτωχού εξακολουθούν να υπολογίζονται). Οι τόκοι αναζητούνται όσο το δυνατόν γρηγορότερα από τους συνοφειλέτες και τους τυχόν εγγυητές.

Οι απαιτήσεις τους ικανοποιούνται με την εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας, δηλαδή την αναγκαστική πώληση από το σύνδικο της πτώχευσης (οριστικό ή ένωσης). Αυτό είναι δυνατό να συμβεί και στην περίπτωση που η πτωχευτική περιουσία εκποιηθεί

από εμπραγμάτως ασφαλισμένο πιστωτή και υπάρξει περίσσειμα από το πλειστηρίασμα για την ικανοποίηση και εγχειρόγραφων πιστωτών.

Οι πιστωτές ανακτούν τα ατομικά καταδιωκτικά τους μέτρα μετά την περάτωση της πτώχευσης με συμβιβασμό και πάντα μέσα στους όρους του, μετά την ανάκληση της απόφασης που κήρυξε την πτώχευση, μετά την κήρυξη της παύσης των εργασιών της πτώχευσης λόγω έλλειψης ενεργητικού και τέλος μετά την περάτωση των εργασιών της πτώχευσης με την ένωση των πιστωτών.

«Ασφαλισμένους εμπραγμάτως: δεν αλλοιώνονται τα δικαιώματά τους από την υποθήκη, προσημείωση ή το ενέχυρο στην περιουσία του πτωχού. Έχουν δηλαδή δικαίωμα να επιδιώξουν την εξόφληση των απαιτήσεών τους, ακόμη και με αναγκαστικά μέτρα, εφόσον όμως δεν επήλθε η ένωση των πιστωτών. Για το λόγο αυτό, μόλις κηρύσσεται οφειλέτης σε κατάσταση πτώχευσης, πρέπει ν' αρχίζουν αμέσως τις δικαστικές ενέργειες με σκοπό τη γρήγορη ολοκλήρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης, ή έστω την επιβολή αναγκαστικής κατάσχεσης, ώστε να προλαβαίνετε η ένωση των πιστωτών και να μην περιέρχεται η πρωτοβουλία του πλειστηριασμού στο σύνδικο της ένωσης. Δικαιούνται επίσης τόκων μόνο από το προϊόν της εκποίησης των υπεγγύων πραγμάτων. Αντίθετα, τα δικαιώματά τους στην περιουσία που δεν είναι «βεβαρημένη» ταυτίζεται με τα δικαιώματα των εγχειρόγραφων δανειστών.

18.3 ΥΠΟΠΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

Υποπτη περίοδος της πτώχευσης είναι το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία που θα παύσουν οι πληρωμές έως την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης. Αν σε αυτό το διάστημα η οφειλέτρια επιχείρηση έκανε κάποιες πράξεις που ωφέλησαν μερικούς μόνο πιστωτές ή που είχαν σαν αποτέλεσμα τη μείωση της περιουσίας του, τότε άλλες είναι αυτοδικαίως άκυρες και άλλες ακυρώσιμες, με εξαίρεση, την τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη, αν η προσημείωση γράφτηκε πριν από την κήρυξη της πτώχευσης, την εγγραφή υποθήκης υπέρ Α.Ε. που στηρίζεται σε τίτλο από ιδιωτική βούληση και ασφαρίζει δάνειο απλό, χρεολυτικό ή με ανοικτό λογαριασμό, και προγενέστερη απαίτηση της. Τη σύσταση εμπράγματης ασφάλειας, αν αυτή έγινε για σύγχρονη ή μελλοντική απαίτηση (π.χ. στον ανοικτό λογαριασμό ως προς το χρεωστικό υπόλοιπό του), την εγγραφή προσημείωσης ή υποθήκης και την σύσταση ενέχυρου υπέρ της τράπεζας.

18.4 ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ-ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

Κατά τις απόψεις του Αγγελάκη (1991) στην διάρκεια της πτώχευσης οι εμπραγμάτως ασφαλισμένοι πιστωτές δεν επηρεάζονται, σε περίπτωση που θελήσουν να επιδιώξουν την είσπραξη των απαιτήσεων τους με αναγκαστικά μέτρα. Η προνομιακή αυτή μεταχείριση όμως, που καθιερώνεται από το νόμο, δεν είναι η ίδια και στους εγγειρόγραφους πιστωτές, οι απαιτήσεις των οποίων θα ικανοποιηθούν με την εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας από το σύνδικο (οριστικό ή ένωσης), σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

«Πριν από την ένωση των πιστωτών, η τράπεζα, ως ενυπόθηκη δανείστρια (και όχι ο οριστικός σύνδικος), μπορεί να επισπεύσει πλειστηριασμό ακινήτων κατά του πτωχού, είτε με τις κοινές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, είτε με τις διατάξεις του Ν.Δ. 17/7-13/8/1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανώνυμων εταιρειών».» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 1991, σελ.67)

Έπειτα την ένωση των πιστωτών, η τράπεζα, ως ενυπόθηκη δανείστρια, μπορεί να συνεχίσει τον πλειστηριασμό κατά του πτωχού με έναν από τους προαναφερόμενους τρόπους, μόνο αν είχε αρχίσει την αναγκαστική εκτέλεση πριν από την ένωση των πιστωτών.

«Σε αυτή τη φάση της πτώχευσης (στάδιο ένωσης των πιστωτών) μπορεί και ο σύνδικος να προχωρήσει στην εκποίηση των πτωχευτικών ακινήτων, παράλληλα με την ενυπόθηκη Α.Ε. (π.χ. τράπεζα), αλλά μόνο στην περίπτωση που η τελευταία επισπεύδει πλειστηριασμό με τις διατάξεις του Ν.Δ 17/7-13/8/1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανώνυμων εταιριών» και όχι με τις κοινές διατάξεις του Κ.Πολ.Δ.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 1991, σελ.67)

Το δημόσιο μπορεί να επισπεύσει πλειστηριασμό κατά του πτωχού σ' όλα τα στάδια της πτώχευσης, ακόμα και στην ένωση των πιστωτών, αν, πριν από την πτώχευση, είχε αρχίσει την εκτελεστική διαδικασία. Διαφορετικά θα πρέπει να τηρήσει ορισμένη προδικασία και συγκεκριμένα απαιτείται: πρόταση του αρμόδιου Διευθυντή της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (πρώην Δημοσίου Ταμείου), σύμφωνη γνώμη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και σχετική διαταγή του Υπουργού Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

19.1 ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥΣ

Ο Αγγελάκης (2005) υποστηρίζει ότι οι απαιτήσεις των τραπεζών και των διαφόρων επιχειρήσεων, μπορούν να καταταγούν ανάλογα με την πιθανότητα που έχουν για να ρευστοποιηθούν, σε ασφαλούς εισπράξεις, επισφαλείς και ανεπίδεκτες είσπραξης ή σε ασφαλείς και επισφαλείς.

Οι ασφαλείς απαιτήσεις είναι βεβαίως είσπραξης, ενώ για τις ανεπίδεκτες η επιχείρηση δεν γνωρίζει αν, τότε και τι ποσό θα εισπράξει. Η πιθανότητα ρευστοποίησης των απαιτήσεων είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη φερεγγυότητα των οφειλετών.

Οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων αποτελούν ουσιαστικά περιουσιακά στοιχεία και γι' αυτό πρέπει να αναφέρονται σε κάθε λογιστική κατάσταση, αλλά και να αποτιμώνται κατά τη σύνταξη του ισολογισμού στο τέλος τη χρήσης. Οι επισφαλείς απαιτήσεις πρέπει να μεταφέρονται σε Λογαριασμούς Επισφαλών Απαιτήσεων γιατί αν δεν ρευστοποιηθεί μια απαίτηση στο σύνολο της διαχωρίζεται απ' τις άλλες. Επίσης αν μια απαίτηση που έχει γίνει επισφαλής είναι βέβαιο ότι δεν θα εισπραχθεί θα πρέπει το ποσό που αποτελεί για την επιχείρηση πιθανή ζημιά, να αποσβεστεί. Και τούτο για να εμφανιστούν στον ισολογισμό οι απαιτήσεις με την πραγματική τους αξία, διαφορετικά ο ισολογισμός θα είναι ανακριβής.

19.2 ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Τι προβλέπει η Εμπορική Νομοθεσία

«Ο ν. 2190/1920 «περί Ανωνύμων Εταιριών», όπως ισχύει σήμερα, στο άρθρο 43 που αναφέρεται στους κανόνες αποτίμησης και ειδικότερα στην παρ. 8 α ορίζει:

οι απαιτήσεις που δεν θα εισπραχθούν αποσβένονται ολοσχερώς, ενώ οι επισφαλείς απαιτήσεις απεικονίζονται στον ισολογισμό με την πιθανή τους αξία κατά το χρόνο συντάξεώς του.

Κατά την άποψη του Αγγελάκη (2005) οι ασφαλείς απαιτήσεις πρέπει να παρουσιάζονται ολόκληρες στον ισολογισμό, χωρίς καμία αφαίρεση ή μείωση. Αντιθέτως, θα πρέπει να έχουν επιβαρυνθεί με επιπλέον προσαυξήσεις που προέρχονται από τυχόν «δεδουλευμένους» τόκους μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Επίσης οι επισφαλείς απαιτήσεις παρουσιάζονται στον ισολογισμό με το ποσό που πιθανολογείται

ότι θα εισπραχθεί. Η εκτίμηση του ποσού της επισφάλειας γίνεται με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν, ως προς την φερεγγυότητα του οφειλέτη καθώς και τη δυνατότητα ρευστοποίησης (εξασφαλίσεις, πετυχημένη έκβαση δικαστικών και εξωδίκων ενεργειών κ.τ.λ) κατά το διάστημα της σύνταξης του ισολογισμού. Ο νόμος αναφέρει ότι η εκτίμηση πρέπει να γίνεται κατά το χρόνο σύνταξης του ισολογισμού και όχι κατά την ημέρα κλεισίματος, επειδή πρέπει, η εκτίμηση της πιθανής ζημιάς να είναι όσο το δυνατόν πιο ακριβής και να λαμβάνονται υπόψη όλα τα γεγονότα μέχρι την ολοκλήρωση της σύνταξης του ισολογισμού που, ως γνωστό, μπορεί να γίνεται μέχρι το τέλος Απριλίου του επόμενου έτους. Για την απώλεια που πιθανολογείται θα πρέπει να διενεργείται πρόβλεψη. Όμως σε περίπτωση που μια απαίτηση θεωρείται ως ανεπίδεκτη είσπραξης θα πρέπει να αποσβεστεί ολόκληρη.

Τι προβλέπει η Φορολογική Νομοθεσία για της Τράπεζες

Οι τράπεζες χρησιμοποιούν ειδικό χειρισμό για τις επισφαλείς απαιτήσεις τους, γιατί παρουσιάζουν ιδιομορφία .

Συγκεκριμένα ο Αγγελάκης (2005) υποστηρίζει ότι σύμφωνα με τον α.ν 396/1968, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα (κωδικοποιήθηκε και επαναδιατυπώθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν.2579/1998) ρυθμίζεται το όλο θέμα και ειδικότερα: σύμφωνα με το άρθρο 105 παρ.4 του ν. 2238/1994 οι τράπεζες επιτρέπεται να εκπίπτουν, αντί των ποσών των αποσβέσεων των επισφαλών απαιτήσεων, για τις οποίες έχουν γίνει οριστικές εγγραφές, ποσοστό στο ποσό του μέσου όρου των πραγματικών χορηγήσεων, όπως αυτό προκύπτει από τις μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις τους.

«Τέτοιες χορηγήσεις είναι οι απαιτήσεις κεφαλαίου και οι απαιτήσεις των εγγεγραμμένων τόκων, όχι όμως και επισφαλών ή μη εισπραξιμών τόκων των επισφαλών απαιτήσεων ή απαιτήσεων μη παραγωγικών, τους οποίους οι τράπεζες δικαιούνται να μην εμφανίζουν ή να μην εγγράφουν στα βιβλία τους, υποχρεούμενες να αποδεικνύουν ότι πρόκειται για τέτοιους τόκους, καθώς και η κάλυψη στο σύνολό του ή εν μέρει ομολογιακού δανείου ιδιωτικών επιχειρήσεων ή η απόκτηση μετοχών κατά τη σύσταση ανώνυμης εταιρίας ή αύξηση του κεφαλαίου της, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι τίτλοι των ομολογιών ή των μετοχών παραμένει στο χαρτοφυλάκιο στην τράπεζα.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.67)

«Το ποσό ορίζεται: Σε δύο τοις χιλίοις για τις κτηματικές τράπεζες του ν.3221/1924 (ΦΕΚ210 Α΄) με εξαίρεση τις χορηγήσεις προς τις ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις τις οποίες το ποσοστό ορίζεται σε ένα τοις εκατό. Σε δύο τοις εκατό για τις

τράπεζες επενδύσεων και ένα τοις εκατό για τις άλλες τράπεζες .» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.67)

Επίσης ο Αγγελάκης (2005) τονίζει ότι τα ίδια ισχύουν και για τις ναυτιλιακές τράπεζες, καθώς και τις εργασίας που ενεργούνται για τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις εξαγωγικές δραστηριότητες από τράπεζες στο εξωτερικού εμπορίου και από ειδικά εξαγωγικά τμήματα άλλων τραπεζών.

«Οι τράπεζες δικαιούνται να εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα τους, για τον προσδιορισμό των αποτελέσματος της χρήσης πρόσθετες ειδικές κατά περίπτωση προβλέψεις για την απόσβεση απαιτήσεων κατά πελατών τους, για τις οποίες έχει διακοπεί ο λογισμός τόκων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 27 του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παρ 5 του άρθρου 38 του ν.293/2001 και ισχύει σήμερα (ΦΕΚ Α' 169/26.7.01). Κατά το μέρος που οι προβλέψεις αυτές δεν επαληθευτούν και δεν διενεργηθούν οριστικές εγγραφές διαγραφής των απαιτήσεων μέσα στις οκτώ χρήσεις από τη χρήση σχηματισμού τους, η τράπεζα υποχρεούται μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη της όγδοης χρήσης να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους, στο οποίο σχηματίστηκε η πρόβλεψη, μη εφαρμοζόμενων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων του άρθρου 84. η δήλωση αυτή του μη επαληθευθέντος υπολοίπου είναι εκπρόθεσμη και επιβάλλονται επί του φόρου που προκύπτει οι προσαυξήσεις που προβλέπονται για την εκπρόθεσμη υποβολή τους. Σε περίπτωση μη υποβολής της δήλωσης αυτής εκδίδεται φύλλο ελέγχου καταλογισμού του οφειλόμενου τυχόν φόρου πλέον των νομίμων προσαυξήσεων.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ. 67)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

20.1 ΕΡΕΥΝΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι τράπεζες είναι οι καθυστερήσεις των δανείων. Σύμφωνα με την έρευνα που έγινε σε τέσσερις τράπεζες της Ελλάδας (Εθνική, Αγροτική, Eurobank και στην Alpha bank)προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Ένα δάνειο όταν δεν γνωρίζει η τράπεζα αν και πότε θα εισπραχθεί οδηγείται στις επισφαλείς απαιτήσεις. Οι πιο σημαντικοί λόγοι που μπορεί να οδηγήσουν ένα δάνειο στις επισφαλείς απαιτήσεις είναι σύμφωνα με την έρευνα, για την Εθνική τα χαλαρά κριτήρια χρηματοδότησης από τις τράπεζες και η έλλειψη των επαρκών πληροφοριών για τη συμπεριφορά των υπό χρηματοδότηση επιχειρήσεων, κατά την Αγροτική και την Alpha bank οι ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και κατά την Eurobank η μεταβολή συνθηκών που δεν επηρεάζονται ούτε από τις τράπεζες, ούτε από χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις.

Επίσης μέσα από την έρευνα αυτή φαίνεται ότι όλες οι τράπεζες χαρακτηρίζουν προβληματικό ένα δάνειο όταν δεν πληρώνεται μέσα στο διάστημα που έχει οριστεί μεταξύ πελατών και τραπεζών. Συγκεκριμένα η Εθνική θεωρεί ένα δάνειο προβληματικό όταν εμφανίζονται ληξιπρόθεσμες οφειλές , η Αγροτική όταν δεν αποπληρωθεί μέσα στα χρονικά όρια που έχει θέσει η τράπεζα συνήθως δυο μήνες, η Eurobank όταν δεν πληρωθεί μέσα σε 3 μήνες τα καταναλωτικά, σε 6 μήνες τα επιχειρηματικά και σε 5 μήνες τα στεγαστικά της και η Alpha bank όταν η πληρωμή των οφειλών δεν γίνει στο καθορισμένο διάστημα συνήθως τριών μηνών.

Οι λόγοι που συνήθως κινούν τις υποψίες για πιθανή προβληματικότητα ενός δανείου είναι: για την Εθνική όταν εμφανίζονται δυσμενή στοιχεία για των οφειλέτη, για την Αγροτική και την Alpha bank όταν δεν πληρωθεί κάποια δόση του δανείου, και για την Eurobank όταν δεν πληρώνεται κάποια δόση, όταν δεν μπορεί η τράπεζα να επικοινωνήσει με τον πελάτη της και δεν έχει ακίνητα στο όνομα του ο πελάτης.

Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε ότι όταν επιδεινώνεται κάποιος χρηματοοικονομικός δείκτης, τότε αυτό προδιαθέτει την προβληματικότητα ενός δανείου. Σύμφωνα με την έρευνα οι πιο σημαντικοί δείκτες και για τις τέσσερις τράπεζες είναι της Γενικής Ρευστότητας, της Δανειακής Επιβάρυνσης και της Άμεσης Ρευστότητας

Επίσης στην έρευνα αυτή ρωτήθηκαν αν οι αποφάσεις χρηματοδότησης που λαμβάνονταν σε επίπεδο υποκαταστήματος και λαμβάνονται από κεντρικές υπηρεσίες κατά πόσο κάτι τέτοιο επηρεάζει τις δυνατότητες της τράπεζας να αξιολογήσει τις

επιχειρήσεις οι οποίες ζητάνε κάποιο δάνειο και αποδεικνύεται ότι η Αγροτική τράπεζα θεωρεί ότι επηρεάζεται αλλά με αυτή την ενέργεια εξασφαλίζει στην τράπεζα περισσότερες πιθανότητες είσπραξης του δανείου. Η Εθνική θεωρεί ότι επηρεάζεται γιατί σταθμίζεται πιο αναλυτικά η πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης. Η Eurobank θεωρεί ότι δεν επηρεάζεται αφού τα στοιχεία χρηματοδότησης συλλέγονται από τα καταστήματα, απλά προφυλάσσεται ο οργανισμός από αντιδεοντολογικές συμπεριφορές μεταξύ στελεχών του οργανισμού και των πελατών και η Alpha bank πιστεύει ότι επηρεάζεται. Συνεπώς οι περισσότερες τράπεζες πιστεύουν ότι αυτή η εξέλιξη επηρεάζει την τράπεζα και μάλιστα θετικά.

Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι η προβληματικότητα ενός δανείου δεν επηρεάζεται από το μέγεθος των χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων. Ο λόγος είναι ότι μια επιχείρηση ανεξάρτητα με το αν είναι μεγάλη ή μικρή, μπορεί να είναι υγιείς ή και προβληματική. Αυτή την άποψη την υποστηρίζουν και οι τέσσερις τράπεζες.

Ακόμη φαίνεται ότι οι σημαντικότεροι λόγοι που τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Ελλάδα είναι σε υψηλότερα ποσοστά για την χώρα μας από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι οι έλληνες έχουν αποδειχτεί οι πιο κακοπληρωτές κατά την Αγροτική Τράπεζα, η ανεργία, το χαμηλό εισόδημα, τα υψηλά επιτόκια κατά την Eurobank, τα χαμηλά εισοδήματα υποστηρίζει και η Alpha bank και η Εθνική υποστηρίζει τα μειονεκτήματα που εμφανίζουν οι επιχειρήσεις όπως: η οργάνωση του λογιστηρίου, εμπειρία χρόνων στο αντικείμενο, και η χρηματοοικονομική επιβάρυνση.

Τέλος οι πιθανές ενέργειες που μπορούν να οδηγήσουν σε θεαματική μείωση των προβληματικών δανείων στην χώρα μας είναι: για την Εθνική η εμπειριστατωμένη στάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων, η συνεχής παρακολούθηση της επιχείρησης (οικονομικά στοιχεία) και η πίεση για τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών με την εμφάνιση τους. Για την Αγροτική είναι να υπάρχουν περισσότερες δυνατότητες από τις τράπεζες να εξασφαλίζουν καλύτερες πληροφορίες για τους μελλοντικούς πελάτες. Για την Eurobank αν αυξηθούν οι επενδύσεις και η ανάπτυξη διάφορων κλάδων. Η αύξηση του μέσου όρου των εισοδημάτων των εργαζομένων. Αυστηρότερα κριτήρια χρηματοδότησης. Και η Alpha bank πιστεύει ότι πρέπει να γίνεται περισσότερος έλεγχος της οικονομικής κατάστασης των πελατών από την τράπεζα και συνεχής παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης.

(Η έρευνα βασίστηκε στο ερωτηματολόγιο του κυρίου Παντελή Κυρμίζογλου)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί τον πιο σημαντικό κίνδυνο για τις ελληνικές τράπεζες. Το μέγεθος του αφενός επηρεάζεται από την πιστωτική πολιτική των τραπεζών και αφετέρου από την οικονομική κατάσταση των δανειοληπτών η οποία συναρτάται και με τις εξελίξεις στο ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον.

Η Ελλάδα σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει μεγαλύτερο ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων. Οι λόγοι είναι ότι η ανεργία, τα χαμηλά εισοδήματα, οι αδυναμίες που εμφανίζουν οι επιχειρήσεις τόσο στην οργάνωση του λογιστηρίου, όσο και στην έλλειψη εμπειρίας για τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις. Βέβαια ο ρυθμός καθυστερήσεων από το 2003 έως και το 2007 αυξομειώνεται με μικρό βαθμό.

Συγκεκριμένα από το 2005 έως σήμερα παρατηρείται μείωση των καθυστερήσεων και στις τρεις μεγάλες κατηγορίες δανείων (επιχειρηματικά, καταναλωτικά και στεγαστικά). παρόλο που το ευρωεπιτόκιο αυξάνεται, που είναι και μια από τις σημαντικότερες αιτίες.

Διαπιστώνεται λοιπόν ότι τα πιο ασφαλή δάνεια για τις τράπεζες είναι τα στεγαστικά, γι' αυτό κιόλας το ποσοστό των καθυστερήσεων σ' αυτή την κατηγορία είναι το πιο μικρό.

Επιπρόσθετα διαπιστώνεται ότι οι τράπεζες όταν έρχονται αντιμέτωπες με φαινόμενα καθυστερήσεων κάνουν ότι είναι δυνατόν ώστε να καταφέρουν να εισπράξουν τις απαιτήσεις τους όσο πιο γρήγορα και ανώδυνα για αυτές .

Αρχικά οι τράπεζες για να εισπράξουν τις απαιτήσεις τους, προσπαθούν να εξαντλήσουν κάθε εξωδικαστική ενέργεια ακόμα και στην περίπτωση που η απαίτηση βρίσκεται σε οριστική καθυστέρηση, προχωρώντας σε ρυθμίσεις με τους οφειλέτες τους (συμβιβασμό). Οι τράπεζες δεν έχουν συμφέρον να οδηγήσουν τα πράγματα στα άκρα για τον απλό λόγο ότι με τον τρόπο αυτό χάνουν και οι ίδιες. Προσπαθούν λοιπόν να αποφύγουν τις ενέργειες μέσω της δικαστικής οδού, γιατί με τις εξωδικαστικές ενέργειες θα υπάρξει γρηγορότερο εισπρακτικό αποτέλεσμα για τις ίδιες, αλλά και για τους οφειλέτες θα είναι πιο ανώδυνο αφού δεν θα αναγκαστούν τελικά να χάσουν κάποιο ακίνητο τους.

Ωστόσο όμως οι τράπεζες όπως και κάθε δανειστής δεν διατίθεται να χασούν τα χρήματα τους, έτσι σε περίπτωση αποτυχίας εξωδικαστικής ρύθμισης καταφεύγουν σε δικαστικές ενέργειες με τις οποίες οι οφειλέτες υποχρεώνονται να καταβάλουν τις οφειλές τους. Βέβαια οι δικαστικές ενέργειες είναι σύμφωνες με τους κανόνες δικαίου ώστε να διασφαλίζεται η νομιμότητα των ενεργειών της τράπεζας. Αυτό επιτυγχάνεται είτε με την εκούσια συμμόρφωση τους για την τακτοποίηση των οφειλών τους, είτε με τον

εξαναγκασμό τους για την τακτοποίηση των οφειλών τους με την επιβολή κατάσχεσης και πλειστηρίασης των εμφανών περιουσιακών τους στοιχείων.

Συνεπώς οι τράπεζες χρησιμοποιούν κάθε μέσο προκειμένου να εισπράξουν τις απαιτήσεις τους(από μια απλή προειδοποίηση έως και τον αναγκαστική κατάσχεση και πλειστηριασμό του ακινήτου) ,αδιαφορώντας πολλές φορές για τον ίδιο τον άνθρωπο και τους λόγους που μπορεί να τους οδήγησαν σε αυτή τη δυσμενή κατάσταση.

Επιπλέον οι τράπεζες για να καλύψουν τις ζημίες που δημιουργούνται από τα απλήρωτα δάνεια κυρίως μεγάλης διάρκειας, αυξάνουν όλο και περισσότερα τα επιτόκια τους πάντα βέβαια με τις αντίστοιχες αυξήσεις των ευρωεπιτοκίων. Αυτό σημαίνει ότι όλοι όσοι δανείζονται αναγκάζονται να πληρώνουν τα ίδια επιτόκια. Άρα οι συνεπείς πελάτες των τραπεζών είναι αυτοί που τελικά πληρώνουν και για τους κακοπληρωτές. Επίσης όταν οι καθυστερήσεις είναι προσωρινές, οι τράπεζες φαίνεται να προτιμούν αυτού του είδους τους κακοπληρωτές και ο λόγος είναι ότι με κάθε καθυστέρηση η δόση προσαυξάνεται με τον τόκο, αλλά και με τόκους υπερημερίας. Αυτό σημαίνει ότι πολύεισπράττονται οι κανονικοί τόκοι όσο καθυστερεί κάποιος την εξόφληση του δανείου.

Εν κατακλείδι για να καταφέρουν να μειωθούν αισθητά τα προβληματικά δάνεια θα πρέπει να χορηγούνται δάνεια με μεγαλύτερη αυστηρότητα και να γίνεται καλύτερη αξιολόγηση των μελλοντικών δανειοληπτών. Να ασκείται μεγαλύτερη πίεση για τακτοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών, καθώς επίσης και συνεχής παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης των πελατών.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΔΑΝΕΙΟ: είναι η σύμβαση που έχει ως αντικείμενο τη μεταβίβαση της κυριότητας χρημάτων από τον ένα συμβαλλόμενο (δανειστή) στον άλλο (οφειλέτη).

ΔΑΝΕΙΖΟΜΕΝΟΣ: Το φυσικό πρόσωπο το οποίο αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποπληρώσει το δάνειο στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό που το έχει χορηγήσει. Ενδέχεται ο δανειζόμενος να είναι παραπάνω από ένα άτομα.

ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ: Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός ο οποίος χορηγεί σε ένα φυσικό πρόσωπο ορισμένο ποσό χρημάτων.

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ: είναι η δικαστική εντολή που ζητάει μια τράπεζα από το αρμόδιο δικαστήριο, όπου δίνει την εντολή (το δικαστήριο) στον δανειολήπτη να εξοφλήσει το καθυστερημένο δάνειο του.

ΕΓΓΥΗΤΗΣ: Το φυσικό πρόσωπο που αναλαμβάνει την υποχρέωση απέναντι στην τράπεζα να αποπληρώσει το δάνειο σε περίπτωση που ο δανειζόμενος δεν έχει την ικανότητα να προχωρήσει στην αποπληρωμή.

ΕΠΙΤΟΚΙΟ: Το ποσοστό, που εκφράζεται επί τις εκατό (%), βάσει του οποίου υπολογίζεται ο οφειλόμενος τόκος επί του κεφαλαίου.

ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ: Είναι το επιτόκιο βάσει του οποίου υπολογίζονται οι τόκοι επί ληξιπρόθεσμων οφειλών. Το Επιτόκιο Υπερημερίας είναι μεγαλύτερο από το συμβατικό επιτόκιο. Το τελικό ποσό επιβάρυνσης εξαρτάται από το χρονικό διάστημα καθυστέρησης πληρωμής της οφειλής.

ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ : είναι αυτά που είναι συνδεδεμένα με τα επιτόκια της ευρωζώνης, έτσι ώστε αν αυτά κινηθούν ανοδικά, κινείται ανοδικά και το οφειλόμενο υπόλοιπο.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ: συνδέεται με την ενδεχόμενη αδυναμία του πελάτη της τράπεζας να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του, να εξυπηρετήσει κατά κύριο λόγο το δάνειό του

ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗ ΥΠΟΘΗΚΗΣ: Πρόκειται για το εμπράγματο δικαίωμα το οποίο εγγράφει το πιστωτικό ίδρυμα επί ορισμένου ακινήτου του δανειολήπτη, για την εξασφάλιση της απαίτησής

του. Έτσι, σε περίπτωση μη πληρωμής της οφειλής, το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα έχει το δικαίωμα να προβεί στον εκπλειστηριασμό του ακινήτου και να ικανοποιηθεί προνομιακά από το πλειστηρίασμα. Η Προσημείωση Υποθήκης είναι στην ουσία προεγγραφή υποθήκης και εγγράφεται δυνάμει δικαστικής αποφάσεως (η οποία εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων).

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ: Με τη σταδιακή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και του τραπεζικού συστήματος, οι τράπεζες της χώρας αναγνώρισαν την ανάγκη για πρόσβαση σε ακριβή δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς, αφού κατέστη σαφές ότι τέτοιες πληροφορίες συμβάλλουν στην προστασία της πίστης και στη μείωση των επισφαλειών προς όφελος του τραπεζικού συστήματος και των ίδιων των συναλλασσομένων. Για τον σκοπό αυτό το σύνολο, σχεδόν, των ελληνικών τραπεζών ίδρυσε την εταιρεία Τειρεσίας, στην οποία και ανετέθη η ανάπτυξη και διαχείριση ενός αξιόπιστου αρχείου δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς για επιχειρήσεις και ιδιώτες.

Υπερθεματιστής: είναι αυτός που πλειοδοτεί, που προσφέρει δηλαδή μεγαλύτερη τιμή στον πλειστηριασμό.

ΥΠΟΘΗΚΗ: Πρόκειται για εμπράγματο δικαίωμα το οποίο εγγράφεται υπέρ του δανειστή επί ορισμένου ακινήτου του δανειολήπτη-οφειλέτη, για την εξασφάλιση της απαίτησής του. Δηλαδή σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν καταβάλλει στο δανειστή το οφειλόμενο ποσό, ο δανειστής έχει το δικαίωμα να εκπλειστηριάσει το ακίνητο και τελικά να ικανοποιήσει προνομιακά την απαίτησή του από το πλειστηρίασμα. Η σύσταση της υποθήκης γίνεται δια συμβολαιογραφικού εγγράφου, το οποίο μεταγράφεται στο αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή/και Κτηματολογικό γραφείο. Ωστόσο, επειδή το κόστος της υποθήκης είναι υψηλό (ως προς τα συμβολαιογραφικά έξοδα), οι δανειστές αλλά και τα πιστωτικά ιδρύματα προκρίνουν τη λύση της προσημείωσης υποθήκης.

Πηγές:<http://www.uci.gr/terminology.htm>

http://library.teikoz.gr/library/portal_folder/oikonom_balkan/bank/bank-00009.pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ν.δ. 4001/1959 «περί διατάξεων τινών αναφερόμενων εις την εμπράγματον ασφάλειαν, την πτώχευσιν και την αγκαστικήν εκέλεσιν»

άρθρον 2

«Επιφυλασσομένης της περιπτώσεως του άρθρου 52 παρ. β' του ν.δ. της 17/7 – 13/8/1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιριών», το κύρος των υπέρ του Ο.Χ.Ο.Α. ή τραπέζης εφεξής εγγραφομένων και δυνάμει οπουδήποτε τίτλου υποθηκών, ως και των υπέρ αυτών εγγραφομένων προσημειώσεων και συνιστωμένων ενεχύρων, δεν θίγεται εκ της μετά την συνιστωμένων ενεχύρων, δεν θίγεται εκ της μετά την ημέραν της εγγραφής ή μετά την σύστασιν του ενεχύρου κηρύξεως της πτωχεύσεως του οφειλέτου.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.64)

ν.δ. της 17/7 – 13/8/1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιριών»

άρθρον 52

«Επί των τοιούτων ενυπόθηκων δανείων α) οι από της εγγραφής της επιταγής εις το βιβλίον κατασχέσεως και οι ενός προ της εγγραφής έτους τόκοι απολαύουσι του αυτού προς την κυρίαν απαίτησιν προνομίου, β)το κύρος της υποθήκης δεν θίγεται εκ της μετά την ημέραν της εγγραφής αυτής κηρύξεως της πτώχευσεως του οφειλέτου.» (Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ.64)

ν.δ. 4001/1959

άρθρο 6

«επί κατατάξεως τραπέζης επί του πλειστηριάσματος κινητού ή ακινήτου, ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος, παρά την γενομένην ανακοπήν της εις τον πίνακα κατατάξεως της, καταβάλει στην καταταγείσα τράπεζα το ποσό για το οποίο κατετάγη μετά των μέχρι της ημέρας της καταβολής τόκων, ή μέρος τούτων σε περίπτωση που δεν επαρκεί το υπόλοιπο του πλειστηριάσματος, με παράδοση από την τράπεζα τραπεζικής εγγυητικής επιστολής, ή οποία θα απευθύνεται προς τον συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού και θα καλύπτει την περίπτωση της δια τελεσιδίκου αποφάσεως αποδοχής εν όλω ή εν μέρει της ασκηθείσης ανακοπής»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 2005, σελ. 55)

Ε. Νόμος 4122/1929

«περί συστάσεως υποθήκης επί μηχανικών ή άλλων εγκαταστάσεων»

«Προϋπόθεση εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού είναι η παροχή υποθήκης μόνο από τον πρωτοφειλέτη ως κύριο του εργοστασίου και όχι από τρίτο. Δικαίωμα της τράπεζας για την εγγραφή υποθήκης και στα μηχανήματα. Αυτά μόλις εμπηχθούν ή τοποθετηθούν μόνιμα στο εργοστάσιο δεν αποτελούν αντικείμενο χωριστών δικαιωμάτων (λ.χ. δεν ενεχυριάζονται). Απαγορεύεται πριν την ολοσχερή εξόφληση του δανείου η αφαίρεση, εκποίηση, εκμίσθωση ή παραχώρηση της εκμετάλλευσης των μηχανημάτων ή του εργοστασίου χωρίς την έγγραφη συναίνεση της τράπεζας. Η παραβίαση των απαγορεύσεων αυτών συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής δικαιοπραξίας και ποινική ευθύνη για τον οφειλέτη.»(Μιχάλης Ε. Αγγελάκης, 1991, σελ.38)

Η ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Τα συνολικά μη εξυπηρετούμενα δάνεια στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα θα μειωθούν από το 5,3% στο 4,5 % και θα συγκλίνουν με τον μέσο όρο της ΕΕ.

Η μείωση θα ήταν μεγαλύτερη ωστόσο κάθε χρόνο δημιουργούνται νέα επισφαλή δάνεια που συντηρούν σε σχετικά υψηλά επίπεδα τα NPLs.

Τα συνολικά επισφαλή δάνεια στην ΑΤΕ ανέρχονται στα 1,6 δις ευρώ , στην Εθνική ανέρχονται στα 1,55 δις ευρώ , στην Εμπορική στα 1,124 δις ευρώ , στην Eurobank 990 εκατομμύρια ευρώ στην Alpha bank 968 εκατομμύρια ευρώ στην Κύπρου 792 εκατομμύρια ευρώ στην Πειραιώς 346 εκατομμύρια ευρώ στην Geniki περίπου 275 εκατομμύρια ευρώ κ.α.

Οι τράπεζες είναι αποφασισμένες να μειώσουν τα μη εξυπηρετούμενα τους δάνεια ώστε να εναρμονιστούν με τα ισχύοντα στην Ευρώπη και παράλληλα να υιοθετήσουν τις επιταγές της Κεντρικής Τράπεζας η οποία ζητά μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Με βάση πληροφορίες και εκτιμήσεις για το 2007 η Εθνική αναμένεται να διαγράψει δάνεια 250 με 300 εκατομμύρια ευρώ. Η Alpha bank προβληματικά δάνεια 400 εκατομμύρια ευρώ περίπου, η ΑΤΕ 350 εκατομμύρια ευρώ , η Εμπορική 200 εκατομμύρια ευρώ η Πειραιώς 150 εκατομμύρια ευρώ η Κύπρου 180 εκατομμύρια ευρώ.

Επίσης η Geniki λόγω της πολιτικής εξυγίανσης θα προχωρήσει σε σημαντικές διαγραφές.

Με βάση τα μοντέλα που ακολουθούν οι τράπεζες στα δάνεια λιανικής , καταναλωτικά κυρίως αλλά και στεγαστικά στις μεν 90 ημέρες διαγράφουν το 50% και στις 365 ημέρες προβαίνουν σε πλήρη διαγραφή.

Όσον αφορά τα επιχειρηματικά δάνεια στο διάστημα των 180 ημερών προβαίνουν σε κάποιας κλίμακας διαγραφές όμως συνήθως αν διαπιστωθεί ότι υπάρχουν προοπτικές συνήθως ακολουθούν πολιτική αναχρηματοδοτήσεων.

Από τις μεγάλες τράπεζες ίσως την πλέον επιθετική πολιτική διαγραφών θα ακολουθήσουν η Alpha bank και η ΑΤΕ. Η Alpha υιοθετεί ίσως από τις πλέον αυστηρές προδιαγραφές όσον αφορά τα προβληματικά δάνεια επηρεάζοντας ορισμένες φορές ακόμη και την κερδοφορία. Όμως διασφαλίζεται με την πολιτική της από διόγκωση προβλημάτων ή μελλοντικούς κινδύνους στα προβληματικά δάνεια.

Η ΑΤΕ για το 2007 θα προχωρήσει σε διαγραφές ύψους 350 εκατομμύρια ευρώ μειώνοντας έτσι τον δείκτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) από το 10% ίσως κοντά στο 6% εφόσον βέβαια προχωρήσει μέσα στο 2007 και η τιτλοποίηση μη εξυπηρετούμενων δανείων ύψους 350 με 400 εκατομμύρια ευρώ.

Συνολικά για το 2007 η ΑΤΕ σχεδιάζει να μειώσει τα συνολικά προβληματικά δάνεια από 1,6 δις ευρώ για τα οποία το ποσοστό κάλυψης σε προβλέψεις ξεπερνά το 85% στα 900 εκατομμύρια ευρώ με 1 δις ευρώ βελτιώνοντας έτσι την εικόνα της ΑΤΕ αλλά και γενικότερα του συστήματος αφού τα NPLs επιβαρύνονται σημαντικά λόγω της ΑΤΕ.

«Η πολιτική των διαγραφών δανείων δεν αποτελεί μόνο ένα λογιστικό θέμα αλλά βελτιώνει ουσιαστικά βασικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες τους οποίους αξιολογούν οι αναλυτές και οι επενδυτές.»
(http://www.reporter.gr/default.asp?pid=16&la=1&art_aid=84997)

Η ΑΤΕ για τα 1,6 δις ευρώ επισφαλή δάνεια πέραντων προβλέψεων που έχει πραγματοποιήσει διαθέτει καλύψεις δηλαδή εμπράγματα εξασφαλίσεις για περίπου 25% των δανείων αυτών.

Δηλαδή για 1,6 δις ευρώ προβληματικά δάνεια διαθέτει εξασφαλίσεις περίπου 400 εκατομμύρια ευρώ.

«Μεγάλο μέρος των δανείων αυτών βρίσκονται σε δικαστική εκκρεμότητα και η τράπεζα διεκδικεί σημαντικό μέρος αυτών των κεφαλαίων.

(πηγή:http://www.reporter.gr/default.asp?pid=16&la=1&art_aid=84997)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ

A. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Καθυστερήσεων ανήκει :

- α) Η μελέτη και παρακολούθηση των πάσης φύσεως απαιτήσεων από χορηγήσεις δανείων της Τράπεζας, που περιέρχονται σε καθυστέρηση (εμπλοκή) και η διαμόρφωση πολιτικής και διαδικασιών με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών της Τράπεζας.
- β) Ο προγραμματισμός ρευστοποίησης / τακτοποίησης των σε καθυστέρηση απαιτήσεων από δάνεια και ο συντονισμός, η παροχή οδηγιών και η παρακολούθηση υλοποίησής του από τις Μονάδες του Δικτύου.
- γ) Η διαμόρφωση, σε συνεργασία με τις Πιστωτικές Διευθύνσεις, οδηγιών, κριτηρίων και διαδικασιών για το χαρακτηρισμό απαιτήσεων σε εμπλοκή και τη μεταφορά τους στην αρμοδιότητα της Υποδιεύθυνσης.
- δ) Η διαχείριση των υπαγομένων στη δικαιοδοσία της Διεύθυνσης και ο συντονισμός και υποστήριξη των μονάδων του Δικτύου για την τακτοποίησή τους.
- ε) Η σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών, συστηματική υποστήριξη, παρακολούθηση και διεκπεραίωση των δικαστικών ενεργειών και άλλων μέτρων που είναι απαραίτητα για τη ρευστοποίηση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση.
- στ) Η επιμέλεια και παρακολούθηση της εφαρμογής των λαμβανομένων αποφάσεων και μέτρων και η τακτική συνολική ενημέρωση της Διοίκησης και των Πιστωτικών Διευθύνσεων επί της πορείας ρευστοποίησης των εμπλοκών της Τράπεζας.
- ζ) Ο χαρακτηρισμός απαιτήσεων ως ανεπίδεκτων είσπραξης και η εισήγηση στα αρμόδια όργανα της Τράπεζας για διαγραφή τους.

(πηγή:<http://www.sysp.gr/atk.htm>)

ΠΩΣ ΔΙΕΞΑΓΕΤΑΙ ΕΝΑΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

Η διαδικασία αναγκαστικής εκποίησης ενός ενυπόθηκου ακινήτου, υπέρ Τράπεζας, εταιρίας ή ιδιώτη, αποσκοπεί είτε στην ολική ή μερική ικανοποίηση κάποιας απαίτησης του επισπεύδοντος τον πλειστηριασμό, είτε σαν αποτελεσματικό μέτρο άσκησης πίεσης για το ίδιο φυσικά αποτέλεσμα. Την είσπραξη των δανεικών οφειλών, προσαυξημένων δια των τόκων

Τα ακίνητα που βγαίνουν σε αναγκαστικούς πλειστηριασμούς είναι ιδιοκτησίας των πρωτοφειλετών ή των τριτεγγυητών και οι τιμές πρώτης προσφοράς (εκκίνησης) ορίζονται, σύμφωνα με το νόμο, στο μισό της εκτιμηθείσας αξίας τους, είτε πρόκειται για διαμέρισμα, γραφεία, καταστήματα, εργοστάσια, μονοκατοικίες, αποθήκες είτε για οικόπεδα. Αξιοσημείωτο δε είναι το γεγονός ότι παρά τις χαμηλές τιμές εκκίνησης δεν υπάρχει πλέον προσέλευση ενδιαφερόμενων αγοραστών.

Οι πλειστηριασμοί διεξάγονται στα κατά τόπους Δημαρχιακά καταστήματα και πάντοτε ενώπιον συμβολαιογράφου ή του νόμιμου εκπροσώπου του. Από το τελικό τίμημα πλειστηρίασμα ικανοποιούνται (πάντοτε σύμφωνα με το νόμο), προνομιακές τυχόν απαιτήσεις που έχει το ΙΚΑ ή το Δημόσιο, μέχρις όμως συνολικού ποσοστού 40%.»

Αν με την αναγκαστική εκποίηση ενός ακινήτου δεν ικανοποιηθεί πλήρως ο επισπεύδων ή όσοι, νομίμως έχουν δηλώσει απαιτήσεις για είσπραξή τους, τότε θα συνεχίσουν να διεκδικούν τα υπόλοιπα δανεικά με οποιαδήποτε μέσα. Ο πλειστηριασμός όπως και η κατάσχεση ακινήτου καταγράφονται στα αρχεία του «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ» ως δυσμενή συναλλακτικά στοιχεία του οφειλέτου.

Η τράπεζα με δημοσίευσή της στον Τύπο μερικές μέρες πριν, παρουσιάζει τα προς εκποίηση ακίνητα και καλεί τους ενδιαφερομένους να καταθέσουν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικά περιθώρια την προσφορά τους. Στην προκήρυξη δίνονται λεπτομέρειες για τα χαρακτηριστικά του ακινήτου, όπως για παράδειγμα, η ακριβής διεύθυνση, ο όροφος όταν πρόκειται για διαμέρισμα και το εμβαδόν του ακινήτου. Με τον τρόπο αυτό ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει μια πρώτη εικόνα για το ακίνητο και να αποφασίσει αν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του, ώστε να υποβάλει προσφορά. Ανάλογα με την πολιτική της η τράπεζα στην προκήρυξη μπορεί να αναφέρει την κατώτατη τιμή εκκίνησης του πλειστηριασμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί τον κανόνα.

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει την προσφορά του. Πολλές τράπεζες ζητούν τις προσφορές σε κλειστούς φακέλους, οι οποίοι μετά τη λήξη της προθεσμίας ανοίγονται από ειδική επιτροπή. Η επιτροπή αυτή αποφασίζει σε ποιόν θα δοθεί το ακίνητο. Σημειώνεται ότι αρκετές φορές στο στάδιο αυτό μπορούν να ξεχωρίσουν περισσότεροι του ενός υποψήφιοι αγοραστές, οι οποίοι ενδεχομένως να κληθούν να υποβάλουν και δεύτερη

προσφορά. Σε κάθε περίπτωση η ακριβής διαδικασία για την επιλογή καθορίζεται από την πολιτική που ακολουθεί η τράπεζα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να μάθουν περισσότερες λεπτομέρειες για το θέμα από τα αρμόδια τμήματα των Τραπεζών που εμπλέκονται στη διαδικασία του πλειστηριασμού.

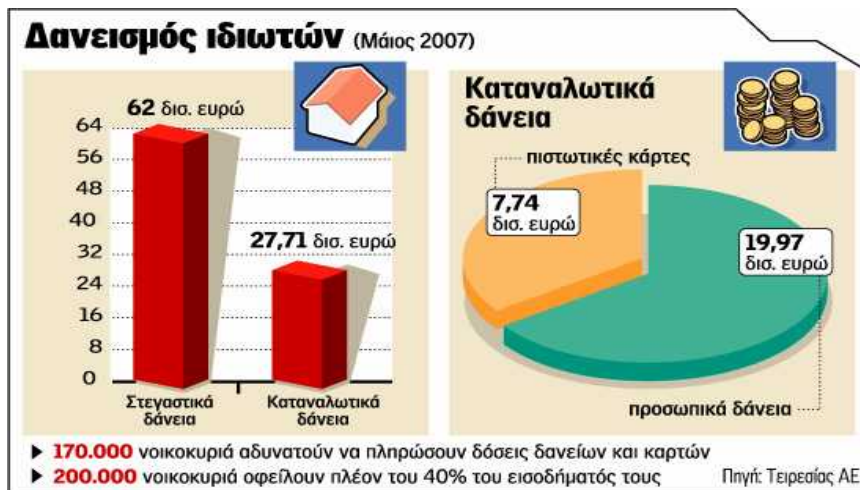
Εκείνος που θα επιλεγεί, καλείται να καταβάλει άμεσα το 10% έως 30% του συνολικού ποσού συνήθως, ώστε να εξασφαλίσει η Τράπεζα ότι ο ενδιαφερόμενος δεν θα υπαναχωρήσει. Αν ο ενδιαφερόμενος αδυνατεί να πληρώσει το ζητούμενο ποσό, η τράπεζα μπορεί να επιλέξει άλλον πλειοδότη.»

Υπογράφονται τα επίσημα συμβόλαια για τη μεταβίβαση. Στο στάδιο αυτό ο αγοραστής θα κληθεί να καταβάλει το 30% έως 100% της συνολικής τιμής. Τα ποσοστά μεταβάλλονται ανάλογα με τις εκάστοτε συμφωνίες.

Ορίζεται ο τρόπος εξόφλησης του υπόλοιπου ποσού. Ο αγοραστής μπορεί είτε να πληρώσει εφάπαξ το υπόλοιπο της οφειλής, να διαπραγματευτεί με την Τράπεζα τον τρόπο καταβολής του, που μπορεί να γίνει ακόμη και με χορήγηση στεγαστικού δανείου.

ΡΕΚΟΡ ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΩΝ

Ρεκόρ πλειστηριασμών και κατασχέσεων σε σπίτια και αυτοκίνητα καταγράφεται στο επτάμηνο του 2007. Από τις αρχές του έτους μέχρι και το τέλος του Ιουλίου, οι δικαστικοί επιμελητές έχουν επιδώσει διαταγές πληρωμής και κατασχετήρια που αφορούν κινητή και ακίνητη περιουσία σε περίπου 50.000 δανειολήπτες, όταν καθ όλη τη διάρκεια του 2006 εκδόθηκαν από τα αρμόδια δικαστήρια 55.000 διαταγές πληρωμής για διαμερίσματα, μονοκατοικίες, οικόπεδα, επαγγελματική στέγη. Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι το 30% αυτών των περιουσιακών στοιχείων θα βγουν τελικά στο «σφυρί», ενώ πολλοί ιδιοκτήτες θα αναγκαστούν να τα πουλήσουν για να τα σώσουν από τον πλειστηριασμό και να καλύψουν τις υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες.

(πηγή: www.imerisia.gr/article.asp?catid=4667&subid=2&pubid=323748 - 29k -)

Ήδη από την αρχή του χρόνου μέχρι και τις 27 Ιουλίου 2007 οι δικαστικοί επιμελητές έχουν επιδώσει 50 χιλιάδες διαταγές πληρωμής και κατασχετήρια που αφορούν σε κινητή και ακίνητη περιουσία. Αλλά και οι ειδικοί της αγοράς εκτιμούν ότι το τελευταίο εξάμηνο υπάρχει άνοδος στις κατασχέσεις επαγγελματικών χώρων και κατοικιών. Όπως δείχνει έρευνα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών για την ελληνική κτηματαγορά, οι ειδικοί της αγοράς σε ποσοστό 46,1% εκτιμούν ότι έχουν αυξηθεί οι κατασχέσεις κατοικιών το τελευταίο εξάμηνο (το αντίστοιχο ποσοστό για τις κατασχέσεις επαγγελματικών ακινήτων διαμορφώνεται στο 36,9%). (<http://www.cretetv.gr/news/newsf.php?goid=28219>)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

(ΚΥΡΜΙΖΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ)

1) Κατά τη γνώμη σας ποιοί από τους παρακάτω παράγοντες συμβάλλουν περισσότερο στο να οδηγηθεί ένα δάνειο στις επισφαλείς απαιτήσεις της τράπεζας; (δώστε σε κάθε παράγοντα το ανάλογα με την σημασία του ποσοστό. Το άθροισμα όλων πρέπει να είναι 100%)

1. Υπερεκτίμηση από την τράπεζα των δυνατοτήτων της επιχείρησης.

2. Οργανωτικές δυσλειτουργίες των τραπεζών.

3. Εξωραϊσμός της χρηματοοικονομικής εικόνας από την ίδια την επιχείρηση .

4. Μεταβολή συνθηκών που δεν επηρεάζονται ούτε από τις τράπεζες, ούτε από χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις.

5. Χαλαρά κριτήρια χρηματοδότησης από τις τράπεζες.

6. Ανεπαρκείς εξασφαλίσεις.

7. Έλλειψη επαρκών πληροφοριών για τη συμπεριφορά των υπό χρηματοδότησης επιχειρήσεων.

8. Άλλοι παράγοντες (παρακαλώ να διευκρινίσετε).

ΣΥΝΟΛΟ:

2) Σε ποιες περιπτώσεις χαρακτηρίζεται προβληματικό ένα δάνειο;

3) Από την εμπειρία σας, ποια στοιχεία θα κινούσαν τις υποψίες σας για πιθανή προβληματικότητα ενός δανείου;

4) Ποιου χρηματοοικονομικού δείκτη η επιδείνωση θα σας έβαζε σε υποψίες για την προβληματικότητα ενός δανείου; (παρακαλώ να αξιολογήσετε την επιδείνωση κάθε δείκτη βαθμολογώντας με 6 την πιο σημαντική επιδείνωση και με 1 τη λιγότερη σημαντική).

1. Δανειακής επιβάρυνσης $\frac{\text{Ξένο Κεφάλαιο}}{\text{Συνολικό Κεφάλαιο}}$

2. Γενικής ρευστότητας $\frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$

3. Άμεσης ρευστότητας $\frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό – Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$

4. Δείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας στοιχείου Ενεργητικού
 $\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Αποθέματα}}$, $\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Απαιτήσεις}}$, $\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

5. $\frac{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}{\text{Ίδια Κεφάλαια + Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$

6. Άλλο δείκτη(παρακαλώ να τον κατονομάσετε)

5) Εδώ και αρκετά χρόνια πολλές αποφάσεις χρηματοδότησης που λαμβάνονταν σε επίπεδο υποκαταστήματος, λαμβάνονται από κεντρικές Υπηρεσίες. Πιστεύεται ότι η Οκτώβριος 2007

εξέλιξη αυτή επηρεάζει τις δυνατότητες της τράπεζας να αξιολογήσει την υποψήφια για χρηματοδότηση επιχείρηση;

6) Κατά την γνώμη σας υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στο μέγεθος των χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων και την πιθανότητα προβληματικότητας ενός δανείου;

7) Πού αποδίδετε το υψηλότερο ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων για τη χώρα μας σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

8) Κατά την γνώμη σας, ποιες ενέργειες θα οδηγούσαν σε θεαματική μείωση των προβληματικών δανείων στη χώρα μας;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία:

Αγγελάκης Μιχάλης (2005, Μάρτιος). Αποτελεσματική διαχείριση ληξιπρόθεσμου χαρτοφυλακίου. Αθήνα.(σημειώσεις από σεμινάρια)

Αγγελάκης Μιχάλης (1991, Δεκέμβριος). Εισαγωγή στην εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων και επισφαλών απαιτήσεων. Αθήνα. (σημειώσεις από σεμινάρια)

Αγγελάκης Μιχάλης (2005). Τραπεζικές Χρηματοδοτήσεις-Εμπλοκές. Αθήνα. Μιχάλη Αγγελάκη

Γκαργκάνας Νικόλαος (2007). Έκθεση του διοικητή για το έτος 2006. Αθηνά

Γκαργκάνας Νικόλαος (2006). Έκθεση του διοικητή για το έτος 2006. Αθηνά

Γκαργκάνας Νικόλαος (2005). Έκθεση του διοικητή για το έτος 2004. Αθήνα

Κλαβανίδου Δέσποινα(1997). Καταναλωτικά Δάνεια. Δογματική Θεώρηση και συναφή πρακτικά ζητήματα. Θεσσαλονίκη. Σακκουλα

Ηλεκτρονικές πηγές:

Τι είναι διαταγή πληρωμής;http://www.geocities.com/giagkoud/1_6.htm [πρόσβαση 9/7/2007]

Στόχος τα χαμηλότερα επιτόκια από τη μείωση των επισφαλειών <http://www.economics.gr/articleData/MX/2006/Mourgelas.htm> [πρόσβαση 10/7/2007]

Ακόρεστη διψά για δάνεια και το 2007.(2007).http://news.kathimerini.gr/4dogi/w_articles_economy_2_12/04/2007_222936 [πρόσβαση 16/6/2007]

Κοινά σημεία τραπεζών super market(2003).<http://www.asxetos.gr/article.aspx?=123>
<http://> [πρόσβαση 17/6/2007]

Τειρεσίας(τραπεζικά συστήματα πληροφοριών Α.Ε).<http://www.tiresias.gr/gr/gag/gag.html>
[πρόσβαση 18/7/2007]

Τράπεζα της Ελλάδος και εποπτεία του τραπεζικού συστήματος.

http://www.eap.gr/programmes/tra/tra50/docs/gr_bank.doc [πρόσβαση 17/6/2007]

“Τειρεσίας” ηλεκτρονικό φακέλωμα. ηλεκτρονικό φακέλωμα των συναλλαγών.

http://67.18.47.148/com/index/otsm/tx_keimena/A1_4-12-00TEIRESIAS.asp-235k-
[πρόσβαση 17-6-2007]

Τα πάντα για τα στεγαστικά. (2007)http://portal.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_tile1_15_13/06/2007_193696_45-[πρόσβαση 15/7/2007]

Το γλωσσάρι των στεγαστικών δανείων. (2005)<http://www.euro2day.gr/articles/84241/>
[πρόσβαση 20/7/2007]

Οδηγός για να αγοράσετε το σπίτι σας. <http://www.uci.gr/guide12.htm> [πρόσβαση 30-7-2007]

Ποιες τράπεζες να αποφύγουμε? (διαταγές πληρωμής και εφημερίδες).(2005)
<http://www.asxetos.gr/article.aspx?i=715> [πρόσβαση 16-7-2007]

Λεωστάκος Π. Τράπεζες: προχωρούν σε διαγραφές ρεκόρ 1,5 δις ευρώ στα προβληματικά δάνεια. (2007)

http://www.reporter.gr/default.asp?=16&la=1&art_aid=84997 [πρόσβαση 2/8/2007]

Τροποποιήσεις και συμπληρώσεις άρθρων του οργανισμού της τράπεζας.

<http://www.sysp.gr/atk.htm> [πρόσβαση 4/8/2007]

Περί πλειστηριασμών ακίνητων

http://67.18.47.148/com/index/otsm/plistiriasmoi/plistiriasmos_akinewn.asp [πρόσβαση 4/8/2007]

Ρεκόρ κατασχέσεων λόγω χρεών από δάνεια.(2007)

<http://www.cretetv.gr/news/newsf.php?goid=28219> [πρόσβαση 6/8/2007]

Ρεκόρ κατασχέσεων σε ακίνητα και ι.χ. (2007)

<http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=4667&subid=2&pubid=323748> [πρόσβαση 6/8/2007]

Το γρίφο της διαχείρισης κίνδυνων καλούνται τώρα να λύσουν οι τραπεζίτες. (2002)

http://library.teiko.gr/library/portal_folder/oikonom_balkan/bank/bank-00009.pdf
[πρόσβαση 7/8/2007]

Έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.(2006)

<http://www.bankofgreece.gr/publications/report.asp> [πρόσβαση 1/9/2007]

Νομισματική Πολιτική. (2007) <http://www.bankofgreece.gr/publications/currency.asp>
[πρόσβαση 1/9/2007]